

Nr 38/1969.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y -
r e l s e s framställning till Ålands
landsting med förslag till ordinarie in-
komst- och utgiftsstat för landskapet
Åland under år 1970.

Landskapets ordinarie budget såsom instrument för näringspolitiska avgöranden och genomförande av åtgärder för landskapets förkovran är i hög grad beroende av riksbudgeten och beslut på riksplanet. Också stabiliseringsavtalet ger i detta nu en ram, som inverkar på landskapets hushållning och sätter sin prägel på landskapets budget. Även om landskapsmyndigheterna sålunda inte har möjlighet att genom landskapets budget påverka samhälleliga avgöranden inom landskapet i samma omfattning, som i dessa avseenden gäller riksbudgeten, bör genom landskapets budget inom ramen för tillbudsstående möjligheter skapas förutsättningar för ett allsidigt framåtskridande i landskapet. Landskapsmyndigheterna bör ges möjlighet att inom dessa gränser genom budgeten påverka utvecklingen och därvid avpassa åtgärderna efter de åländska förhållandena där dessa åtgärder följer grundprinciperna i riksbudgeteringen även om de icke följer samma uppläggning och mönster som i riket.

Angående de näringspolitiska åtgärderna för landskapet har man även från riksmyndigheternas sida låtit förstå, att det ankommer på landskapet att självt utforma denna politik och skapa förutsättningar för näringslivets och samhällets utveckling. Såsom målsättning för den åländska samhällsplaneringen överhuvudtaget bör eftersträvas lösningar, som ger den åländska befolkningen full sysselsättning och fullgod ekonomisk standard i sitt eget landskap. Även en snabb ekonomisk tillväxt är ett mål för samhällsplaneringen, men också upprätthållandet av samhällsbalansen i enlighet med våra särförhållanden.

I den mån landskapets ordinarie budget kan medverka till genomförandet av denna målsättning bör inom den givna ramen för landskapets kompetens möjligheten därtill utnyttjas.

I samband med Regeringens budgetproposition och även fristående därav har man i riket framlagt ett flertal förslag på olika områden, som innebär omfattande ändringar och omorganisation av tidigare system, vilka påverkar landskapets budgethushållning och även återspeglas i vissa av de lagframställningar landstinget kommer att föreläggas innevarande session. Bland dessa har landskapsstyrelsen funnit anledning nämna följande:

Räntestöd. Staten har under senaste åren strävat till övergång från direkt långivning till räntestödsystem. Utvidgningen av räntestödsystemet för 1970 jämfört med 1969 är påtaglig. Samtidigt som

budgetens utgifter därigenom kan hållas nere, anses systemet för staten erbjuda ett smidigt och effektivt sätt att skapa förutsättningar för understödslån till högre belopp än tidigare. De lån för vilka räntestöd beviljas kommer till en del att utgivas av Postbanken medan övriga lån förutsättes ställas till förfogande av andra penninginrättningar. Av de lån vilka i riket beviljas genom Postbanken och för vilka ändamål landskapet tidigare i motsvarande fall upptagit låneanslag kan nämnas, förutom särskilda lån för byggande av läroanstalter, lån för vattenförsörjningsanläggningar, lån för lagerutrymmen för lantbruksprodukter och investeringslån åt industrins produktionsinrättningar. Av andra penninginrättningar beviljade lån för vilka räntestöd nu beviljas kan särskilt nämnas studielån, investeringslån åt företag inom utvecklingsområdena, småindustrin samt vissa lån för särskilda industri- och kraftförsörjningsföretag. Anmärkningsvärt är sålunda, att den direkta långivningen för industrin i praktiken slopats. Räntestödet beräknas i de flesta fall medföra nedsättning av räntan till fem procent för låntagaren.

Konsekvenserna för landskapets del av det i riket genomförda räntestödsystemet är enligt landskapsstyrelsens uppfattning att den direkta långivningen ur landskapets ordinarie budget i motsvarande grad bör inskränkas. Såvitt gäller de lån, vilka beviljas av Postbanken, sker denna långivning i riket i intimt samarbete med vederbörande statsmyndighet. Såsom i allmänna motiveringen till landskapets ordinarie budget för 1969 framhölls skulle dock vid övergången i landskapet till ett enahanda räntegottgörelsesystem icke finnas motsvarande kreditanstalt att förfoga över. I anseende härtill och såvitt gäller de ändamål för vilka medel beviljas av Postbanken bör därför även i fortsättningen kunna utgivas direkta lån ur landskapets ordinarie budget. För de lån, vilka beviljas av andra penninginrättningar föreslås däremot övergång till räntegottgörelsesystemet. Anslaget under 11 Ht. I:8 avseende lån för främjande av hem- och småindustrin har därför minskat från 750.000 mark till 100.000 mark. Sistnämnda summa motsvarar de investeringslån åt industrins produktionsinrättningar, vilka med räntegottgörelse beviljas till ett högsta belopp om 15 milj. mark. Anslag för räntegottgörelse för lån beviljade åt småindustrin av privata penninginrättningar har upptagits under 6 Ht. V:8.

Studiestöd. Den 1 september 1969 övergick man i riket till ett nytt studiestödsystem, vars målsättning är ett studiestöd som ger möjligheter för alla att efter genomgången läroplikt fortsätta sina studier till en yrkesexamen eller akademisk examen. Det nya studiestöd-

systemet kommer att utbyggas successivt och avsikten är att sammanföra alla stadganden om studiestöd till en enda lag. Landskapsstyrelsen kommer att innevarande höstsession till landstinget överlämna en framställning med förslag till landskapslag om landskapsborgen och räntestöd för yrkesstudier i enlighet med de i riket gällande principerna men avpassad för åländska förhållanden. Erforderligt räntestöd avses erläggas ur anslaget 5 Ht.XIII:9.

Utvecklingslagstiftning. Regeringen har nyligen lagt fram en proposition med förslag till ny lagstiftning avseende främjandet av utvecklingsområdenas ekonomi och i samband därmed förelagt ett nytt förslag till ändrad zonindelning av utvecklingsområdena. Efter hemställan från landskapsstyrelsen har hela landskapet nu klassificerats såsom utvecklingsområde i zon 2 mot att tidigare endast skärgården utgjort utvecklingsområde. Den nu genomförda indelningen innebär dock att skärgården, som siffermässigt bort höra till zon 1 planerats i samma zon som övriga landskapet d.v.s. zon 2. Av betydelse för landskapet torde i första hand vara de åtgärder som direkt syftar till stödjande av företagsamhet och näringsverksamhet. Sålunda avses gällande lag om u-områdeskrediter ersättas med en ny där tillämpningsområdet utvidgas och stödåtgärderna förbättras. Landskapsstyrelsen har förutsatt att de räntegottgörelser och garantier som beviljas enligt utvecklingslagstiftningen skall kunna beviljas i landskapet från början av år 1970 med tillämpning av principerna i rikslagstiftningen då, även om motsvarande landskapslagstiftning framlägges innevarande höst, denna icke hinner träda i kraft förrän under år 1970. Utgifterna påföres 6 Ht.V:8. Bland åtgärder som icke direkt berör landskapets budget kan nämnas lättnader i beskattningen. Bland de åtgärder, som föreslås och vilka i tillämpliga delar kunna beaktas i landskapets budget kan nämnas frågor hänförande sig till arbetskraft och sysselsättning, ökad yrkeskursverksamhet och förbättrad arbetsförmedling, ökad och förbättrad rådgivning åt företagare samt den på länsnivå utökade personalen i utvecklingslänen. Beträffande planeringen må ytterligare framhållas att planeringsarbetet på riksnivå avses effektiveras genom inrättande av en ekonomisk planeringscentral.

Personal och avlöningar. Vid centralsjukhuset föreslås inrättande av ett betydande antal nya tjänster. Den föreslagna personalökningen motiveras i första hand av arbetstidförkortning och genomförande av 5-dagarsvecka men bör även ses mot bakgrunden av en utbyggd sjukhusvård som fordrar en effektiviserad administration. Personalstyrkan förutsättes även i huvudsak täcka det behov som annars skulle förelegat vid ibruktagande av den under uppförande varande tillbyggnaden. Övriga

i budgeten föreslagna nya tjänster betingas närmast av tidigare förut-satt utbyggnad inom vederbörande område.

Tjänstemannaavlöningarna justerades den 1 januari 1969 och har där-
efter icke undergått någon förändring. Från den 1 januari 1970 avses
lönerna justeras på enahanda sätt som statens löner. Denna förhöjning
omfattar dels en justering av den s.k. utgångsnivån och dels en års-
justering i enlighet med stabiliseringsavtalet. Justeringarna beräk-
nas höja tjänstemännens förtjänstnivå med i medeltal 5,3 %. Vidare
torde de förhandlingar som nu förs medföra vissa ändringar vid beräk-
nande av ålderstillägg och ändringar av grunderna för erläggande av
vissa kvälls- och nattarbetstillägg. I landskapets budget har avlö-
ningarna för vederbörande tjänsteman upptagits endast med beaktande
av utgångsnivåjusteringen, då tills vidare saknas uppgifter angående
årsjusteringens exakta storlek. För genomförande av denna årsjuste-
ring har därför såsom anslag för lönejusteringar under varje avlö-
ningsmoment upptagits ett belopp motsvarande c. 6 % av löneutgifterna
under momentet.

Genom ny pensionslagstiftning har pensionsskyddet utvidgats och
förbättrats samt de nya pensionslagarna i övrigt medfört utvidgad
krets av förmånstagare. Det ökade pensionsskyddet återspeglas i ansla-
gen under 9 Ht. för av landskapet erlagda pensioner.

Såvitt löneökningarna endast omfattat ovan relaterade allmänna lö-
nejusteringar har i motiveringen under avlöningsmomenten endast hän-
visats till allmänna motiveringen. Ökningarna av socialskyddsavgif-
terna har vidtagits med beaktande av att arbetsgivarens socialskydds-
avgifter under 1970 kommer att öka till 6,75 %.

Övriga frågor av principiell betydelse eller sådana ärenden som
tidigare berörts i allmänna motiveringen såsom bl.a. polisväsendet
samt hälso- och sjukvården har nedan i detaljmotiveringen utförliga-
re behandlats och i särskilda fall intagits såsom en allmän kapitel-
motivering.

Översiktsplaneringen i form av en verksamhetsplan eller princip-
budget för de närmaste åren ges på samma sätt som för år 1969 i en
bilaga till budgetförslaget. Bristen på egentliga prognosgrunder för
behovet och utvecklingstendenser på olika områden gör att denna prin-
cipbudget tillsvidare saknar en fast form och i nuvarande utformning
och uppföljning närmast får ses såsom en idébudget. I nu förelagd
principbudget har icke upptagits tänkta personalökningar då dessa för
landskapets del i flertalet fall är beroende av avgöranden på riks-
planet inom olika områden.

Av i den schematiskt uppställda principbudgeten har såsom tidigare
upptagits extraordinarie anslag och anslag som avses ingå i ordinarie

eller enskilda medels budgeter. Dessutom har av vägbyggnadsanslagen skilt angivits olika vägprojekt. Såsom av tabellen framgår har i flera fall projektens igångsättande av olika orsaker framskjutits tidsmässigt.

Extraordinarie anslag. Självstyrelsegården, Ålands museum och lantrådets ämbetsbostad, Ålands turisthotell och de för projekten gemensamma anläggningarna har upptagits var och en skilt för att under kolumn 3 kunna ange den tilltänkta tiden för envar byggnadsetapps utförande.

Ålandsdelegationen har den 13 juni 1969 godkänt vardera landstingets framställning om extraordinarie anslag för dessa projekt.

Som känt har representanter för regeringen för avsikt att innevarande månad besöka Åland för diskussioner om bl.a. finansieringen av självstyrelsegården och Ålands turisthotell. I samband med kontakter för arrangerandet av besöket har meddelats att omedelbart därefter kommer dessa extraordinarie anslagsärenden att föredragas för Republikens President. På grund av svårigheter att få besöket arrangerat senaste sommar har behandlingen av dessa ärenden framskjutits sedan de dock, i enlighet med det år 1964 ingångna avtalet med Republikens President föredragits för bordläggning inom tre månader från Ålandsdelegationens avgörande.

För Ålands centralsjukhus tillbyggnad, som beräknas bli färdigställd 1970 kan eventuellt tillkomma ytterligare kostnader även om kostnadsramen hittills hållits.

Skolbyggnaden för sjöfartsundervisningen har varit aktuell i olika representer. Ett sammanförande av de olika sjöfartsskolorna synes vara mest rationellt och ändamålsenligt. Frågan har dock icke avancerat utöver planeringsstadiet bl.a. på grund av den svårlösta tomtfrågan.

Uppförande av ett internat för Ålands yrkesskola möjligen gemensamt med t.ex. sjömansskolan är en fråga, som kan bli aktuell inom de närmaste åren då det nuvarande förhållandet med upphyrning av rum utanför skolorna i längden kan ställa sig kostsamt och vara mindre lämpligt.

Anläggande av fiskodlingsanstalt har ansetts som en fråga som bör ses mot bakgrunden av den jämförelsevis ringa utplantering av bl.a. lax, som för närvarande sker från finländsk sida, i förhållande till bl.a. fångster och nuvarande utplantering från Sverige, som för övrigt överväger minskning av sin laxutplantering. För närvarande pågår försöksodling, som skall försöka ge svar på frågan om en odling i större skala är möjlig. Kostnaderna har upptagits helt på grund av uppskattning. Positiva försöksresultat skulle innebära att fiskodlingsanstalten borde planeras för 1972.

Vid utbyggnaden av turistväsendet och anläggningar härför bör uppmärksamhet även fästas vid fortsatt planering sedan det nu planerade turisthotellet färdigställt. Redan tidigare har framförts önskemål om diskussion i fråga om användning och utnyttjande av tullhuset i Eckerö. Tidigare upptagna objekt avseende Pommerns istandsättande och nya läkarbostäder vid centralsjukhuset utgår.

Ordinarie och enskilda medel. Under denna rubrik ingår i huvudsak investeringsutgifter och lån avseende ändamål, vilka är av den art att de normalt kan anses höra till antingen ordinarie eller enskilda medels årsstater. Närmare motivering för de olika anslagen anses i denna översikt icke vara påkallad. Utöver de nu upptagna anslagsfrågorna får dessutom förutsättas att i förenämnda årsstater budgeteras ur kostnadssynpunkt och principiella aspekter mindre objekt. De nya projekten har för att underlätta jämförelsen betecknats med N varjämte vissa tidigare sammanförts, vilket medfört vissa omflyttningar.

Föreliggande budgetförslag följer i huvudsak uppställningen i 1969 års budget. Bland ändringar observeras dock de som avser Ålands centralsanatorium och Kumlinge sjukstuga under III respektive V kap. i 4 Huvudtiteln, medan andra ändringar och nya anslag i övrigt är få. Såsom i tidigare budgetmotiveringar framhållits är landskapsstyrelsen av den uppfattningen att större reformer av budgeten tills vidare bör anstå.

Slutsumman i rikets budgetförslag för 1970 är c. 11 % högre än motsvarande budget för 1969. För konsumtionsutgifterna noteras en ökning om 14 % medan de s.k. överföringsutgifterna omfattande i huvudsak understödet till kommuner och näringsliv likaså ökat med 14 %. Av dessa observeras en kraftig ökning av understöd och ersättningar till lantbruket på grund av det nuvarande överproduktionsläget. Statens investeringsutgifter har ökat med 4 % och deras andel av samtliga utgifter är c. 18 %.

Förevarande förslag till landskapets ordinarie budget för 1970 upptar utgifter till sammanlagt 42.600.545 mark. Ökning totalt är c. 16% jämfört med vad som hittills budgeterats under år 1969. Huvudtitlarna 1-9 utvisar en ökning om drygt 15 % medan ökningen för 10 Ht. är c. 30 %. Investeringsarnas andel av samtliga utgifter är c. 14,5 %, medan ökningen i fråga om investeringarna i 10 Ht. utgör 24 % av totala ökningen. För Ålands yrkesskolas tillbyggnad och anskaffning av ny landsvägsfärja upptagna belopp om c. 2,3 milj. mark utgör utgifter, vilka tidigare varit att betrakta som extraordinarie anslag. Under 9 Ht. upptaget anslag för sjömansskattebortfall och under 6 Ht. uppta-

get anslag för jorddispositionsmedel påverkar budgetens slutsumma med 0,9 milj. mark.

Den jämförelsevis kraftiga ökningen av landskapets budget i jämförelse med riksbudgeten får till större delen sin förklaring av ovan nämnda anslag av tidigare e.o. karaktär och i huvudsak engångsnatur. Redan ett dylikt anslag påverkar en procentuellt beräknad ökning. Tills vidare har landskapsstyrelsen icke möjlighet att i detalj göra jämförelser över ökningen enligt den uppdelning som genomförts i rikets budget för att kunna få fram jämförbara siffror i fråga om löner eller i riksbudgeten upptagna olika konsumtionsutgifter. Både vad beträffar den ökning, som härleder sig av större och särskilda anslag och i allmänhet förutsätter landskapsstyrelsen återhållsamhet i utgifterna och att vid budgetens förverkligande i fråga om allmänna utgifter ökningen icke överstiger motsvarande ökning i riket.

Skiljaktigheterna mellan budgetförslaget för 1970 och hittills budgeterade medel för år 1969 framgår av följande tablå:

<u>Inkomster:</u>	Hittills bud- geterat för år 1969	Minskning- ökning +	För år 1970 föreslås: Summa	
1 Avd.	242.000	+	16.000	258.000
2 "	1.367.100	+	380.000	1.747.100
3 "	969.740	+	382.670	1.352.410
4 "	91.000	+	10.000	101.000
5 "	1.660.000	+	650.000	2.310.000
6. "	32.380.340	+	4.451.695	36.832.035
	36.710.180	+	5.890.365	42.600.545

Utgifter:

1 Ht.	357.320	+	17.285	374.605
2 Ht.	1.079.362	+	99.897	1.179.259
3 Ht.	1.055.801	+	226.012	1.281.813
4 Ht.	6.272.946	+	862.192	7.135.138
5 Ht.	7.581.254	+	415.185	7.996.439
6 Ht.	2.319.258	+	865.314	3.184.572
7 Ht.	5.295.296	+	304.553	5.599.849
8 Ht.	688.625	+	300.295	988.920
9 Ht.	1.914.750	+	993.750	2.908.500
10 Ht.	4.749.568	+	1.416.882	6.166.450
11 Ht.	5.395.000	-	210.000	5.185.000
12 Ht.	1.000	+	599.000	600.000
	36.710.180	+	5.890.365	42.600.545

-8-

I övrigt hänvisas till detaljmotiveringen med förslags- och reservationsanslag såsom tidigare betecknas med (f) respektive (r). Vid anteckningar av ökningar respektive minskningar i detaljmotiveringen har tilläggsbudgeterna icke beaktats.

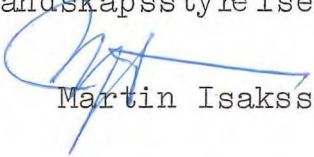
Med hänvisning till ovanstående får landskapsstyrelsen vördsamt föreslå

att Landstinget måtte antaga följande förslag till ordinarie inkomst- och utgiftsstat för landskapet Åland under år 1970 samt bemyndiga landskapsstyrelsen att upptaga för budgetens förverkligande erforderliga lån.

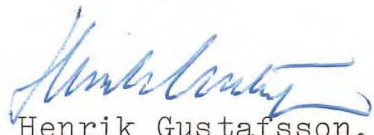
Mariehamn, den 7 november 1969.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Martin Isaksson

Landskapskamrer

Henrik Gustafsson.

1 Avdelningen.
=====I. Skatter och avgifter av skattenatur.

1. Nöjesskatter	38.000
2. Apoteksavgifter	70.000
3. Övriga skatter och avgifter av skattenatur	150.000

Summa I kap. 258.000

Summa 1 Avdelningen 258.000

2 Avdelningen.
=====I. Inkomster från landskapets sjukvårdsinrättningar.Ålands centralsjukhus.

1. Vårdavgifter	270.000
2. Ersättningar för naturaförmåner	115.000
3. Diverse inkomster	27.000
4. Kommunernas andel i föregående års anläggnings- och driftskostnader	750.000
5. Poliklinikavgifter	61.000

Ålands centralsanatorium.

6. Dagavgifter	60.000
7. Vederlag för naturaförmåner	10.000
8. Personalens kosthållsavgifter	10.000
9. Diverse inkomster	4.000
10. Kommunernas andelar i föregående års anläggnings- och driftskostnader	400.000

Ålands tuberkulosbyrå.

11. Kommunernas andelar i föregående års anläggnings- och driftskostnader	40.000
---	--------

Kumlunge sjukstuga.

12. Diverse inkomster	100
-----------------------------	-----

Summa I kap. 1.747.100

Summa 2 Avdelningen 1.747.100

3 Avdelningen.
=====I. Inkomster av blandad natur.Polisinrättningen i Mariehamn.

1. Stadens andel i kostnaderna för polisinrättningen ...	230.000
2. Avgifter för anlåtande av grodmän samt diverse inkomster	500
3. Inkomster från hittegodsförsäljning	5.000

Ålands lyceum.

4.	Elevavgifter	43.800
5.	Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster..	6.000

Ålands sjöfartsläroverk.

6.	Elevavgifter	4.200
7.	Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster..	1.000

Ålands tekniska skola.

8.	Elevavgifter	10.800
9.	Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster..	4.250

Ålands sjömansskola.

10.	Elevavgifter	40.000
11.	Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster..	5.000

Ålands yrkesskola.

12.	Termins- och kursavgifter	3.000
13.	Inkomster av bespisningen	14.500
14.	Inkomster av arbetsverksamheten	45.000
15.	Kommunernas andelar i anläggnings- och driftskostnader	650.000
16.	Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster..	3.400
17.	Inkomster från Ålands handelsskola	35.000
18.	Inkomster från elevinternat	27.000

Ålands lantmannaskola.

19.	Elevavgifter	1.100
20.	Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster .	5.000
21.	Skollägenheten på Jomala gård: inkomster 75.110 utgifter 70.250 överskott	4.860

Ålands kvinnliga hemsöjdsskola.

22.	Elevavgifter.....	500
23.	Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster..	1.500

Ålands husmodersskola.

24.	Elevavgifter	1.000
25.	Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster..	1.500

Skogsbruket.

26.	Inkomst från försäljning av plantskolealster	30.000
27.	Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster..	3.000
28.	Ersättning för skogshushållningsplaner	1.000
29.	Inkomster från arbetsmaskiner	25.000

Ålands försöksstation.

30.	Inkomst från försäljning av produkter	4.000
31.	Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster..	6.000

Kommunikationsväsendet.

32. Hyror och diverse inkomster	12.000
33. Bilregisterbyråns inkomster	62.000

Övriga inkomster.

34. Köpeskillingar från försålda jorddispositionslägenheter	10.000
35. Avgifter för fiskekort	500
36. Hyres- och inträdesavgifter	20.000
37. Sjukförsäkringsersättningar	25.000
38. Diverse inkomster	10.000

Summa I kap. 1.352.410

Summa 3 Avdelningen 1.352.410

4 Avdelningen.

=====

I. Ersättningar av kommuner m.fl. för av land-
skapet förskottsvis erlagda kostnader.

1. Kommunernas andelar för byggande av bygdevägar.....	10.000
2. Kommunernas andelar för underhåll av bygdevägar	60.000
3. Kommunernas andelar i kostnader föranledda av lagstift- ningen om sysselsättning	1.000
4. Ersättningar för kostnader i samband med uppgörande av byggnadsplaner	30.000

Summa I kap. 101.000

Summa 4 Avdelningen 101.000

5 Avdelningen.

=====

I. Inkomster av understödslån.

1. Avkortningar	1.500.000
2. Räntor	800.000
3. Premier för landskapsgarantier	10.000

Summa I kap. 2.310.000

Summa 5 Avdelningen 2.310.000

6 Avdelningen.

=====

I. Finansieringsinkomster.Avräknings- och ränteinkomster.

1. Statsanslag för skattefinansiell utjämning:	
a) förskott för år 1970	31.000.000
b) utjämningsreglering för tidigare år	--
2. Lån	5.767.035
3. Statsanslag för understödande av politisk verksamhet	50.000

4. Ränteinkomster från finansieringsmedel
5. Inbetalning, r av landskapets enskilda medel för vid
avräkningen såsom ordinarie utgifter icke godkända
belopp 15.000

Summa I kap. 36.832.035

Summa 6 Avdelningen 36.832.035

Summa inkomster mk 42.600.545

1 Huvudtiteln. Landstinget.

1-2 Ht.

I. Allmänna landstingskostnader.

1.	Landstingsmännens arvoden, dagtraktamenten och rese- kostnader (förslagsanslag).....	252.000
2.	Arvode åt landstingets sekreterare och notarie (för- slagsanslag)	16.500
3.	Arvoden åt utskottssekreterarna (förslagsanslag).....	19.800
4.	1 kanslist och arkivarie, avlöning: grundlön (A 18).....	12.172
	ålderstillägg (förslagsanslag).....	2.090
	dyrortstillägg (förslagsanslag)	443
	lönejustering (förslagsanslag).....	<u>900</u>
		15.605
5.	Stenografer (förslagsanslag)	13.800
6.	Till kanslikommissionens disposition för avlönande av extra arbetskraft	900
7.	Hyra för landstingets lokaler jämte lyse och städ- ning (förslagsanslag)	15.000
8.	Landstingets bibliotek	500
9.	För exkursioner och expertutlåtanden (förslagsanslag)	1.000
10.	Revisionskostnader (förslagsanslag).....	22.000
11.	Diverse utgifter	12.000
12.	Representation i Nordiska Rådet (förslagsanslag).....	5.000
13.	Kanslikommissionens dispositionsmedel	500

Summa I kap. 374.605

Summa 1 Huvudtiteln 374.605

2 Huvudtiteln. Landskapsstyrelsen.

I. Centralförvaltningen.

1.	Avlöningar:	
	1 lantråd, grundlön (B 8)	66.943
	1 lagberedningssekreterare, grundlön (B 4)	46.979
	1 äldre sekreterare, grundlön (B 3).....	43.758
	1 yngre sekreterare, grundlön (A 29).....	22.746
	1 kamrerare, grundlön (B 2)	41.025
	1 biträdande kamrerare grundlön (A 29)	22.746
	1 vägingenjör, grundlön (B 3).....	43.758
	1 agronom, grundlön (B 3)	43.758
	1 kolonisationsinspektör, grundlön (B 1)...	38.870

1	forstmästare, grundlön (B 3)	43.758	
1	arkeolog, grundlön (B 2)	41.025	
1	planeringsinspektör, årsarvode (B 2).....	41.025	
1	ombudsman, årsarvode (A 26)	18.889	
1	byggnadskonsulent, grundlön (A 23)	15.897	
1	huvudbokförare, grundlön (A 21)	14.263	
1	registrator och arkivarie, grundlön (A 19)	12.791	
1	kassör, grundlön (A 15)	10.601	
1	biträdande bokförare och kassör, grundlön (A 12)	9.516	
2	kassabiträden, årsarvode à 8.683,20 (A 9)	17.366	
1	kanslist-ritare, årsarvode (A 12)	9.516	
1	vaktmästare, grundlön (A 11)	9.214	
1	bitr. kanslist, årsarvode (A 10)	8.941	
1	renskrivarska, grundlön (A 9)	8.683	
1	renskrivarska, årsarvode (A 9)	8.683	
1	telefonist, grundlön (A 9)	8.683	
1	bokföringsbiträde, årsarvode (A 9)	8.683	
1	chaufför, årsarvode (A 12)	9.516	
1	städerska, årsarvode (A 4)	7.491	
1	bud	2.400	
	ingenjörstillägg	1.980	
	tillägg för föredragning	2.155	
	maskinskrivningstillägg (förslagsanslag)...	1.500	
	ålderstillägg (förslagsanslag)	40.000	
	dyrortstillägg (förslagsanslag)	7.500	
	lönejustering (förslagsanslag)	43.600	774.259
2.	Ledamöternas i landskapsstyrelsen arvoden, dagtraktamen- ten och resekostnader (förslagsanslag)	90.000	
3.	För lagberedningskommittéer (förslagsanslag).....	13.000	
4.	Trycknings- och inbindningskostnader (förslagsanslag)	30.000	
5.	Hyra för landskapsstyrelsens lokaliteter jämte lyse och städning (förslagsanslag)	95.000	
6.	Diverse utgifter	55.000	
7.	Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)	25.000	
8.	Kostnader för extra personal (förslagsanslag)	20.000	
9.	Hyra för lantrådets tjänstebostad (förslagsanslag)...	4.400	
10.	Inventerings- och sifferrevisionskostnader	10.000	
11.	Landskapsstyrelsens dispositionsmedel	25.000	

Planeringsrådet.

12. Arvoden, resekostnader och dagtraktamenten	14.100
13. Utredningar och sakkunnigarvoden	8.500
14. Diverse utgifter	2.500
15. Inventeringar och grundläggande undersökningar	12.500

Summa I kap. 1.179.259

Summa 2 Huvudtiteln 1.179.259

3 Huvudtiteln. Polisväsendet.

=====

I. Polisinrättningen i Mariehamn.

1. Avlöningar:

1 polismästare, grundlön (A 24).....	16.817	
1 poliskommissarie, grundlön (A 20)	13.506	
3 överkonstaplar, grundlön à 11.056,92 (A 16).....	33.171	
14 äldre konstaplar, grundlön à 10.189,56		
(A 14)	142.654	
5 yngre konstaplar, grundlön à 9.820,56		
(A 13)	49.103	
extra konstaplar, arvode för sammanlagt 65		
månader (A 13)	54.657	
1 kanslist, grundlön (A 10)	8.941	
1 maskinskriverska, årsarvode (A 9).....	8.683	
vikariatsarvoden	3.000	
ålderstillägg (förslagsanslag)	55.000	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	13.000	
ersättningar för söndagsarbete (förslags-		
anslag)	85.000	
kriminal- och ordningspolistillägg (förslags-		
anslag)	12.000	
övertidsersättning samt ersättning för		
kvälls- och nattarbete (förslagsanslag)...	90.000	
arvode för grodmän (förslagsanslag)	500	
lönejustering (förslagsanslag)	<u>35.200</u>	621.232
2. Beklädnadsbidrag à 124		3.224
3. Diverse utgifter		4.000
4. Telefonkostnader (förslagsanslag)		5.800
5. Uniformering och utrustning (förslagsanslag)		4.000
6. Socialskyddsavgifter (förslagsanslag)		40.500
7. Drifts- och underhållskostnader för motorfordon.....		13.000
8. Drifts- och underhållskostnader för telefoniutrustning		1.000

9.	Till landskapsstyrelsens disposition för polisinrättningen	1.500
10.	Kostnader för vidarebefordran av från Sverige utvisade finska medborgare (förslagsanslag)	18.000
	Summa I kap. 712.256	

II. Polisväsendet på landet.

1.	Avlöningar:	
	2 överkonstaplar, grundlön à 11.056,92	
	(A 16)	22.114
	1 överkonstapel, årsarvode (A 16)	11.057
	8 äldre konstaplar, grundlön à 10.189,56	
	(A 14)	81.516
	2 äldre konstaplar, årsarvode à 10.189,56	
	(A 14)	20.379
	8 yngre konstaplar, grundlön à 9.820,56	
	(A 13)	78.564
	3 yngre konstaplar, årsarvode à 9.820,56	
	(A 13)	29.462
	extra konstaplar (Jomala), arvode (A 13)	
	för sammanlagt 36 mån.	30.272
	extra arbetskraft, Jomala	8.000
	1 byråbiträde, årsarvode (A 9)	8.683
	1 extra byråbiträde, arvode (A 9)	8.683
	1 extra konstapel (Sund), arvode för 12 mån.	
	(A 12)	9.516
	ålderstillägg (förslagsanslag)	49.500
	dyrortstillägg (förslagsanslag)	12.000
	kriminal- och ordningspolistillägg (förslagsanslag)	10.700
	ersättningar för söndagsarbete (förslagsanslag)	43.500
	övertidsersättning samt ersättning för	
	kvälls- och nattarbete (förslagsanslag)..	32.500
	fjärrortstillägg (förslagsanslag)	4.700
	lönejustering (förslagsanslag)	<u>27.700</u>
		488.846
2.	Beklädnadsbidrag à 93	2.511
3.	Resekostnader och dagtraktamenten (förslagsanslag)..	12.000
4.	Telefonkostnader	6.000
5.	Polisernas uniformering och utrustning (förslagsanslag)	3.000
6.	För polishäkten och vaktkontor	30.000

7.	För rörlig trafikövervakning (förslagsanslag).....	10.000
8.	Drifts- och underhållskostnader för motorfordon	8.000
9.	Diverse utgifter	1.200
10.	Till landskapsstyrelsens disposition för polisväsendet	8.000

Summa II kap. 569.557

Summa 3 Huvudtiteln 1.281.813

4 Huvudtiteln. Hälso- och sjukvården.

=====

I. Allmän hälsovård.

1.	Avlöningar:		
	1 distriktsläkare, grundlön (A 24)	16.817	
	1 hälsosyster-barnmorska, grundlön (A 24)	16.817	
	ålderstillägg (förslagsanslag)	10.000	
	dyrortstillägg (förslagsanslag)	1.250	
	fjärrortstillägg (förslagsanslag)	1.450	
	lönejustering (förslagsanslag)	<u>2.800</u>	49.134
2.	Resekostnader och dagtraktamenten (förslagsanslag)...		5.000
3.	Kanslimedel och handbibliotek		500
4.	Hyra för kansli		900

Summa I kap. 55.534

II. Ålands centralsjukhus.

Läkare.

1.	Avlöningar:		
	chefsläkararvode	4.800	
	5 överläkare, grundlön à 41.024,64 (B 2) ..	205.123	
	3 avdelningsläkare, grundlön à 22.746,12 (A 29)	68.238	
	1 assistentläkare, årsarvode (A 24)	16.817	
	1 föreståndare för laboratorieavdelningen, $\frac{1}{2}$ årsarvode (A 24)	8.409	
	1 amanuens, $\frac{1}{2}$ årsarvode (A 24)	8.409	
	1 avdelningsläkare, årsarvode (A 29) (fr. 1.9 1970)	7.582	

Vårdpersonal.

	1 översköterska, grundlön (A 22)	15.075	
10	avdelningssköterskor, grundlön à 11.574,60 (A 17)	115.746	
	1 nattöversköterska, grundlön (A 19)	12.791	
	1 nattöversköterska, årsarvode (A 19)	12.791	

3 bitr. avdelningssköterskor, grundlön à 11.056,92 (A 16)	33.171
5 specialsköterskor, grundlön à 11.056,92 (A 16)	55.285
1 socialsköterska, årsarvode (A 16) 8/10..	8.846
15 sköterskor, grundlön à 10.189,56 (A 14)	152.843
1 sköterska, $\frac{1}{2}$ årsarvode (A 14)	5.095
5 barnmorskor, grundlön à 10.189,56 (A 14)	50.948
1 sjukgymnast, grundlön (A 16)	11.057
1 farmaceut, $\frac{1}{2}$ årsarvode (A 22)	7.538
15 hjälpsköterskor, årsarvode à 8.940,96 (A 10)	134.114
11 barnsköterskor, årsarvode à 8.940,96 (A 10)	98.351
5 laboratorie- och röntgensköterskor, årsarvode à 10.189,56 (A 14)	50.948
1 röntgensköterska, årsarvode (A 14) (fr. 1.9 1970)	3.397
4 laboratoriebiträden, årsarvode à 8.940,96 (A 10)	35.764
2 vårdbiträden, årsarvode à 8.179,44 (A 7)	16.359
5 avdelningsbiträden, årsarvode à 8.683,20 (A 9)	43.416

Kontorspersonal.

1 ekonomichef, årsarvode (A 30) 7/10.....	16.939
1 syssloman-kontorschef, grundlön (A 25) 7/10	12.472
1 bitr. syssloman-bokförare, grundlön (A 18) 7/10	8.521
1 kassör-centrallagerföreståndare, årsarvode (A 12) 7/10	6.661
4 byråbiträden, årsarvode à 8.683,20 (A 9)	34.733
1 byråbiträde, årsarvode (A 9) $\frac{1}{2}$	4.342
1 kontorsbiträde, årsarvode (A 9) 7/10...	6.078

Kökspersonal.

1 kosthållerska, grundlön (A 15) 8/10....	8.481
1 bitr. kosthållerska, årsarvode (A 11) 8/10	7.371
3 kokerskor, årsarvode à 8.179,44 (A 7) 8/10	19.631

7 köksbiträden, årsarvode à 7.491,-(A 4)	
8/10	41.950
6 servererskor-diskerskor, årsarvode	
à 7.491,- (A 4)	44.946
1 diskerska, årsarvode (A 4) 8/10	5.993

Maskinpersonal.

1 maskinmästare, grundlön (A 21) 7/10	9.984
2 maskinskötare, grundlön à 9.516,24(A 12)	
8/10	15.226
1 praktikant, årsarvode (A 5) 8/10	6.176
2 eldare, årsarvode à 8.940,96 (A 10)8/10	14.306

Tvättpersonal.

1 tvätt- och linneföreståndarinna, årsarvode	
(A 11) 8/10	7.371
2 maskintvätterskor, årsarvode à 8.179,44	
(A 7) 8/10	13.087
5 tvätterskor, årsarvode à 7.949,88 (A 6)	
8/10	31.800
2 sömmerskor, årsarvode à 7.949,88 (A 6)	
8/10	12.720

Städpersonal.

20 sjukhusbiträden, årsarvode à 7.491,-	
(A 4)	149.820

Övrig personal.

1 bilförare-vaktmästare, grundlön (A 12)	
8/10	7.613
1 snickare-ambulansförare, årsarvode (A 12)	
8/10	7.613
2 ambulansförare, årsarvode à 8.940,96	
(A 10) 8/10	14.306
1 gårdskarlar-trädgårdsmästare, årsarvode	
(A12) 8/10	7.613
1 baderska-städerska, årsarvode (A 6)....	7.950
1 baderska, årsarvode (A 6)	7.950
3 telefonister, årsarvode à 8.179,44 (A 7)	
8/10	19.631

Praktikanter.

11 praktikanter, årsarvode à 2.400,-.....	26.400
---	--------

Gemensamma löneförmåner.

ålderstillägg (förslagsanslag)	185.000
dyrortstillägg (förslagsanslag)	55.000

sjukhustillägg (förslagsanslag)	130.000	
semestervikariatsarvoden (förslagsanslag)	90.000	
löner åt tjänstförrättande (förslagsanslag)	60.000	
jourarvoden (förslagsanslag)	150.000	
arvoden för läkarintyg och -utlåtanden (förslagsanslag)	110.000	
ersättning för extra- och övertidsarbete samt söndags-, natt- och beredskapsersätt- ning (förslagsanslag)	330.000	
dräktbidrag (förslagsanslag)	25.000	
facktillägg (förslagsanslag)	7.000	
tillfälliga tjänsteinnehavare (förslags- anslag)	13.000	
lönejustering (förslagsanslag)	<u>171.148</u>	3.086.745
2. Sociala avgifter och pensioner (förslagsanslag).....		280.000
3. Kosthållningen		127.000
4. Terapiutgifter		565.000
5. Värme, lyse och vatten		160.000
6. Underhåll och årsanskaffningar		92.000
7. Tvätt och städning		20.000
8. Diverse utgifter		98.500
9. Till landskapsstyrelsens disposition		25.000
Summa II kap. 4.454.245		

III. Ålands centralsanatorium.

1. Avlöningar:		
1 sanatorieöverläkare, grundlön (B 2).....	41.025	
1 avdelningsläkare, $\frac{1}{2}$ årsarvode (A 29)...	11.373	
1 avdelningssköterska, grundlön (A 17)...	11.575	
1 avdelningssköterska, årsarvode (A 17)...	11.575	
2 bitr. avdelningssköterskor, årsarvode à 11.056,92 (A 16)	22.114	
1 socialsköterska, årsarvode (A 16)2/10	2.211	
1 nattsköterska, grundlön (A 17) (A 14 fr. 1.4 1970)	10.536	
2 sjukgymnaster, årsarvode à 11.056,92 (A 16)	22.114	
1 sköterska, grundlön (A 14)	10.190	
4 sköterskor, årsarvode à 10.189,56 (A 14)	40.758	
10 hjälpsköterskor, årsarvode à 8.940,96 (A 10)	89.410	

1 medikalmassör, årsarvode (A 14)	10.190
1 arbetsterapeut, grundlön (A 12)	9.516
3 vårdbiträden, årsarvode à 8.179,44(A 7)	24.538
1 baderska, årsarvode (A 6)	7.950
3 servererskor-diskerskor, årsarvode à 7.491 (A 4)	22.473
5 sjukhusbiträden, årsarvode à 7.491 (A 4)	37.455
1 sjukhusbiträde, årsarvode (A 4) $\frac{1}{2}$	3.746
3 praktikanter, årsarvode	7.200
1 ekonomichef, årsarvode (A 30) 2/10	4.840
1 sysslomar-kontorschef, grundlön(A25)2/10	3.564
1 bitr. syssloman-bokförare, grundlön (A 18) 2/10	2.434
1 kassör-centrallagerföreståndare, årsarvode (A 12) 2/10	1.903
1 byråbiträde, årsarvode (A 9) $\frac{1}{2}$	4.342
1 kontorsbiträde, årsarvode (A 9) 2/10	1.737
1 kosthållerska, grundlön (A 15) 2/10	2.120
1 bitr. kosthållerska, grundlön (A 11) 2/10	1.843
1 tvätt- och linneföreståndarinna, årsarvode (A 11) 2/10	1.843
3 telefonister, årsarvode à 8.179,44 (A 7) 2/10	4.908
3 kokerskor, årsarvode à 8.179,44 (A 7)2/10	4.908
2 maskintvätterskor, årsarvode à 8.179,44 (A 7) 2/10	3.272
5 tvätterskor, årsarvode à 7.949,88 (A 6) 2/10	7.950
2 sömmerskor, årsarvode à 7.949,88 (A 6) 2/10	3.180
7 köksbiträden, årsarvode à 7.491 (A 4) 2/10	10.487
1 diskerska, årsarvode (A 4) 2/10	1.498
1 maskinmästare, grundlön (A 21) 2/10	2.853
2 maskinskötare, grundlön à 9.516,24 (A 12) 2/10	3.806
1 praktikant, årsarvode (A 5) 2/10	1.544
1 bilförare-vaktmästare, grundlön (A 12)2/10	1.903
1 snickare-ambulansförare, årsarvode (A 12) 2/10	1.903
1 gårdskarll-trädgårdsmästare, årsarvode (A12 2/10	1.903

2 eldare, årsarvode à 8.940,96 (A 10)2/10	3.576	
2 ambulansförare, årsarvode à 8.940,96		
(A 10) 2/10	3.576	
sjukhustillägg (förslagsanslag)	28.000	
beklädnadsbidrag (förslagsanslag)	7.000	
ålderstillägg (förslagsanslag)	25.000	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	15.000	
facktillägg (förslagsanslag).....	12.000	
ersättning för söndagsarbete (förslagsan-		
slag)	45.000	
jourarvoden (förslagsanslag)	10.000	
semestervikariatsarvoden (förslagsanslag)..	25.000	
sjukvikariatsarvoden (förslagsanslag).....	7.200	
övertidsersättning (förslagsanslag).....	1.700	
lönejustering (förslagsanslag)	<u>38.538</u>	692.280
2. Sociala avgifter pch pensioner (förslagsanslag).....		100.000
3. Kosthållningen		56.000
4. Terapiutgifter		90.000
5. Värme, lyse och vatten		47.000
6. Underhåll och årsanskaffningar		19.700
7. Tvätt och städning		9.000
8. Diverse utgifter		15.000
9. Till landskapsstyrelsens disposition för centralsana-		
toriet		2.500
Summa III kap. 1.031.480.		

IV. Ålands tuberkulosbyrå.

1. Avlöningar:

1 dispensärläkare, $\frac{1}{2}$ årsarvode (A 29)....	11.373
1 dispensärsköterska, grundlön (A 17).....	11.575
1 städerska, årsarvode (A 4) $\frac{1}{2}$	3.746
1 ekonomichef, årsarvode (A 30) 1/10	2.420
1 syssloman-kontorschef, grundlön(A 25)1/10	1.782
1 bitr. syssloman-bokförare, grundlön	
(A 18) 1/10	1.217
1 kassör-centrallagerföreståndare, årsar-	
vode (A 12) 1/10	952
1 kontorsbiträde, årsarvode (A 9) 1/10...	868
1 maskinmästare, grundlön (A 21) 1/10....	1.426
ålderstillägg (förslagsanslag)	3.500
dyrortstillägg (förslagsanslag)	1.500

facktillägg (förslagsanslag)	500	
jourarvode (förslagsanslag)	3.000	
beklädnadsbidrag (förslagsanslag).....	300	
ersättning för söndagsarbete (förslagsanslag)	1.000	
lönejustering (förslagsanslag)	<u>2.500</u>	47.659
2. Medicinalier och filmkostnader (förslagsanslag).....		17.000
3. Hyra till centralsanatoriet för dispensärlokalen jämte inventarier		8.000
4. Värme, lyse och vatten (förslagsanslag)		6.000
5. Diverse utgifter		1.000
6. Socialskyddsavgifter (förslagsanslag)		3.000
7. Skärmbildsfotografering (förslagsanslag)		17.000
8. Till landskapsstyrelsens disposition för tuberkulosbyrån		300

Summa IV kap. 99.959

V. Kumlinge sjukstuga.

1. Avlöningar (förslagsanslag)	5.120
2. Diverse utgifter	8.800

Summa V kap. 13.920

VI. Särskilda anslag.

1. Bidrag till avlönande av stads- och kommunalläkare (förslagsanslag)	40.000
2. Bidrag till avlönande av kommunaldjurläkare (förslagsanslag)	25.000
3. Bidrag till avlönande av kommunala hälsosystrar (förslagsanslag)	100.000
4. Bidrag till avlönande av kommunala barnmorskor (förslagsanslag)	60.000
5. Bidrag till avlönande av kommunala hälsosystrar-barnmorskor (förslagsanslag)	70.000
6. Bidrag till avlönande av hälsovårdsinspektörer	20.000
7. Bidrag till upprätthållande av Grelsby sjukhus (förslagsanslag)	900.000
8. Kostnader för landskapets platser i Grelsby sjukhus (förslagsanslag)	43.000
9. Understöd åt kommuner för deltagande i anläggnings- och driftskostnaderna vid Grelsby sjukhus	15.000
10. Understöd åt kommuner för deltagande i driftskostnaderna vid Ålands centralsanatorium	15.000

11. Kostnader för tre platser i Åbolands barnsjukhus (förslagsanslag)	75.000
12. Understöd åt rådgivningsbyråerna i mödra- och barnavård (förslagsanslag)	20.000
13. Bidrag till avlönande av kommunernas skolläkare och skoltandläkare (förslagsanslag)	60.000
14. Bidrag åt kommuner för vaccinationskostnader (förslagsanslag)	6.000
15. Bidrag till Kumlinge apotek	7.000
16. Bidrag till Föreningen Folkhälsan på Åland r.f.	4.000
17. Bidrag för ambulansflygningar	15.000
18. Till landskapsstyrelsens disposition för hälso- och sjukvårdsändamål	5.000

Summa VI kap. 1.480.000

Summa 4 Huvudtiteln 7.135.138

5 Huvudtiteln. Undervisnings- och bildningsväsendet.

I. Ålands lyceum.

1. Avlöningar:

7 äldre lektorer, grundlön à 16.817,04 (A 24)	117.719	
8 yngre lektorer, grundlön à 13.506,48 (A 20)	108.052	
3 yngre lektorer, årsarvode à 13.506,48 (A 20)	40.519	
1 lärare i huslig ekonomi, årsarvode (A 19)	12.791	
1 lärare i teckning och kalligrafi, grundlön (A 19)	12.791	
1 kanslibiträde, årsarvode (A 8)	8.425	
1 gårdskarll-eldare, grundlön (A 10)	8.941	
1 vaktmästare, grundlön (A 10)	8.941	
5 städerskor, årsarvode à 7.491 (A 4)	37.455	
rektorstillägg	3.513	
ålderstillägg (förslagsanslag)	71.000	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	11.000	
kompetenstillägg åt yngre lektorer (förslagsanslag)	9.700	
förhöjningar efter vissa år (förslagsanslag)	13.000	
ersättning för söndagsarbete (förslagsanslag)	3.000	
ersättning för övertidsarbete (förslagsanslag)	3.000	
övertims- och timarvoden (förslagsanslag)	185.000	
undervisning i språkkubbar (förslagsanslag)	1.000	
lönejustering (förslagsanslag)	<u>39.000</u>	694.847

2.	Upprätthållande av parallellklasser (förslagsanslag):		
	övertims- och timarvoden	175.000	
	rektorsarvode	9.227	
	vaktmästarens arvode	<u>364</u>	184.591
3.	Undervisningsmateriel och bibliotek		14.000
4.	Städning (förslagsanslag)		9.500
5.	Värme, lyse och vatten (förslagsanslag)		39.000
6.	Material för undervisning i slöjd och huslig ekonomi (förslagsanslag)		6.500
7.	Tryckningskostnader (förslagsanslag)		3.500
8.	Diverse utgifter		5.500
9.	Underhåll av inventarier		3.000
10.	Underhåll av byggnader		8.000
11.	Undersökning av elevernas hälsotillstånd		13.500
12.	Till landskapsstyrelsens disposition för lycéet		3.000
	Summa I kap. 984.938		

II. Folkskolväsendet.

Folkskolinspektörens kansli.

1.	Avlöningar:		
	1 folkskolinspektör, grundlön (A 29)	22.746	
	1 kanslibiträde, årsarvode (A 9)	8.683	
	1 föreståndare för hjälpmedelscentral	6.754	
	arvode för ämneskonsulenter	8.000	
	semestervikaries arvode	1.200	
	ålderstillägg (förslagsanslag)	11.200	
	dyrortstillägg (förslagsanslag)	1.000	
	tillägg för föredragning	3.042	
	förhöjning efter vissa år	1.453	
	maskinskrivningstillägg (förslagsanslag)	330	
	lönejustering (förslagsanslag)	<u>3.800</u>	68.208
2.	Resekostnader och dagtraktamenten (förslagsanslag)		8.000
3.	Hyra för kanslirum o. hjälpmedelscentral samt lyse och städning		3.000
4.	Material för hjälpmedelscentralen		14.300
	<u>Landskapsbidrag för folkskolväsendet.</u>		
5.	Mariehamns stad (förslagsanslag)		400.000
6.	Tjänsteinnehavarnas vid folkskolorna på landet avlöning (förslagsanslag)		1.800.000
7.	Understödsanslag för folkskolorna på landet (förslags- anslag)		660.000

8.	Extra understöd för upprätthållande av folkskolväsendet	130.000
9.	Byggnadshjälp för uppförande av folkskollokaler (förslagsanslag)	350.000
10.	Extra byggnadsbidrag åt fattiga och glest befolkade kommuner för anskaffande av folkskollokaler (förslagsanslag)	60.000

Särskilda utgifter för folkskolväsendet.

11.	Till sommarrekreation vid sommarkolonier åt medellösa, främst svaga och sjuka folkskolbarn (förslagsanslag) ..	1.000
12.	Fortbildningskurser för lärare	11.900
13.	Diverse utgifter	3.000

Summa II kap. 3.509.408

III. Ålands sjöfartsläroverk.

1. Avlöningar:

1 överlärare, grundlön (A 26)	18.889
3 lektorer, grundlön à 16.817,04 (A 24) ...	50.451
1 vaktmästare-gårdskar, grundlön (A 11) $\frac{1}{2}$..	4.607
1 städerska, årsarvode (A 4)	7.491
1 kanslibiträde, arvode	4.883
rektorstillägg	2.442
ålderstillägg (förslagsanslag)	28.520
dyrortstillägg (förslagsanslag)	3.100
timarvoden (förslagsanslag)	91.100
hemarbetsersättning (förslagsanslag)	28.100

Skpparskolan:

timarvoden	15.320
hemarbetsersättningar	<u>2.200</u> 17.520
ersättning åt vaktmästaren för frångången veckovila och oövertidsarbete (förslagsanslag)	1.600
rådgivande kommissionens arvoden	750
lönejustering (förslagsanslag)	<u>15.500</u> 274.953

2. Extra kurser (förslagsanslag):

för radarnavigatörer o. fartygsautomation....	2.500
radiotelegrafistkurs	34.000
kurs för förarbrev	<u>1.000</u> 37.500

3. Undervisningsmateriel och bibliotek	3.500
4. Värme, lyse och vatten samt hyror (förslagsanslag)...	7.000
5. Tryckningskostnader (förslagsanslag)	3.300
6. Diverse utgifter	2.000
7. Underhåll av fastigheten	13.000

8. Underhåll av inventarier	800
9. Stipendiemedel	270
10. Specialföreläsningar (förslagsanslag)	340
11. Till landskapsstyrelsens disposition	1.000
Summa III kap. 343.663	

IV. Ålands tekniska skola.

1. Avlöningar:		
3 lektorer, grundlön à 18.889,20 (A 26).....	56.668	
2 lektorer, årsarvode à 18.889,20 (A 26)....	37.778	
1 vaktmästare-gårdskarll, grundlön (A 11) $\frac{1}{2}$...	4.607	
1 kanslibiträde, arvode	4.883	
1 städerska, årsarvode (A 4)	7.491	
rektorstillägg	2.442	
ålderstillägg (förslagsanslag)	20.500	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	3.600	
förhöjning efter vissa år	2.200	
tim- och övertidsarvoden (förslagsanslag)...	100.000	
hemarbetsersättning (förslagsanslag)	35.000	
ersättning åt vaktmästaren för frångången veckovila och övertidsarbete (förslagsanslag)	4.800	
rådgivande kommissionen	500	
lönejustering (förslagsanslag)	16.800	297.269
2. Extra kurser (förslagsanslag)		
undermaskinmästarkurs	14.500	
skriv- och räknemaskinkurs	750	15.250
3. Undervisningsmateriel och bibliotek	8.000	
4. Värme, lyse och vatten samt hyror (förslagsanslag).....	10.000	
5. Tryckningskostnader (förslagsanslag)	3.000	
6. Diverse utgifter	2.500	
7. Underhåll av fastigheten	13.000	
8. Underhåll av inventarier	800	
9. Laboratoriernas driftskostnader	3.500	
10. Exkursioner	900	
11. Stipendier	150	
12. Till landskapsstyrelsens disposition	500	
Summa IV kap. 354.869		

V. Ålands sjömansskola.

1. Avlöningar:	
1 lärare i yrkesämnen, årsarvode (A 23)	15.897

1 lärare i allmänna ämnen, årsarvode (A 21)...	14.263	
2 yrkeslärare, årsarvode à 13.506,48 (A 20)...	27.013	
3 arbetslärare, årsarvode à 12.791,04 (A 19).	38.373	
1 kanslist, arvode	4.883	
1 internatsföreståndare, arvode	3.256	
ålderstillägg (förslagsanslag)	13.050	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	2.800	
rektorstillägg	1.920	
timarvoden o. hemarbetsersättningar (förslags- anslag)	115.000	
extra anställd personal	13.800	
direktionsarvoden	3.600	
lönejustering (förslagsanslag)	<u>14.300</u>	268.155
2. Städning (förslagsanslag)		1.500
3. Hyror (förslagsanslag)		85.000
4. Bränsle, lyse, kraft och vatten (förslagsanslag).....		5.500
5. Råvaror och verktyg (förslagsanslag)		25.000
6. Bibliotek och undervisningsmateriel (förslagsanslag)..		7.500
7. Diverse utgifter		5.500
8. Inmontering och reparation av maskiner och inventarier samt underhåll av lokaler		5.500
9. Tryckningskostnader		5.000
10. Elevernas kost och logi (förslagsanslag):		
utspisningsköket	78.800	
internatets omkostnader	<u>17.600</u>	96.400
11. Förstahjälptrustning		450
Summa V kap. 505.505		

VI. Ålands yrkesskola.

1. Avlöningar:

1 lärare i yrkesämnen, grundlön (A 23).....	15.897
2 lärare i yrkesämnen, årsarvode à 15.897,12 (A 23)	31.794
1 lärare i allmänna ämnen, årsarvode (A 20).	13.506
1 yrkeslärare, grundlön (A 20)	13.506
1 yrkeslärare, årsarvode (A 20)	13.506
1 yrkeslärare, årsarvode (A 19)	12.791
2 arbetslärare, grundlön à 12.791,04 (A 19).	25.582
2 arbetslärare, årsarvode à 12.791,04 (A 19)	25.582
1 centrallagerföreståndare, årsarvode (A 12)	9.516
1 föreståndarinna-kokerska, årsarvode (A 13)	9.821

3 köksbiträden, årsarvode à 7.491 (A 4)....	22.473	
4 städerskor, årsarvode à 7.491 (A 4)	29.964	
1 tvätterska, årsarvode (A 4)	7.491	
1 ekonom, årsarvode (A 18)	12.172	
1 kanslist-kassörska, årsarvode (A 11)	9.214	
1 eldare-gårdskar, årsarvode (A 10)	8.941	
1 vaktmästare, årsarvode (A 10)	8.941	
ålderstillägg (förslagsanslag)	49.800	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	9.200	
ersättning för söndags- och övertidsarbete (förslagsanslag)	5.550	
bibliotekariens arvode	1.104	
skolhälso-systemens arvode	1.950	
rektorstillägg	1.920	
direktionsarvoden	2.900	
lärarnas timarvoden (förslagsanslag):		
dagkurser	197.730	
kvällskurser	19.000	
hemarbetsersättning.....	<u>27.400</u>	244.130
lönejustering (förslagsanslag)	<u>35.000</u>	622.251
2. Tvätt och städning (förslagsanslag)	7.200	
3. Arbetsredskap	20.000	
4. Råvaror för kundarbeten (förslagsanslag)	45.000	
5. Råvaror för övningsarbeten	10.750	
6. Tryckningskostnader (förslagsanslag)	3.150	
7. Diverse utgifter	11.050	
8. Undervisningsmateriel	10.800	
9. Bibliotek	4.000	
10. Underhåll o. reparation av maskiner och inventarier (förslagsanslag)	10.450	
11. Underhåll av byggnader och gårdsplan	7.900	
12. Bränsle, lyse, kraft och vatten (förslagsanslag).....	65.000	
13. Elevbispisningen (förslagsanslag)	51.800	
14. Elevernas hälsovård- och förstahjälputrustning (för- slagsanslag)	2.750	
15. Socialskyddsavgifter (förslagsanslag)	40.000	
16. Brand- och olycksfallsförsäkringspremier (förslagsanslag)	12.000	
17. För klubbverksamhet	1.200	
18. Elevinternat (förslagsanslag)	93.000	
19. Pensioner (förslagsanslag)	11.000	
20. Till landskapsstyrelsens disposition för yrkesskolan...	12.000	

Summa VI kap. 1.041.301

VII. Bidrag till landskapets enskilda
läroanstalter.

1.	Ålands folkhögskola (förslagsanslag)	187.000
2.	Ålands handelsskola (förslagsanslag)	96.000
3.	Ålands sommaruniversitet	35.000
	Summa VII kap. 318.000	

VIII. Ålands lantmannaskola.

1.	Avlöningar:		
	1 föreståndare, grundlön (A 24)	16.817	
	föreståndartillägg	1.001	
	tillfällig trädgårdslärare, 3 mån. (A 22)..	3.900	
	timlärare	9.000	
	ålderstillägg (förslagsanslag)	1.070	
	dyrortstillägg (förslagsanslag)	820	
	kosthållerska	7.400	
	lönejustering (förslagsanslag)	2.400	42.408
2.	Värme och lyse (förslagsanslag)		7.000
3.	Städning		2.500
4.	Undervisningsmateriel.....		5.000
5.	Diverse utgifter.....		2.500
6.	Slöjdverktyg och verktyg för maskinhallen		1.000
7.	Direktionens arvoden och dagtraktamenten		1.500
8.	Underhåll av skolplan och stängsel		750
9.	Underhåll av fastigheten		4.500
10.	Underhåll av inventarier		1.000
11.	Anslag för kurser		5.000
12.	Elevbespisning (förslagsanslag)		2.500
13.	Förstahjälputrustning		100

Skollägenheten på Jomala gård.

14.	Skollägenhetens utgifter (förslagsanslag):		
	a) löner, semesterarvoden samt sociala avgifter	39.900	
	b) övriga löpande utgifter.....	31.350	-
	Driftsutgifter	71.250	

Summa VIII kap. 75.758

IX. Ålands kvinnliga hemslöjdsskola.

1.	Avlöningar:		
	1 vävlärlarinna, grundlön (A 19)	12.791	
	1 sömnadslärlarinna, grundlön (A 19)	12.791	
	föreståndarinnearvode	715	

	kosthållerska	6.500	
	ålderstillägg (förslagsanslag)	3.150	
	dyrortstillägg (förslagsanslag)	900	
	tim- och övertimsarvoden (förslagsanslag)....	7.000	
	lönejustering (förslagsanslag)	<u>2.700</u>	46.547
2.	Värme och lyse (förslagsanslag)		5.000
3.	Undervisningsmateriel		350
4.	Diverse utgifter		2.000
5.	Direktionsarvoden och resekostnader (förslagsanslag)..		1.000
6.	Underhåll av trädgården		400
7.	Underhåll av byggnader		4.000
8.	Elevbespisning (förslagsanslag)		1.800
	Summa IX kap. 61.097		

X. Ålands husmodersskola.

1.	Avlöningar:		
	1 lärarinna i huslig ekonomi, grundlön (A 19)	12.791	
	1 lärarinna i kvinnlig slöjd, grundlön (A 19)	12.791	
	1 vaktmästare-gårdskarll	5.100	
	tillfällig arbetskraft	2.000	
	föreståndarinnearvode	715	
	timarvoden (förslagsanslag)	2.000	
	ålderstillägg (förslagsanslag)	6.600	
	dyrortstillägg (förslagsanslag)	1.000	
	lönejustering (förslagsanslag)	<u>2.600</u>	45.597
2.	Värme och lyse (förslagsanslag)		12.000
3.	Undervisningsmateriel och arbetsredskap		1.000
4.	Underhåll av byggnader och inventarier		2.000
5.	Diverse utgifter		2.000
6.	Direktionsarvoden och resekostnader (förslagsanslag)...		1.500
7.	Elevbespisning (förslagsanslag)		4.700
	Summa X kap. 68.797		

XI. Fornminnesvården.

Ålands museum.

1.	Avlöningar:		
	1 amanuens, årsarvode (A 23)	15.897	
	1 kanslibiträde, årsarvode (A 13)	9.821	
	ålderstillägg (förslagsanslag)	1.700	
	dyrortstillägg (förslagsanslag)	850	
	arvode åt konservator	9.000	
	arvode åt vaktmästare och reparatör	6.600	
	lönejustering (förslagsanslag)	<u>2.600</u>	46.468

2.	Hyrer, lyse och städning (förslagsanslag)	15.500
3.	Handbibliotek och komplettering av museiföremål	10.000
4.	Diverse utgifter	3.000
5.	Resekostnader och dagtraktamenten (förslagsanslag)....	2.000

Kulturhistoriska muséet i Kastelholm.

6.	Avlöningar	9.000
7.	Värme, lyse och städning	2.500
8.	Övriga utgifter	1.000

Bygdemuséet i Jan Karlsgården.

9.	Underhåll och inköp av byggnader	13.000
10.	Diverse utgifter	1.200

Övriga anslag.

11.	För arkeologiskt fältarbete	25.500
12.	Bomarsunds fornminnesområde	33.200
13.	För mikrofilmning av åländska arkivalier	1.000
14.	För underhåll och inlösen av gamla byggnader	2.000
15.	För 4/mbk Pommerns underhåll	-

Summa XI kap. 165.368

XII. Biblioteksverksamheten.

1.	Biblioteksinspektörens avlöning (förslagsanslag)	7.685
2.	Biblioteksinspektörens resekostnader (förslagsanslag).	1.000
3.	Bidrag till biblioteken (förslagsanslag)	150.000
4.	För inköp och inbindning av facktidsskrifter i biblioteks- inspektörens arkiv	350
5.	För kurs- och föredragsverksamhet	1.000
6.	Diverse utgifter	550
7.	För Alandica-samling	10.000

Summa XII kap. 170.585

XIII. Särskilda anslag.

1.	Understödande av studiecirkelverksamheten	7.000
2.	Understöd åt medborgar- och arbetarinstitut (förslags- anslag)	90.000
3.	För vetenskap, litteratur och konst samt understöd åt kulturella organisationer.....	80.200
4.	För tryckning av lagsamlingar	25.000
5.	För främjande av idrott och fysisk fostran (reservations- anslag)	85.000
6.	Stödande av ungdomsfostrande verksamhet	23.000
7.	Understöd åt Ålands hemslojdförening för föreningens skolverksamhet (förslagsanslag)	40.000

8.	Understödjande av skolgången för elever i läroverk...	2.000
9.	Understöd för yrkesutbildning (förslagsanslag)	30.000
10.	Kommunal upplysningsverksamhet	2.500
11.	Understöd åt Samfundet Finland-Sovjetunionen	800
12.	Understöd åt Betania församling för upprätthållande av läsesal för sjömän	650
13.	Till landskapsstyrelsens disposition för undervisnings- och bildningsväsendet	6.000
14.	Understöd åt författare och översättare (förslags-reservationsanslag)	5.000

Summa XIII kap. 397.150

Summa 5 Huvudtiteln 7.996.439

6 Huvudtiteln. Näringarnas främjande.

=====

I. Jordbruket och dess binäringar samt kolonisations- verksamheten.

1.	Avlöningar:		
	1 byggmästare, grundlön (A 24)	16.817	
	1 byggmästare, grundlön (A 23)	15.897	
	1 lantbruksbyggmästare, årsarvode (A22) (fr. 1.9.70)	5.025	
	1 husdjurs- och jordbrukskonsulent, grundlön (A 23)	15.897	
	1 bokförings- och jordbrukskonsulent, grundlön (A 23)	15.897	
	1 jordbruksinstruktör, årsarvode (A 22)	15.075	
	1 trädgårdskonsulent, grundlön (A 22)	15.075	
	1 bitr. trädgårdskonsulent, årsarvode (A 22)	15.075	
	1 renskriverska, grundlön (A 9)	8.683	
	arvoden och resekostnader för maskininstruktören	8.500	
	ålderstillägg (förslagsanslag)	24.100	
	dyrortstillägg (förslagsanslag)	5.000	
	fjärrortstillägg (förslagsanslag)	1.750	
	maskinskrivningstillägg (förslagsanslag) ...	302	
	lönejustering (förslagsanslag)	10.300	173.393
2.	Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)		28.000
3.	Allmänna kostnader för lantbrukets instruktionsverksamhet		5.000
4.	Understöd för torrlägningsarbeten (reservationsanslag)		45.000
5.	Kostnader för täckdikningskredit		6.000

6.	För främjande av jordbruket samt häst- och boskaps- skötseln	24.000
7.	Kreatursförädlingsföreningar	45.000
8.	Svin-, får- och fjäderfäskötselns samt pälsdjursuppföd- ningens främjande.....	14.000
9.	Trädgårds- och biskötselns främjande	10.000
10.	4H-verksamheten	25.000
11.	Lantbruksbokföringens främjande	5.000
12.	Lokala fältförsök och demonstrationer	800
13.	Arvoden och kostnader för landskapet enligt landskaps- lagen angående kolonisationsnämnder i landskapet Åland (förslagsanslag)	12.000
14.	Mjolktransportbidrag i skärgården (förslagsanslag)...	270.000
15.	För sänkning av vattendrag samt vattenståndsregleringar (reservationsanslag)	5.000
16.	Förvaltningsarvoden och övriga gottgörelser för jord- dispositions lån (förslagsanslag)	42.000
17.	Inköp av lägenheter för jorddispositionsändamål (för- slags-reservationsanslag)	500.000
18.	Av inlösen av legoområden föranledda kostnader (förslags- anslag)	10.000
19.	Kostnader för lantbrukets grundkredit (förslagsanslag).	80.000
20.	Kostnader för åkerreservering (förslagsanslag).....	250.000

Summa I kap. 1.550.193

II. Ålands försöksstation.

1.	Avlöningar:	
	1 föreståndare, grundlön (A 30)	24.199
	1 fältnästare, grundlön (A 20)	13.506
	1 ledare för fruktförsök, arvode	1.734
	ålderstillägg (förslagsanslag)	4.300
	dyrortstillägg (förslagsanslag)	1.150
	lönejustering (förslagsanslag)	<u>2.700</u>
		47.589
2.	Arbetskostnader	20.000
3.	Underhållskostnader	4.500
4.	Driftskostnader	3.000
5.	Tryckningskostnader	500
6.	Arrendeavgifter och hyror	800
7.	Värme och lyse (förslagsanslag)	3.500
8.	Diverse utgifter	3.000

Summa II kap. 82.889

III. Fisket.

1. Avlöningar:

1 fiskeriintendent, årsarvode (A 26).....	18.889	
1 fiskerikonsulent, grundlön (A 23)	15.897	
1 fiskeriinstruktör, grundlön (A 18).....	12.172	
ålderstillägg (förslagsanslag)	10.300	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	1.600	
lönejustering (förslagsanslag)	<u>3.600</u>	62.458
2. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)		9.000
3. Fiskerinäringens främjande		19.500
4. Fiskodlingsverksamhet		43.350
5. Fiskeriundersökningar		40.760
6. Underhåll och drift av fiskefyrar		3.000
7. Förbättrande av fiskeleder och fiskehamnar		40.000
8. Landskapets andel i skadeersättningar för försäkrade fisk- redskap och fiskebåtar (förslagsanslag)		240.000
9. Nedsättning av räntan på lån, som beviljats yrkesfiska- re för anskaffning av fiskredskap och fiskebåtar (re- servationsanslag)		45.000
10. Bidrag till fond för fiskeriförsäkringar		10.000
11. Understöd för transport av överskottsfisk		80.000

Summa III kap. 593.068

IV. Skogsbruket.

1. Avlöningar:

1 biträdande forstmästare, årsarvode (A 30)..	24.199	
1 försöksledare-forstmästare, årsarvode (A 29).	22.746	
1 skogsvårdsinstruktör, grundlön (A 23).....	15.897	
1 plantskoleskötare-bitr. skogsvårdsinstruktör, grundlön (A 22)	15.075	
2 forsttekniker, årsarvode á 13.506,48 (A 20)	27.013	
1 forsttekniker, årsarvode (A 20) $\frac{1}{2}$	6.753	
1 kanslibiträde, årsarvode (A 9)	8.683	
ålderstillägg (förslagsanslag)	27.200	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	4.100	
tillägg för kontorsledning	756	
lönejustering (förslagsanslag)	<u>9.100</u>	161.522
2. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)		33.000
3. Diverse utgifter		1.000
4. Bränsle för plantskolan (förslagsanslag)		2.600

5.	Driftskostnader för plantskolorna (förslagsanslag)...	60.000
6.	Underhåll av plantskolebyggnaderna	2.000
7.	Arrende för plantskolans område	400
8.	Bidrag för skogsförbättringsarbeten (reservationsanslag)	200.000
9.	Förhandsfinansiering av skogsförbättringsarbeten (förslagsanslag)	50.000
10.	Främjande av och tillsyn över den privata skogshushållningen	8.500
11.	Undersökning av skogstyperna (förslagsanslag)	27.500
12.	Underhåll och drift av maskiner och redskap för arbeten i samband med skogsförbättringar (förslagsanslag)	25.000
13.	Skogsarbetarutbildning och skogskurser	12.400
Summa IV kap. 583.922		

V. Övriga näringar.

1.	Avlöningar:	
	1 företagskonsulent, avtalslön (förslagsanslag).....	30.000
2.	Resekostnader och dagtraktamenten	5.000
3.	För anlitan­de av konsultföretag	30.000
4.	Understöd för kurs-, utbildnings- och rådgivningsverksamhet	31.500
5.	Bidrag för elanslutningsavgifter för småindustrin.....	18.000
6.	För tryggande av sysselsättningen (förslagsanslag)....	10.000
7.	Garantikredit för byggnadsverksamhet, industrier och vissa andra näringsgrenar (förslagsanslag)	40.000
8.	Stöd för näringsverksamhet i utvecklingsområden (förslagsanslag).....	75.000
9.	Understöd för turismens främjande	130.000
10.	Till landskapsstyrelsens disposition för näringarnas främjande	5.000

Summa V kap. 374.500

Summa 6 Huvudtiteln 3.184.572

7 Huvudtiteln. Kommunikationsväsendet.

I. Arbetsledning.

1.	Avlöningar:	
	1 bitr. vägingenjör, grundlön (A 29)	22.746
	1 maskin- och färjinspektör, årsarvode (A 25)	17.818
	1 övervägmästare, grundlön (A 24)	16.817
	2 byggmästare, grundlön à 15.897,12 (A 23) ..	31.794
	1 byggmästare, årsarvode (A 20)	13.506

2 vägmästare, årsarvode à 13.506,48 (A 20)	27.013	
1 bitr. vägmästare, årsarvode (A 19)	12.791	
1 lagerförvaltare, grundlön (A 15)	10.601	
1 kanslist-kassörska, årsarvode (A 12)....	9.516	
1 telefonist-renskriverska, årsarvode (A 9)	8.683	
extra kontorspersonal	5.000	
personliga lönetillägg	7.476	
ingenjörstillägg (förslagsanslag)	1.980	
ålderstillägg (förslagsanslag)	36.000	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	5.800	
lönejustering (förslagsanslag)	<u>13.700</u>	241.241
2. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)		45.000
Summa I kap.		286.241

II. Væghållningen.

1. Underhåll av landsvägar och bygdevægar:		
a) sommarunderhållet (förslagsanslag).....	1.900.000	
b) vinterunderhållet (förslagsanslag).....	300.000	
c) färjehållningen (förslagsanslag).....	1.500.000	
d) understödjande av bilfærjetrafik Værdö- Gustavs	<u>500.000</u>	4.200.000
2. Bidrag till kommunalvägar:		
a) för byggande och förbättring (reserva- tionsanslag)	120.000	
b) för underhåll (förslagsanslag)	85.000	
c) för förbättring av vägförhållandena i skærgården (reservationsanslag)	<u>20.000</u>	225.000
3. Bidrag till enskilda vägar (förslagsanslag)		3.000
Summa II kap.		4.428.000

III. Skærgårdskommunikationerna.

1. För upprætthållande av trafik i skærgården (förslags- anslag)	350.000	
2. För opprensning av båtleder (reservationsanslag).....	30.000	
3. Till anläggning och underhåll av båtbyggor och små- båtshamnar (reservationsanslag)	60.000	
Summa III kap.		440.000

IV. Vægavdelningens byggnader och inventarier.

1. Underhåll av byggnader	60.000	
2. Underhåll av arbetsmaskiner och inventarier	275.000	
Summa IV kap.		335.000

V. Särskilda anslag.
Motorfordonstrafiken.

1. Avlöningar:

1 trafikinspektör, årsarvode (A 28)	21.331	
1 besiktningsman, årsarvode (A 21).....	14.263	
1 kanslist vid bilregisterbyrån, årsarvode (A 19)	12.791	
1 kanslibiträde, årsarvode (A 9)	8.683	
ålderstillägg (förslagsanslag)	5.100	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	1.800	
ingenjörstillägg	1.740	
lönejustering (förslagsanslag)	<u>3.900</u>	69.608

2. Till anskaffande av registerbrickor för motorfordon (förslagsanslag) 5.000
3. Hyra, värme, lyse och städning (förslagsanslag) 17.500
4. Kontorsmaterial och diverse utgifter 4.500

Övriga anslag.

5. Gästgiverihållningen (förslagsanslag) 4.000
6. Till landskapsstyrelsens disposition för kommunikationsväsendet 10.000

Summa V kap. 110.608

Summa 7 Huvudtiteln 5.599.849

8 Huvudtiteln. Sociala uppgifter.

=====

I. Särskilda anslag för sociala ändamål.

1. Socialvårdsinspektionen (förslagsanslag)	2.000
2. Invalidvården (förslagsanslag)	200.000
3. Bostadsbidrag för flerbarnsfamiljer (förslagsanslag)....	90.000
4. Understöd åt barnhem (förslagsanslag)	10.000
5. Understöd åt barnträdgårdar (förslagsanslag)	100.000
6. Sommarrekreation för barn, som ej är folkskolbarn	1.000
7. Bidrag för hemvårdsverksamheten (förslagsanslag)	70.000
8. Socialhjälpstutgifter, som skall ersättas av landskapet
(förslagsanslag)	13.000
9. Understödjande av nykterhetsarbetet.....	6.000
10. Bidrag för anordnande av semester åt överansträngda hus-
mödrar	1.800
11. Understöd åt kommuner, vilka i oskälighet betungas av
socialhjälpstutgifter (förslagsanslag)	2.000
12. Till landskapsstyrelsens disposition för sociala ändamål	2.000
13. Understöd åt anstalter för psykiskt utvecklingsstörda
(förslagsanslag)	360.000

Summa I kap. 857.800

II. Arbetsförmedlings- och yrkesvägledningsverksamheten.Ålands arbetsförmedlingsbyrå.

1. Avlöningar:

1 byråchef, grundlön (A 18)	12.172	
1 avdelningsföreståndare, grundlön (A 18)...	12.172	
1 arbetsförmedlare, årsarvode (A 14)	10.190	
1 kanslist, årsarvode (A 11)	9.214	
1 byråbiträde, årsarvode (A 9)	8.683	
ålderstillägg (förslagsanslag)	8.700	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	2.200	
lönejustering (förslagsanslag)	<u>3.800</u>	67.131

2. Resor och dagtraktamenten 2.000

3. Kontorsmaterial, telefon och diverse utgifter 8.000

Ålands yrkesvägledningsbyrå.

4. Avlöningar:

1 distriktsinspektör, grundlön (A 29).....	22.746	
ålderstillägg (förslagsanslag)	5.100	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	700	
lönejustering (förslagsanslag)	<u>1.700</u>	30.246

5. Resor och dagtraktamenten 2.000

6. Rådgivande kommissionens arvoden och resekostnader.... 500

7. Handbibliotek och diverse utgifter 1.500

Gemensamma utgifter.

8. Avlöningar:

1 byråbiträde, årsarvode (A 9)	8.683	
ålderstillägg (förslagsanslag)	260	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	250	
lönejustering (förslagsanslag)	<u>550</u>	9.743

9. Hyra, städning och lyse (förslagsanslag) 10.000

Summa II kap. 131.120

Summa 8 Huvudtiteln 988.920

9 Huvudtiteln. Diverse anslag.

=====

I. Pensioner och av landskapet i egenskap av arbetsgi-
vare erlagda sociala utgifter.

1. Pensioner (förslagsanslag)	1.200.000
2. Familjepensioner och begravningshjälp (förslagsanslag)	100.000
3. Socialskyddsavgifter (förslagsanslag)	460.000
4. Pensionsavgifter för arbetstagare i kortvariga arbets- förhållanden (förslagsanslag)	40.000

9 Ht.

5.	Olycksfallsförsäkringspremier (förslagsanslag).....	100.000
6.	Hälso-, läkar- och sjukvård	40.000
	Summa I kap. 1.940.000	

II. Särskilda anslag.

1.	På lag grundade utgifter, vilka icke äro upptagna såsom särskilda poster i budgeten (förslagsanslag)	5.000
2.	Oförutsedda utgifter (förslagsanslag)	23.000
3.	Utgifter för Ålandsdelegationen (förslagsanslag).....	7.000
4.	Kommittéer och sakkunniga (förslagsanslag)	8.000
5.	Kostnader för förande av kortregister över personer, vilka åtnjuta åländsk hembygdsrätt	3.000
6.	Av naturskyddsåtgärder föranledda utgifter (förslagsanslag)	12.000
7.	Kostnader för ersättning av älgskador (förslagsanslag)..	2.000
8.	Premier för dödande av rovdjur (förslagsanslag)	40.000
9.	För utbildning av polismän (förslagsanslag).....	3.000
10.	Räntestöd för elkraftförsörjning	75.000
11.	Av landskapslagen om bostadsproduktion föranledda kostnader	9.000
12.	Bekämpning av husbocken och bidrag för främjande av bostadsbebyggelsen i av husbocken härjade trakter (förslagsanslag)	30.000
13.	Av landskapslagen om reglering av byggnadsverksamheten föranledda kostnader (förslagsanslag)	60.000
14.	Brandförsäkringspremier (förslagsanslag)	6.000
15.	Utgifter för skärgårdsnämnd (förslagsanslag)	3.500
16.	Till landskapsstyrelsens disposition för brandväsendet..	8.000
17.	Understöd för främjande av brandskyddet (förslagsanslag)	3.000
18.	Arbetslöshettersättningar (förslagsanslag)	10.000
19.	Avskrivningar av understödslån (förslagsanslag).....	2.000
20.	På grund av jorddispositionslagen beviljade nedsättningar och friår (förslagsanslag)	16.000
21.	Av landskapslagen om sysselsättning föranledda kostnader (förslagsanslag)	20.000
22.	För planläggning av och utgifter i samband med förvaltningen av sysselsättningsärenden (förslagsanslag).....	3.000
23.	Understöd åt kommuner, som råkat i ekonomiska svårigheter (förslagsanslag)	60.000
24.	Av landskapslagen om läroavtal föranledda kostnader	10.000
25.	Understödjande av politisk verksamhet	50.000

26. Ersättning för bortfall av sjömansskatt (förslagsanslag) 500.000

Summa II kap. 968.500

Summa 9 Huvudtiteln 2.908.500

10 Huvudtiteln. Investeringsutgifter.

=====

I. Landskapsstyrelsen.

1. Anskaffning av inventarier 30.000

Summa I kap. 30.000

II. Hälso- och sjukvården.

1. Ålands centralsjukhus för ny- och återanskaffningar.... 389.000
 2. Ålands centralsanatorium för anskaffning av inventarier och instrument 23.350
 3. Kostnader för landskapets andelar i Grelsby sjukhus ... 10.500

Summa II kap. 422.850

III. Undervisnings- och bildningsväsendet.

1. Ålands lyceum för anskaffning av inventarier 18.000
 2. Ålands lyceum för inredning av läkarmottagning 4.500
 3. Ålands sjöfartsläroverk för anskaffning av inventarier och utrustning 11.500
 4. Ålands tekniska skola för anskaffning av laboratorieutrustning 15.000
 5. Ålands tekniska skola för anskaffning av inventarier... 5.700
 6. Ålands sjömansskola för anskaffning av inventarier och maskiner 48.000
 7. Ålands yrkesskola för tillbyggnad (reservationsanslag) 1.340.000
 8. Ålands yrkesskola för anskaffning av inventarier och maskiner (engångsanslag 30.000) 57.200
 9. Ålands lantmannaskola för anskaffning av inventarier. 3.100
 10. Ålands kvinnliga hemslöjdsskola för anskaffning av inventarier 1.000
 11. Ålands husmodersskola för anskaffning av inventarier.. 1.500
 12. Ålands husmodersskola för planering av skolgården och gårdsbelysning 4.000
 13. Skollägenheten på Jomala gård för anskaffning av maskiner 7.700
 14. Jan Karlsgården för anläggning av parkeringsplats m.m. 10.000
 15. För upprustning av Grenadjären 14.200
 16. Folkskolinspektörens kansli och LPH-centralen för anskaffning av inventarier 7.000

Summa III kap. 1.548.400

IV. Näringarnas främjande.

1.	Anskaffning av maskiner för jordförbättringsarbeten...	2.000
2.	Forstavdelningen för anskaffning av maskiner och redskap	20.000
3.	Ålands försöksstation för planeringsarbeten samt inköp av växtmaterial	2.500
4.	Ålands försöksstation för nyanskaffningar av maskiner.	10.500
5.	Aktieteckning i bolag (reservationsanslag)	200.000
Summa IV kap. 235.000		

V. Kommunikationsväsendet.

1.	Vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten (reservations- anslag)	2.330.000
2.	Anskaffning av vägmaskiner (reservationsanslag).....	130.000
3.	Byggnad av väg till och färjfasten för färjlinjen Åland-Gustavs (reservationsanslag)	200.000
4.	Ventilationsanordning för vägavdelningens verkstad ..	20.000
5.	Anskaffning av landsvägsfärja	1.000.000
6.	Anskaffning av instrument och inventarier	10.000
7.	Anskaffning av radiotelefonianläggning	180.000
Summa V kap. 3.870.000		

VI. Polisväsendet.Polisinrättningen i Mariehamn.

1.	Anskaffning av utrustning	2.200
----	---------------------------------	-------

Polisväsendet på landet.

2.	Inventarieanskaffningar till vaktkontor	4.000
Summa VI kap. 6.200		

VII. Särskilda anslag.

1.	Nåtö och Husö biologiska forskningsstationer samt Björkör naturskyddsområde	14.000
2.	För inköp av oljeskyddsutrustning	40.000

Summa VII kap. 54.000

Summa 10 Huvudtiteln 6.166.450

11 Huvudtiteln. Understödslån.

=====

I. Näringarnas främjande.Jordbruket och dess binärningar samt kolonisationsverk-
samheten.

1.	Lån för torrlägningsarbeten (reservationsanslag).....	30.000
2.	Lån för byggande av anläggningar för vattenförsörjning (reservationsanslag)	500.000

3.	Jorddispositions lån (reservationsanslag)	1.000.000
4.	Amorteringslån för byggande av lagerutrymmen för lantbruksprodukter	400.000
5.	Löseskilling för legoområden (förslagsanslag)	10.000

Fisket.

6.	Lån för främjande av fiskhushållningen (reservationsanslag)	--

Skogsbruket.

7.	Lån för skogsförbättringsarbeten	185.000

Övriga näringar.

8.	Lån för främjande av hem- och småindustrin (reservationsanslag)	100.000
9.	Amorteringslån för turismens främjande	300.000
10.	Amorteringslån för tryggnad av sysselsättningen	50.000

Summa I kap. 2.575.000

II. Undervisnings- och bildningsväsendet.

1.	Studielån åt mindre bemedlade för yrkesstudier (förslagsanslag)	40.000
2.	Amorteringslån för folkskolbyggnader (förslagsanslag)	350.000
3.	Lån för anskaffning och grundförbättringar på biblioteksbyggnader (förslagsanslag)	10.000

Summa II kap. 400.000

III. Särskilda anslag.

1.	Bostadslån (reservationsanslag)	2.000.000
2.	Lån för främjande av bostadsbebyggelsen i av husbocken utsatta trakter (reservationsanslag)	50.000
3.	Av invalidvårdslagstiftningen förutsatta lån (förslagsanslag)	10.000
4.	I landskapslagen om psykiskt utvecklingsstörda förutsatta lån	150.000

Summa III kap. 2.210.000

Summa 11 Huvudtiteln 5.185.000

12 Huvudtiteln. Finansieringsutgifter.

=====

I. Avräknings- och ränteutgifter.

1.	Vid avräkning återgående utjämningsförskott (förslagsanslag)	600.000
2.	Utbetalningar till landskapets enskilda medel för vid avräkning utom kolumn ställda inkomster (förslagsanslag)	--

12 Ht.

3. Ränteutgifter för av landskapet upptagna finansierings-
lån (förslagsanslag) --

Summa I kap. 600.000

Summa 12 Huvudtiteln 600.000

Summa utgifter mk	42.600.545
-------------------	------------

Anslagen under flertalet inkomstmoment har beräknats, dels efter bokslutet för år 1968, dels efter de belopp, som på vederbörande moment hittills influtit under innevarande år samt dels slutligen vad som normalt kan beräknas inflyta under år 1970. Ytterligare motivering i fråga om de siffermässiga beloppen för inkomsterna torde därför inte vara erforderlig utöver de moment, som nedan särskilt behandlas.

Uppdelningen följer i huvudsak tidigare års budgetförslag.

2 Avdelningen.

I. Inkomster från landskapets sjukvårdsinrättningar.

Beträffande den specificerade uppdelningen av de olika inkomsternas huvudmoment för Ålands centralsjukhus hänvisas till den budgeten bilagda kontoplanen för sjukhuset. Under inkomstmomentet ingående post avseende avgifter för läkarintyg, -utlåtanden, poliklinikarvoden och avgifter för privatpatienter, sammanlagt 110.000 mark motsvaras av en utgiftspost på samma storlek och de egentliga vårdavgifterna, inklusive ersättning för s.k. utsocknes patienter uppgår till 160.000 mark.

Den på utgiftssidan för Ålands centralsanatorium ändrade uppställningen föranleder tills vidare ingen ändring för centralsanatoriets inkomstmoment.

De största inkomstökningarna observeras under momenten för kommunernas andel i anläggnings- och driftskostnader, vilket motiveras av stigande utgifter och ökat antal patienter.

Med hänvisning till motiveringen under 4 Ht.V har de tidigare inkomstmomenten för Kumlinge sjukstuga slopats och där upptagits endast ett inkomstmoment med beteckningen diverse inkomster där även eventuellt influtna hyror kommer att observeras.

3 Avdelningen.

I. Inkomster av blandad natur.

Polisinrättningen i Mariehamn.

3 Avd.I:1.

Stadens andel i kostnaderna för polisinrättningen.

Anslag 230.000 mark. Ökning 51.300 mark.

Stadens andel i kostnaderna för polisinrättningen har på inkomstsidan upptagits till ett preliminärt beräknat belopp, då bl.a. på utgiftssidan under 3.I:9 och 10 upptagna belopp, vilka staden icke skall delta, kan regleras först vid årets utgång.

Ålands tekniska skola.

3 Avd.I:9.

Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster.Anslag 4.250 mark. Ökning 3.500 mark.

Med hänvisning till utgiftsmomentet 5 Ht.IV:3 föreslås förhöjning av anslaget med avseende å de kompendier, som genom skolans försorg tillhandahålles eleverna. Kompendierna föreslås försäljas till självkostnadspris ökat med 15 % så att skolan efter hand kompenseras för ersättning åt författaren.

Ålands sjömansskola.

3 Avd.I:10.

Elevavgifter.Anslag 40.000 mark. Ökning 4.000 mark.

Anslaget föreslås höjt då elevavgifterna vid sjömansskolorna avses att justeras.

Ålands yrkesskola.

I den mån ökningen av antalet elever vid internatet påverkar inkomster från bespisning och internat har detta beaktats.

3 Avd.I:15.

Kommunernas andelar i anläggnings- och driftskostnader.Anslag 650.000 mark. Ökning 350.000 mark.

Under 1970 kommer två rater av de i yrkesskolan delaktiga kommunernas andelar för yrkesskolans tillbyggnad att uppbäras till ett belopp om 280.000 mark.

Ålands lantmannaskola.

3 Avd.I:21.

Skollägenheten på Jomala gård:

Inkomster 75.110 mark

Utgifter 70.250 " Överskott 4.860 mark.Minskning 65.710 mark.

Den angivna minskningen är endast formell då inkomster och utgifter från skollägenheten numera föres utom kolumn, med angivande av endast underskott eller överskott på respektive utgift- eller inkomstsidan. Överskottet för 1970 beräknas till 4.860 mark.

Övriga inkomster.

(3 Avd.I:39).

Inkomster från och kostnadsandelar i sommaruniversitetet.Minskning 22.500 mark.

Anslaget föreslås utgå, då kostnaderna för sommaruniversitetet i enlighet med motiveringen under 5 Ht.XIII:6 föreslås överförda till enskilda medel.

5 Avdelningen.

=====

I. Inkomstster av understödslån.

5 Avd.I:1.

Avkortningar.

Anslag 1.500.000 mark. Ökning 500.000 mark.

5 Avd.I:2.

Räntor.

Anslag 800.000 mark. Ökning 150.000 mark.

Den utelöpande lånestocken vid utgången av år 1968 var i det närmaste 23,7 milj. mark och under sagda år inflöt i avkortningar 1,3 och i räntor 0,7 milj. mark. På grund härav föreslås anslagen höjda.

6 Avdelningen.

=====

I. Finansieringsinkomster.

Avräknings- och ränteinkomster.

6 Avd.I:1.

Statsanslag för skattefinansiell utjämning.

a) Förskott för år 1969.

Anslag 31.000.000 mark. Minskning 236.990 mark.

b) Utgjänningsreglering för tidigare år.

Anslag - mark. Minskning 400.000 mark.

Utgjänningsregleringen för år 1968 väntas bli fastställd under år 1970. De preliminära uträkningarna visar att landskapet för sagda år kommer att åläggas återbetalningsskyldighet, varför anslaget under punkt b) minskas med 400.000 mark.

Landskapet tillkommande förskott för år 1970 har i rikets budget upptagits till 31 milj. mark, vilken summa, med avvikelser från tidigare förfarande, upptagits såsom förskott under p. a).

6 Ht.I:2.

Lån. (Momentet nytt)

Anslag 5.767.035 mark.

För att tydligare angiva vad som för budgetens förverkligande skulle erfordras ifråga om lån utöver det i föregående moment upptagna förskottet föreslås ett nytt moment.

Ordningsnumren för de följande momenten har ändrats.

U T G I F T E R.

1 Huvudtiteln. Landstinget.

1-2 Ht.

I. Allmänna landstingskostnader.

1 Ht.I:1.

Landstingsmännens arvoden, dagtraktamenten och resekost-
nader (f).

Anslag 252.000 mark. Ökning 12.000 mark.

På grund av de justeringar av tjänstemannalönerna, som även medför motsvarande höjning av landstingsmannaarvode-
na, erfordras, beräknat på basen av antalet sessionsdagar
under de senaste åren, en höjning om 12.000 mark.

1 Ht.I:3.

Arvoden åt utskottssekreterarna (f).

Anslag 19.800 mark. Ökning 1.100 mark.

Under förutsättning att antalet sessionsdagar är detsamma
som under de senaste åren och med beaktande av under året
inträffade lönejusteringar torde föreslaget anslag vara
tillfyllest.

1 Ht.I:4.

1 kanslist och arkivarie, avlöning:

Anslag 15.605 mark. Ökning 385 mark.

Ökningen hänför sig till den allmänna lönejusteringen för
vilken närmare redogöres i den allmänna motiveringen.

1 Ht.I:7.

Hyra för landstingets lokaler jämte lyse och städning
(f).

Anslag 15.000 mark. Ökning 2.000 mark.

Erfordrar en förhöjning då den i hyresavtalet ingående
tilläggsersättningen för extra sessionsdagar icke i till-
räckligt hög grad tidigare beaktats.

1 Ht.I:11.

Diverse utgifter.

Anslag 12.000 mark. Ökning 1.000 mark.

Motiveras av ökade utgifter för kontorsmateriel och papper.

2 Huvudtiteln. Landskapsstyrelsen.

Centralförvaltningen.

2 Ht.I:1.

Avlöningar.

Anslag 774.259 mark. Ökning 39.269 mark.

Genom den förnyade pensionslagstiftningen och nytillkomna
lagkomplex gällande pensionsärenden kommer landskapsstyrel-
sen att inom den närmaste framtiden även fortsättningsvis
få handlägga ett stort antal till pensionerna anslutna ären-
den. De nya bestämmelserna om pensioner innebär också att
registreringen av tjänstemännens och arbetstagarnas tjänst-
göringstider och löner är otillräcklig och måste förnyas.

Hithörande frågor om registrering av uppgifter för pensioner och rörande matrikel över tjänstemännen har i riket behandlats i två kommittébetänkanden. På grund av likheten i lagstiftningen rörande pensioner borde systemet i pensionsfrågorna här i landskapet kunna läggas upp ungefär enligt samma system som i riket, då annan samordning eller utnyttjande av den statliga organisationen för pensionsärenden icke är möjlig i större utsträckning. För handhavande av pensionsärenden och därtill nära anslutna andra frågor föreslås inrättande av en ny tjänst, benämnd ombudsman, i löneklass A 26, på vilken skulle föras åtminstone följande uppgifter:

- 1) insamling och sammanställning av tillgängliga pensionsuppgifter,
- 2) uppgörande av system för den fortsatta registreringen,
- 3) att föra och komplettera registret med erforderliga uppgifter,
- 4) att förbereda pensionsärenden och utföra uträkningar, samt
- 5) att handha information i pensionsfrågor och meddela erforderliga förhandsbesked.

Dessutom borde ifrågavarande tjänsteman av övriga till pensionsärenden nära anslutna frågor handha uträkning och beredning av ålderstillägg samt personalfrågor i betydande omfattning.

När det gäller bearbetning av de tekniska data för pensionerna har statskontoret utlovat handräckning. Dessa uträkningar utgör dock endast en liten del av pensionsärendenas behandling.

För att avlasta vaktmästaren arbetsuppgifter, som genom utspridning av landskapsstyrelsens lokaler på ett flertal platser medfört alltför krävande åligganden och för att möjliggöra en snabbare och bättre kommunikation mellan avdelningarna föreslås att avlöning för ett bud får påföras avlöningsmomentet.

Den vid byggnads- och planeringsbyrån år 1969 föreslagna kanslisttjänsten (A 9) har med beaktande av de uppgifter och den utbildning ifråga om kartritning, som erfordras ändrats till en tjänst som kanslist-ritare, årsarvode A 12.

Ökningen i övrigt hänför sig till den allmänna lönejusteringen varom närmare redogöres i den allmänna motiveringen.

2 Ht.I:2.

Ledamöternas i landskapsstyrelsen arvoden, dagtraktamenten och resekostnader (f).

Anslag 90.000 mark. Ökning 20.000 mark.

På grund av det i jämförelse med tidigare år större antalet sessionsdagar och i övrigt med samma motivering som under 1 Ht.I:1 erfordras en höjning av anslaget med 20.000 mark.

2 Ht.I:3.

För lagberedningskommittéer (f).

Anslag 13.000 mark. Ökning 1.000 mark.

Antalet för närvarande arbetande lagberedningskommittéer fordrar att anslaget höjes.

2 Ht.I:5.

Hyra för landskapsstyrelsens lokaler jämte lyse och städning (f).

Anslag 95.000 mark. Ökning 15.000 mark.

På grund av trängande utrymmesbehov har för vägvärdningens samt byggnads- och planeringsbyråns räkning upphyrts en ny lokal, vilket fordrar att anslaget höjes.

2 Ht.I:6.

Diverse utgifter.

Anslag 55.000 mark. Ökning 5.000 mark.

Motiveras av ökad åtgång av kontorsmateriel och papper samt i viss mån prisförhöjningar.

2 Ht.I:11.

Landskapsstyrelsens dispositionsmedel.

Anslag 25.000 mark. Ökning 5.000 mark.

Föreslås då anslaget avses påföras kostnader i samband med landskapsstyrelsens representation i det nordiska samarbetet.

Planeringsrådet.

Planeringsrådets verksamhet såsom den nu avses utformas, avser en samordning av å ena sidan arbetsuppgifter av allmän, rådgivande och grundläggande karaktär, motsvarande riksplaneringsrådet och statens ekonomiska planering och i viss mån uppgifter hänförande sig till länsstyrelserna samt å andra sidan och till mindre del uppgifter avseende den egentliga regionplaneringen då denna nu inledes. Denna samordning är med hänsyn till landskapets ringa storlek helt naturlig och därigenom undviks en splittring både i fråga om resurser och planering.

Även om planeringsrådet sålunda endast till en del hand-
har uppgifter hänförande sig till den egentliga regionpla-
neringen har landskapsstyrelsen ansett det riktigt att en
viss del av de för planeringsrådet upptagna kostnaderna er-
lägges av regionplaneringen. Kostnaderna upptagna under
momenten 2 Ht.I:12 och 14 har av landskapsstyrelsen sålun-
da observerats till 2/3-delar av de av för planeringsrådet
totalt erforderliga anslagen.

2 Ht.I:12.

Arvoden, resekostnader och dagtraktamenten.

Anslag 14.100 mark. Minskning 2.900 mark.

Anslaget kan minskas genom bortföring av ovannämnda kostna-
der för regionplaneringen.

2 Ht.I:13.

Utredningar och sakkunnigarvoden.

Anslag 8.500 mark. Ökning 6.500 mark.

Anslaget avser i främsta rummet kostnader för anlåtande
av utomstående konsulter för särskilda utredningsuppdrag
och undersökningar.

2 Ht.I:14.

Diverse utgifter.

Anslag 2.500 mark. Minskning 1.500 mark.

Momentet avses påföras allmänna kostnader för möten samt
kostnader för kartor, tryckning och kopiering.

2 Ht.I:15.

Inventeringar och grundläggande undersökningar. (Momentet
nytt).

Anslag 12.500 mark.

De grundläggande undersökningar, som redan till en del
igångsatts förutsättes få större omfattning än tidigare.

3 Huvudtiteln. Polisväsendet.

I enlighet med förordningen om polisväsendet i landska-
pet Åland har landshövdingens och Mariehamns stads utlåtan-
de över polisinrättningsens budgetförslag inbegärts och li-
kaså har utlåtande från landshövdingen inhämtats beträffan-
de länsmannens i Jomala distrikt framställningar för bud-
geten under år 1970. Stadens utlåtande har, då budgetför-
slaget överlämnas till landstinget, ännu icke inkommit.

I anledning av de diskussioner som förts beträffande
ändring av polisförvaltningen, vilka dock ännu tills vida-
re icke lett till något slutligt förslag, har landskapssty-
relsen iakttagit viss försiktighet då det gällt inrättande
av nya eller ändring av tidigare befattningar.

Ett förslag till polislagen för landskapet är för närvarande under utarbetande och beräknas kunna föreläggas landstinget innevarande session. Bl.a. överväger landskapsstyrelsen att däri intaga enahanda bestämmelser som i rikets polislagen angående ersättningar åt civilpersoner, som lämnat polismyndighet bistånd i särskilda katastrof- och nödsituationer. Härav föranledda ersättningar torde i så fall kunna påföras landskapsstyrelsens dispositionsmedel för polisväsendet.

I. Polisinrättningen i Mariehamn.

3 Ht.I:1.

Avlöningar.

Anslag 621.232 mark. Ökning 141.502 mark.

Antalet månader för anställning av extra konstuplar föreslås höjt från 60 till 65 månader. Motiveringen härtill är i första hand att antalet ordinarie polismän med rätt till 36 dagars semester har ökat. Ökningen i övrigt hänför sig i första hand till de övertidsersättningar, vilka polisinrättningen tvingats erlagga på grund av merarbete och som icke tidigare beaktats i budgeten.

I övrigt hänvisas beträffande lönejusteringarna till den allmänna motiveringen.

3 Ht.I:4.

Telefonkostnader (f).

Anslag 5.800 mark. Minskning 1.200 mark.

Engångsanslaget för anslutning av alarmnummer om 1.200 mark avgår, varför anslaget kan minskas.

3 Ht.I:6.

Socialskyddsavgifter (f).

Anslag 40.500 mark. Ökning 10.500 mark.

Motiveras av ökade löneutgifter och höjda socialskyddsavgifter.

3 Ht.I:7.

Drifts- och underhållskostnader för motorfordon.

Anslag 13.000 mark. Ökning 1.000 mark.

Anslaget föreslås höjt då underhållskostnaderna ökar i takt med bilarnas ålder.

3 Ht.I:10.

Kostnader för vidarebefordran av från Sverige utvisade finska medborgare (f).

Anslag 18.000 mark. Ökning 6.000 mark.

Då polisinrättningen torde få handha dylika förpassningar under längre tid av året än tidigare förutsetts, erfordras föreslagen förhöjning.

II. Polisväsendet på landet.3 Ht.II:1.Avlöningar.Anslag 488.846 mark. Ökning 68.510 mark.

Då förhållandet mellan antalet äldre konstaplar och yngre konstaplar i landsbygdsdistrikt i riket i allmänhet är ungefär 1:1 har ansetts motiverat att ombilda två yngre konstapelsbefattningar till två äldre konstaplar, extra ordinarie befattningar. I första hand torde utbildningen komma att avse konstapelsbefattningar inom Jomala distrikt. Med beaktande av antalet **konstapelsbefattningar** och distriktets förhållanden i övrigt synes bibehållande av nya överkonstapelsbefattningen såsom i år vara befogat.

På enahanda sätt som för polisinrättningen i Mariehamn har såsom undermoment införts övertidsersättning samt ersättning för kvälls- och nattarbete.

Beträffande ökningen av löneanslagen i övrigt hänvisas till allmänna motiveringen.

3 Ht.II:5.Polisernas uniformering och utrustning (f).Anslag 3.000 mark. Ökning 500 mark.

Ökningen erfordras för komplettering av förbrukat och föråldrat undersökningsmaterial samt anskaffning av nya utrustningsdetaljer.

3 Ht.II:6.För polishäkten och vaktkontor.Anslaget oförändrat 30.000 mark.

Verksamheten vid polishäktet i Kastelholm föreslås fortsätta på enahanda sätt som hittills. Kostnaderna för år 1970 beräknas till c. 25.000 mark. Resterande del av anslaget får utnyttjas för upphyrning eller inredande av tilläggsutrymmen för brottsundersökningar vid Jomala länsmansdistrikt.

3 Ht.II:8.Drifts- och underhållskostnader för motorfordon.Anslag 8.000 mark. Minskning 1.000 mark.

Genom att till Jomala länsmansdistrikt anskaffats ny tjänstebil, som borde erfordra mindre underhåll, föreslås anslaget minskat.

3 Ht.II:9.Diverse utgifter.Anslag 1.200 mark. Ökning 200 mark.

Motiveras av ökade utgifter för kontorsmateriel m.m.

4 Huvudtiteln. Hälso- och sjukvården.

=====

I. Allmän hälsovård.

Distriktsläkartjänsten i skärgården har tillfälligt och på deltid under året fram till den 1.9 upprätthållits av förra distriktsläkaren. Därefter har landskapsläkaren åtagit sig att omhänderta distriktsläkarens arbetsuppgifter under samma villkor som gällt de senaste åren. Denna tillfälliga lösning förutsättes bestå fram till sommaren 1970. Landskapsstyrelsen avser dock att föra vidare underhandlingar och diskutera möjligheterna till en mera permanent lösning.

Icke heller i 1970 års budgetförslag har i riket upptagits anslag för avlönande av hälsovårdsinspektörer, varför landskapsstyrelsen ej heller i landskapets budget kunnat observera anslag för avlönande av hälsovårdsinspektör.

Frågorna rörande landskapsläkartjänstens och länsveterinärstjänstens inpassande i landskapets hälsovårdsorganisation har inte heller tills vidare lett till några konkreta förslag.

4 Ht.I:1.

Avlöningar.

Anslag 49.134 mark. Ökning 1.198 mark.

Ökningen hänför sig till de allmänna lönejusteringar, varom närmare redogöres i allmänna motiveringen.

II. Ålands centralsjukhus.

Centralsjukhusets om- och tillbyggnad beräknas vara slutförd under senare hälften av år 1970. Ibruktageandets av de nya utrymmena ävensom målsättningen att i största möjliga utsträckning försöka tillämpa femdagarsvecka innebär krav på en relativt kraftig personalökning. Utvidgningen av sjukhuset, frågor om kostnadsfördelningar och en effektiv administration och rationell sjukhusvård samt det sjunkande antalet tbc-patienter ställer krav på en snar omorganisation av sjukhuset och sanatoriet. Detta skulle i första hand innebära att sanatoriet slopades, då vården av det för närvarande ringa antalet tbc-patienter kunde handhas på en särskild lungavdelning vid centralsjukhuset. Sanatoriets platser skulle i sin helhet eller viss del överföras till sjukhuset och läggas till det nuvarande antalet om hundra platser där.

Landskapsstyrelsen anser att förutsättningar för en dylik sammanslagning finnes inom ramen för nuvarande lagstiftning och de principer som gällt och tillämpas beträffande administration och kostnadsfördelning för sjukhuset. Kostnadsfördelningen skulle sålunda i stort sett kunna bibehållas vid den hittills tillämpade, totalt sett.

Sifferbudgeten för centralsjukhuset har intagits på samma sätt som under de senaste åren, d.v.s. i landskapets sifferbudget intages huvudposterna i sjukhusets kontoplan. Under avlöningar har dessutom upptagits, på sedvanligt sätt, sjukhusets olika befattningshavare och tjänstemän med angivande av löneklass. Såsom bilaga medföljer en i enlighet med kontoplanen uppgjord specificerad budget.

Den av landskapsstyrelsen tillsatta sjukhusnämnden har uttalat sig om budgetförslaget. Det tidigare för sjukhusnämnden efterlysta sjukhusreglementet kommer att ingå i det reglemente för Ålands centralsjukhus vilket för närvarande är under behandling.

4 Ht.II:1.

Avlöningar.

Anslag 3.086.745 mark. Ökning 452.185 mark.

Med hänvisning till kapitel motiveringen föreslås följande nya befattningar:

Medicinska avdelningen.

1 amanuens, halvt årsarvode (A 24). Då avdelningen arbetar såsom undervisningsavdelning har från Helsingfors universitets sida uttryckts önskemål om att avdelningen skulle mota två s.k. amanuenser på enahanda sätt som vid andra centralsjukhus där undervisning förekommer. Amanuenserna arbetar 3-4 månader och avsikten är att amanuenserna skulle kunna anställas företrädesvis under sommarmånaderna för att minska arbetsbördan vid de besökstoppar som då förekommer.

3 hjälpsköterskor, årsarvode (A 10). Arbetsstudier under år 1969 har visat att genomförande av 5-dagars vecka skulle kunna ske under förutsättning att tre hjälpsköterskor nyanställdes, varvid nyanställning av sjuksköterskor icke skulle behöva ifrågakomma.

Obstetrisk-gynekologiska avdelningen.

1 avdelningsbiträde, årsarvode (A 9). 1969 inrättades, enligt mall från andra sjukhus, en avdelningsbiträdestjänst.

Anställandet av avdelningsbiträde vid medicinska avdelningen har gett gott resultat då därigenom den egentliga vårdpersonalen kunnat avlastas vissa rutinmässiga uppgifter och skrivarbetena.

1 praktikant, arvode. En utökning av antalet praktikanter har ansetts motiverat.

Kirurgiska avdelningen.

1 hjälpsköterska, årsarvode (A 10). Arbetskraftsbehovet kan tillgodoses genom anställande av en hjälpsköterska.

1 avdelningsbiträde, årsarvode (A 9). Med beaktande av att avdelningen har det förhållandevis största antalet patienter är avdelningsbiträdet motiverat.

1 vårdbiträde, årsarvode (A 7). För att avdelningen skall kunna genomföra sitt arbetsprogram även vid förkortad arbetstid, erfordras ytterligare ett vårdbiträde. Genom anställande av ett vårdbiträde undvikes också anställande av ytterligare högre avlönad vårdpersonal.

Barnavdelningen.

1 barnsköterska, årsarvode (A 10), föreslås med samma motivering som för hjälpsköterskorna vid medicinska avdelningen.

1 sjukhusbiträde med timavlöning (c. 600 tim/år), föreslås få avlönas ur avlöningsmomentet.

Laboratorieavdelningen.

1 laboratoriesköterska, årsarvode (A 14). Laboratoriets arbete har fortlöpande ökat. För närvarande utför personalen övertidsarbete, tidvis c. 20 timmar per anställd under en 3-veckors period.

Kirurgiska och medicinska polikliniken.

1 avdelningsbiträde, årsarvode (A 9), föreslås med samma motivering som för obstetrisk-gynekologiska avdelningen.

1 nattöversköterska, årsarvode (A 19). För att med hänsyn till den förkortade arbetstiden kunna sköta nattarbetet föreslås inrättande av en andra nattöversköterska. Samtidigt föreslås den nuvarande nattskötersketjänsten ombildad till 1 nattöversköterska i samma löneklass. Dessa nattöversköterskor skulle därvid handha nattövervakningen jämväl vid sanatoriet. Vid sanatoriet föreslås å andra sidan omändring av den tidigare nattsköterskebefattningen till en sköterska i dagarbete (A 14).

Röntgenavdelningen.

1 avdelningsläkare, årsarvode (A 29), räknat från den 1.9 1970.

Enligt gällande normer får av säkerhetsskäl en röntgenläkare utföra 5-6000 undersökningar per år. År 1968 var antalet undersökningar vid Ålands centralsjukhus drygt 11.000. Den vid ombyggnaden tillkomna nya röntgenavdelningen kommer även att medgiva specialundersökningar som dock är tidskrävande. Arbetsbördan vid röntgenavdelningen kommer även att öka genom att man där planerar att ge röntgenterapi. Med hänsyn härtill föreslås en avdelningsläkartjänst inrättad från den 1.9 1970.

1 röntgensköterska, årsarvode (A14), räknat från den 1.9 1970. Föreslås med i huvudsak samma motivering som ovan.

Maskinavdelningen.

1 praktikant, årsarvode (A 5). Antalet maskinskötare har sedan sjukhusets tillkomst varit 2. Under denna tid har maskinsköternas arbete ökat år från år, bl.a. genom tillkomsten av fler apparater, som fordrar service. Då den nuvarande arbetskraften icke är tillräcklig för detta servicearbete, men då å andra sidan en stor del av arbetet består av relativt enkla rutingöromål föreslås inrättande av en praktikanttjänst i löneklass A 5.

Köket.

1 diskerska, årsarvode (A 4). Genom att diskningsarbetet numera överförts från avdelningarna och utföres i köket, erfordras ytterligare en diskersketjänst.

Kontoret.

1 byråbiträde, årsarvode (A 9). Föreslås för att sjukhusets nuvarande läkarsekreterarcentral icke hinner utföra den alltmer ökande arbetsmängden.

1 ekonomichef, årsarvode (A 30). Administrationen vid sjukhuset har i viss mån varit splittrad, då något egentligt sammanhållande eller samordnande organ med överblick över hela sjukvårdskomplexet icke funnits. Den direkta ledningen har i avsaknad av en sjukhusdirektion formellt handhåfts av landskapsstyrelsen biträdd av chefsläkaren.

Inom landskapsstyrelsen har olika uppgifter hörande till sjukhuset handlagts av olika avdelningar. Handläggningen

i landskapsstyrelsen skulle förutsätta att ärenden, som skall handhas på sidan om andra uppgifter, i huvudsak borde vara klara och beredda när de kommer till landskapsstyrelsen för handläggning och även nödigt samordnade så att icke motstridiga beslut fattas. Tillkomsten av sjukhusnämnden har i hög grad förbättrat situationen både när det gäller samordning, uppföljning av ärenden och direkta initiativ. Ett förtroendemannaorgan kan dock icke förutsättas lägga ned tid och arbete i alla detaljfrågor utan i huvudsak ange riktlinjerna och arbetsuppgifterna.

Inför en sammanslagning av sjukhuset och sanatoriet, som borde genomföras snarast möjligt, men även annars när det rör kostnadsfrågor och ärenden, vilka tidigare aktualiserats men ej slutförts är den nuvarande administrationen otillräcklig. Av de tidigare aktualiserade frågorna kan nämnas uppföljande av den på landskapsstyrelsens och sjukhusnämndens initiativ införda kontoplanen, uppgörande av en dylik för sanatoriet inför en sammanslagning, lönsamhets- och kostnadsfördelningsfrågor i fråga om tvätt; växt- hus; personalutredningar och -löner; genomförande av eventuellt erforderliga ändringar i redovisningen m.m. Numera har landskapsstyrelsen även handhaft uträkning och indrivning av kostnadsandelar mot att detta tidigare skedde i huvudsak genom sjukhuset. För bl.a. ovanstående arbetsuppgifter och ledning av sjukhusets ekonomifunktioner borde en särskild ekonomichef anställas.

En tjänsteman med överblick över sjukvårdens olika aspekter kunde därutöver biträda landskapsstyrelsen och dess föredragande med uppgifter hörande till aktuella sjukvårdsproblem samt verka såsom sjukhusnämndens medlem och/eller sekreterare.

Efter tillsättandet av föreslagen ekonomichef avses en utveckling av administrationen kunna ske bl.a. så att i det reglemente för sjukhuset, som för närvarande är under utarbetande, inarbetas närmare bestämmelser om ekonomichefens åligganden ävensom beträffande sjukhusnämndens uppgifter. Landskapsstyrelsen överväger även ändring av sjukhusnämnden till direktion för att därmed ge verksamheten en fastare form.

En anknytning till det kommunala planet i fråga om sjukhusets ekonomi skulle möjliggöras genom att sjukhusets pre-

liminära budgetförslag färdigställas i så god tid att det kunde sändas på remiss till kommunalfullmäktige före handläggningen i landskapsstyrelsen. Detta förutsättes bli möjligt genom inrättande av den nya tjänsten och därmed sammanhängande omorganisation.

Övrig personal.

2 ambulansförare-vaktnästare, årsarvode (A 10). Under viss tid av sommaren har i experimentsyfte sjukhusets ambulans varit dubbelbemannad. Då det under denna korta tid framgått stora fördelar med en dubbelbemanning föreslås att systemet bibehålls under ett provår.

Indragning av tjänster:

1 bagerska, årsarvode (A 6). Föreslås indragen då kostnaderna för hållande av eget bageri jämfört med anskaffning av bröd utifrån visar sig dyrare.

Avdelningsbiträdenas lön, bör enligt den tidigare överenskommelsen angående lönerna på hälsovårdsområdet höjas från löneklass A 8 till A 9.

Till assistentläkare, som erhållit medicine och kirurgie doktorsgrad eller tjänstgjort minst 2 år i huvudtjänst vid sjukhus erlägges lön enligt 1 löneklass högre än vad i denna befattning annars erlägges.

I övrigt gäller vad beträffar facktillägg och eventuella avdrag på grund av bristande kompetens vad därom tidigare meddelats.

Förutom vad i allmänna motiveringen framhållits beträffande lönejusteringarna visar undermomentet för overtidsersättningar samt söndags-, natt-, och beredskapsersättningar delvis på grund av tidigare felbudgetering och delvis på införande av kontinuerlig jourberedskap vid röntgenavdelningen räknat från den 1.6 1970 en ökning.

4 Ht.II:2.

Sociala avgifter och pensioner (f).

Anslag 280.000 mark. Ökning 60.000 mark.

De obligatoriska olycksfallsförsäkringsavgifterna hade i tidigare budgetförslag utelämnats. Ökningarna i övrigt hänförs i första hand till stegrade lönekostnader och höjd socialskyddsavgift.

4 Ht.II:3.

Kosthållningen.

Anslag 127.000 mark. Ökning 4.000 mark.

Genom ändrad kosthållsorganisation beräknas utgifterna under 1970 i stort kunna hållas vid 1969 års nivå. Kostnaderna per utspisningsdag var under år 1967 3,45 mark och under

år 1968 3,55 mark. Motsvarande siffror beräknat per vård-
dag var 5,10 mark respektive 5,22 mark.

4 Ht.II:4.

Terapiutgifter.

Anslag 565.000 mark. Ökning 65.000 mark.

Såsom av sjukhusets specialbudget framgår är det framför-
allt röntgen samt vårdförnödenheter i form av förbandsma-
terial, som föranleder ökningen. Utgiftsposterna är i all-
mänhet sådana att någon nedpressning av dessa inte är möj-
lig. Förhöjningen av anslaget för själavård motiveras av
ändrad och utökad verksamhet, som dock tills vidare får
betraktas såsom provår, varför landskapsstyrelsen förbe-
håller sig rätt till beslut om anslagets utbetalande.

4 Ht.II:5.

Värme, lyse och vatten.

Anslag 160.000 mark. Ökning 39.000 mark.

Tidigare anslag synes för lågt beräknat och då dessutom
tillbyggnaden tillkommer under år 1970 föreslås anslaget
höjt.

4 Ht.II:6.

Underhåll och årsanskaffningar.

Anslag 92.000 mark. Ökning 33.400 mark.

Största ökningen hänför sig till erforderlig förnyelse
av klädförrådet, ökning 21.600 mark samt underhåll av
byggnader och fast apparatur, ökning 8.700 mark. Av upp-
taget anslag för underhållskostnaderna avses 15.000 mark
för en allmän översyn av medicinska avdelningen innefat-
tande målning och förnyelse av en viss sanitär inredning.
Kostnaderna i övrigt avser förnyelse och underhåll i samma
utsträckning som under tidigare år.

4 Ht.II:8.

Diverse utgifter.

Anslag 98.500 mark. Ökning 13.500 mark.

Ökningen motiveras i första hand därav att anslaget för
telefonkostnader varit för lågt beräknat. Vidare observe-
ras ökat anslag för utgifter avseende personalens fortbild-
ning.

III. Ålands centralsanatorium.

Oaktat vissa förskjutningar i förhållandet mellan vård-
dagarna vid sjukhuset och sanatoriet har i budgethänseende
den tidigare tillämpade fördelningen av vissa gemensamma
anslag bibehållits. Landskapsstyrelsen önskar dock förbe-
hålla sig rätt att justera fördelningarna i den mån sådana
anses vara nödvändiga och giva ett riktigare resultat.

Sanatoriets sifferbudget har ändrats i överensstämmelse med huvudmomenten i sjukhusets sifferbudget. Därigenom ges bättre möjligheter till jämförelse med sjukhuset och får även ses såsom en förberedelse till sammanslagning av sjukhuset och sanatoriet. Någon specificerad kontoplan har dock tills vidare inte uppgjorts. Den nya uppställningen innebär följande ändringar:

<u>Ny uppställning</u>	<u>Tidigare uppställning</u>
4 Ht. III:1	4 Ht. III:1
III:2	III:10, 12
III:3	III:8
III:4	III:2
III:5	III:9, delvis 3
III:6	III:5, 6, 11
III:7	III:3
III:8	III:4, 7
III:9	III:13

4 Ht. III:1.

Avlöningar.

Anslag 692.280 mark. Ökning 70.289 mark.

Hänvisande till motiveringen för sjukhusets avlöningar under 4 Ht. II:1 föreslås nattsköterskebefattningen (A 17) ombildad till en sköterskebefattning i löneklass A 14. Med samma motivering som för hjälpskötersketjänsterna vid medicinska avdelningen föreslås vid lungavdelningen inrättande av två hjelpskötersketjänster, årsarvode i löneklass A 10.

Vid allmänna avdelningen, som har en relativt hög belägningsprocent föreslås inrättande av följande tjänster: 1 sköterska, årsarvode (A 14). Mottagningen vid avdelningens poliklinik har tills vidare skötts endast med tillfällig arbetskraft. Genom den ökade beläggningen erfordras heltidstjänstgöring.

1 medikalmassör, årsarvode (A 14). Det har tills vidare visat sig omöjligt att få sjukgymnastvakanserna besatta. Avdelningen har tillfälligtvis kommit tillrätta genom att anställa en massör. Då behovet av en massör kommer att bli bestående föreslås inrättande av en extra ordinarie tjänst.

I övrigt hänvisas till motiveringen för sjukhusets avlöningar under 4 Ht. II:1 samt allmänna motiveringen.

4 Ht. III:2.

Sociala avgifter och pensioner (f) (Tidigare 4 Ht. II:10, 12).

Anslag 100.000 mark. Ökning 27.000 mark.

Huvuddelen av anslaget avser pensioner och socialskyddsavgifter, vilka sammanlagt i 1969 års budget upptagits till 73.000 mark. Ökningen motiveras av höjd socialskyddsavgift och nytillkomna pensioner.

4 Ht.III:3.

Kosthållningen. (Tidigare 4 Ht.III:8).

Anslag 56.000 mark. Ökning 29.000 mark.

Totalt beräknas kosthållningen för sanatoriet och sjukhuset stiga till 193.000 mark. Ökningen för sanatoriets del hänför sig till ökat antal vård dagar.

4 Ht.III:4.

Terapiutgifter. (Tidigare 4 Ht.III:2).

Anslag 90.000 mark. Ökning 40.000 mark.

Motiveras av det kraftigt stegrade antalet vård dygn.

4 Ht.III:5.

Värme, lyse och vatten. (Tidigare 4 Ht.III:9 och delvis 3).

Anslag 47.000 mark.

Ökningen jämfört med det tidigare momentet 9 utgör 12.000 mark. Motiveras i huvudsak såsom i sjukhusets motsvarande moment 4 Ht.II:5.

4 Ht.III:6.

Underhåll och årsanskaffningar. (Tidigare 4 Ht.III:5,6,11).

Anslag 19.700 mark. Ökning 8.000 mark.

Förutom förnyelse av diverse föråldrat och utslitet material avses 4.000 mark för renovering av konferensrum i sanatoriets första våning.

4 Ht.III:7.

Tvätt och städning. (Tidigare 4 Ht.III:3).

Anslaget oförändrat 9.000 mark.

IV. Ålands tuberkulosbyrå.

4 Ht.IV:1.

Avlöningar.

Anslag 47.659 mark. Ökning 5.663 mark.

Ökningen hänför sig till de allmänna lönejusteringar, varom närmare redogöres i allmänna motiveringen.

4 Ht.IV:4.

Värme, lyse och vatten (f).

Anslag 6.000 mark. Ökning 1.000 mark.

Motiveras av de kostnadsökningar varom redogöres under 4 Ht.II:5.

V. Kumlinge sjukstuga.

Då Kumlinge sjukstuga synbarligen icke längre kan komma att utnyttjas såsom en egentlig vårdinrättning föreslås tidigare upptagna vakanserna för vårdpersonal strukna liksom även övriga till sjukhuset såsom vårdinrättning anknutna anslagsmoment. För sjukstugans tillsyn och underhåll har bibehållits tvenne moment som avser dels avlöning av vaktmästare, dels utgifter för löpande och erforderligt

underhåll inklusive uppvärmning. Sjukstugan kommer givetvis att utnyttjas såsom mottagningslokal för distriktsläkaren och såvitt möjligt för andra i främsta rummet till hälsovården anknutna uppgifter. För sådana ändamål kan erfordras mindre belopp för eventuella underhålls- och reparationskostnader.

VI. Särskilda anslag.

4 Ht.VI:2.

Bidrag till avlönande av kommunal djurläkare (f).

Anslag 25.000 mark. Ökning 10.000 mark.

Då från momentet erlägges såväl slutbidrag som förskott har tidigare anslag konstaterats vara otillräckligt.

4 Ht.VI:3.

Bidrag till avlönande av kommunala hälsosystrar (f).

Anslag 100.000 mark. Ökning 5.000 mark.

Motiveras av allmänna lönejusteringar.

4 Ht.VI:4.

Bidrag till avlönande av kommunala barnmorskor (f).

Anslag 60.000 mark. Minskning 10.000 mark.

Anslaget synes kunna minskas då antalet barnmorskor totalt nedgått även om Mariehamns stad berättigats att anställa ytterligare en barnmorska med rätt till lagstadgat bidrag.

4 Ht.VI:7.

Bidrag till upprätthållande av Grelsby sjukhus (f).

Anslag 900.000 mark. Ökning 50.000 mark.

Anslaget avser dels förskott för löpande år och dels slutbidrag för föregående år avseende såväl Grelsby sjukhus' såväl drifts- som kapitalutgifter ävensom Ålands vårdbyrå. På grund av i främsta rummet höjning av bidraget orsakat av de allmänna lönejusteringarna föreslås förevarande anslag höjt.

4 Ht.VI:8.

Kostnader för landskapets platser i Grelsby sjukhus (f).

Anslag 43.000 mark. Ökning 8.000 mark.

På grund av ökade kostnader har även kostnadsandelarnas belopp stigit.

5 Huvudtiteln. Undervisnings- och bildningsväsendet.

=====

I. Ålands lyceum.

5 Ht.I:1.

Avlöningar.

Anslag 694.847 mark. Ökning 61.264 mark.

För att ordna målinriktade studier och vuxenundervisning på kvällstid vid Ålands lyceum föreslås, för att erhålla kvalificerade lärarkrafter, inrättande av tre nya e.o. yngre lektorat. Lektoraten skulle avse svenska, matematik och engelska. Innehavarna av dessa lektorat skulle åligga

undervisningsskyldighet även på kvällstid och i händelse intresset för kvällskurser icke skulle motsvara förväntningarna finnes redan på dagtid ett så stort antal timmar att till respektive tjänst hörande antal veckotimmar i det närmaste täckes. Genom ovannämnda förslag förutsätter landskapsstyrelsen att åtminstone grunden skall kunna laggas till en vuxenutbildning i enlighet med de riktlinjer landstinget angivit vid godkännande av en hemställningsmotion under höstsessionen 1968. Utbildningen beräknas kunna vidtaga hösten 1970.

Höjningarna under avlöningsmomentet i övrigt motiveras av de allmänna lönejusteringarna för vilka redogöres i den allmänna motiveringen.

5 Ht.I:2.

Upprätthållande av parallellklasser (f).

Anslag 184.591 mark. Ökning 46.040 mark.

Motiveras av det ökade antalet klasser, den frivilliga undervisningen i engelska i klass 1 och den likaså frivilliga undervisningen i huslig ekonomi för gossar.

5 Ht.I:3.

Undervisningsmateriel och bibliotek.

Anslag 14.000 mark. Ökning 300 mark.

Ökningen motiveras i huvudsak av anskaffning av erforderlig utrustning för inlärningsstudion.

5 Ht.I:5.

Värme, lyse och vatten (f).

Anslag 39.000 mark. Ökning 1.000 mark.

Det ökade antalet elever och klasser kommer att medföra ökad vattenåtgång och strömförbrukning.

5 Ht.I:6.

Material för undervisning i slöjd och huslig ekonomi (f).

Anslag 6.500 mark. Ökning 1.500 mark.

Genom den kraftiga stegringen av priser på trävaror ävensom ökat antal klasser i huslig ekonomi medför att tidigare anslag är otillräckligt.

5 Ht.I:8.

Diverse utgifter.

Anslag 5.500 mark. Ökning 1.200 mark.

Föreslås höjt för att täcka löpande utgifter för snärre tillbehör och förbrukningsmateriel.

5 Ht.I:10.

Underhåll av byggnader.

Anslag 8.000 mark. Minskning 2.000 mark.

Föreslås för nödvändigt underhåll avseende målning av fönster och lackning av gymnastiksalsgolv. Eventuellt ytterligare erforderliga underhållsarbeten avses utredas av landskapsstyrelsens byggnads- och planeringsbyrå.

5 Ht.I:11.

Undersökning av elevernas hälsotillstånd.Anslag 13.500 mark. Ökning 2.500 mark.

Ökningen motiveras av ökat antal elever.

5 Ht.I:12.

Till landskapsstyrelsens disposition för lycéet.Anslaget oförändrat 3.000 mark.

Med hänvisning till motiveringen under 5 Ht.I:1 avgår 2.000 mark som enligt motiveringen för 1969 års budget observerades för vuxenundervisning på kvällstid.

Anslaget föreslås få utnyttjas för tillfällig upphyrning av gymnastiklokaliteter i idrottsgården. För skolelevernas klubbverksamhet och deltagande i mestvetarkamp mot skolor i Roslagen föreslås sammanlagt 450 mark.

Skolan inleder om tre år sitt 75:e läsår. För att uppmärksamma jubiléet föreslås anslaget få utnyttjas för förberedande åtgärder enligt beslut som senare kan fattas efter samråd mellan landskapsstyrelsen och lycéets ledning.

II. Folkskolväsendet.

Folkskolinspektörens kansli.

5 Ht.II:1.

Avlöningar.Anslag 68.208 mark. Ökning 2.785 mark.

Avlöningarna har upptagits i enlighet med tidigare tillämpade normer och ökningen föranledes närmast av de allmänna lönejusteringarna för vilka redogöres i den allmänna motiveringen.

5 Ht.II:2.

Resekostnader och dagtraktamenten (f).Anslag 8.000 mark. Ökning 400 mark.

Motiveras av ökat antal resor för folkskolinspektören, förståndaren för hjälpmedelcentralen, ämneskonsulenter och cirkelledare.

Landskapsbidrag för folkskolväsendet.

5 Ht.II:5.

Mariehamns stad (f).Anslag 400.000 mark. Ökning 20.000 mark.

Anslaget som avser slutlikvid för föregående år och förskott för det löpande året kalkyleras stiga bl.a. på grund av lönejusteringarna.

5 Ht.II:6.

Tjänsteinnehavarnas vid folkskolorna på landet avlöning (f).Anslag 1.800.000 mark. Ökning 40.000 mark.

Motivering som ovan.

5 Ht.II:7.

Understödsanslag för folkskolorna på landet (f).Anslag 660.000 mark. Ökning 80.000 mark.

Under år 1969 utgående anslag beräknas till 587.000 mark.

Med beaktande av en allmän förhöjning av understöden erfordras 1970 föreslaget belopp.

Särskilda utgifter för folkskolväsendet.

5 Ht.II:12.

Fortbildningskurser för lärare.

Anslag 11.900 mark. Minskning 2.500 mark.

Anslaget avser läsecirklar för grundskolpedagogik, andra årskursen, för vårterminen, till en beräknad kostnad av 5.600 mark samt därutöver bidrag för anordnande av kurser och deltagande i kurser utom landskapet.

III. Ålands sjöfartsläroverk.

5 Ht.III:1.

Avlöningar.

Anslag 274.953 mark. Ökning 7.236 mark.

Under avlöningsanslaget har beaktats kostnader för en parallellklass och en skepparkurs. Vid löneberäkningarna har även beaktats **föreslagen** till nya gruppindelningar. Ökningen i övrigt hänför sig till de allmänna lönejusteringarna varom redogöres i den allmänna motiveringen.

5 Ht.III:2.

Extra kurser (f).

Anslag 37.500 mark. Ökning 3.300 mark.

Anslag har upptagits för kurser, som kan bli aktuella under året. Radiotelegrafistkursen, som numera omfattar tre terminer förutsättes om möjligt kunna inledas redan under vårterminen 1970. För skepparkursen upptaget anslag förutsättes vara villkorligt i avvaktan på särskild utredning om behov m.m.

5 Ht.III:3.

Undervisningsmateriel och bibliotek.

Anslag 3.500 mark. Minskning 2.000 mark.

Engångsanslaget, 2.000 mark, för anskaffning av nautical- och tidvattentabeller avgår.

5 Ht.III:5.

Tryckningskostnader (f).

Anslag 3.300 mark. Ökning 500 mark.

På grund av nya läroplaner för navigationsinstitut är det nödvändigt att trycka nya betygsformulär.

5 Ht.III:6.

Diverse utgifter.

Anslag 2.000 mark. Ökning 200 mark.

Motiveras av smärre kostnadsökningar.

5 Ht.III:7.

Underhåll av fastigheten.

Anslag 13.000 mark. Ökning 10.000 mark.

Underhållet av skolbyggnaden har under de senaste åren hållits vid det minsta möjliga, då man avvaktat en om- och

tillbyggnad för att i samband därmed kunna utföra även smärre reparationer och påkallat underhåll. Det bristande underhållet har konstaterats kunna medföra svårreparabla påföljder varför en grundlig översyn av byggnaden är nödvändig. Kostnaderna för reparationer och löpande underhåll fördelas till lika stora delar på sjöfartsläroverket och tekniska skolan.

IV. Ålands tekniska skola.

5 Ht.IV:1.

Avlöningar.

Anslag 297.269 mark. Ökning 4.273 mark.

Ökningen hänförs till de allmänna lönejusteringar, för vilka redogöres i allmänna motiveringen.

5 Ht.IV:2.

Extrakurser (f).

Anslag 15.250 mark. Ökning 2.000 mark.

Behovet av och möjligheterna att anordna en särskild undermaskinmästarkurs utredes som bäst och resultatet av utredningen väntas inom kort kunna delges landskapsstyrelsen. Ökningen av anslaget beror bl.a. på att lärarkrafter med högre kompetens än tidigare torde komma att handha undervisningen.

5 Ht.IV:3.

Undervisningsmateriel och bibliotek.

Anslag 8.000 mark. Ökning 3.000 mark.

Lektor Karl Johan Edlund har utarbetat flera kompendier i ämnen, där lämpliga svenskspråkiga läroböcker saknas. Lämpligast synes att skolan skulle tillhandahålla kompendierna, såsom en del andra tekniska skolor gör. Ökningen föranleds av kostnaderna för dessa kompendier, som skulle säljas till eleverna. Motsvarande inkomster observeras därför under 3 Avd.I:9.

5 Ht.IV:7.

Underhåll av fastigheten.

Anslag 13.000 mark. Ökning 10.000 mark.

Motivering som under 5 Ht.III:7.

5 Ht.IV:9.

Laboratoriernas driftskostnader.

Anslag 3.500 mark. Ökning 1.500 mark.

De flesta av laboratoriernas maskiner är gamla och fordrar kontinuerligt och ökat underhåll.

5 Ht.IV:10.

Exkursioner.

Anslag 900 mark. Ökning 150 mark.

Föreslås på grund av ökat elevantal.

V. Ålands sjömansskola.5 Ht.V:1.Avlöningar.Anslag 268.155 mark. Ökning 63.828 mark.

En ny arbetslärartjänst avseende undervisning för däcksmanskapsavdelningen föreslås. Undervisningen har hittills handhåfts av tillfällig timavlönad lärare. Anslaget för lärarnas timarvoden och hemarbetsersättningar har upptagits och beräknats enligt vid läsårets början hösten 1969 gällande klassindelningen. Huvuddelen av ökningen härrör från timarvoden åt lärare vid studielinjen för serveringspersonal, vilken nu är i verksamhet för första gången samt föreslagen kurs för båtsmän.

5 Ht.V:3.Hyror (f).Anslag 85.000 mark. Ökning 10.000 mark.

På grund av utrymmesbrist i det upphyrda internatet har eleverna i serveringsklassen inkvarterats i privatrum. Genom utvidgning av verksamheten vid skolans kök och nyanskaffning av maskiner har den i hyrorna inräknade andelen av vatten-, el- och andra driftskostnader ökat.

5 Ht.V:5.Råvaror och verktyg (f).Anslag 25.000 mark. Minskning 6.000 mark.

Anslaget synes kunna minskas med beaktande av åtgången under tidigare år.

5 Ht.V:8.Inmontering och reparation av maskiner och inventarier samt underhåll av lokaler.Anslag 5.500 mark. Ökning 2.000 mark.

Under de senaste åren har anskaffats ett flertal maskiner och inköp och installering av ytterligare maskiner planeras.

VI. Ålands yrkesskola.5 Ht.VI:1.Avlöningar.Anslag 622.251 mark. Ökning 45.823 mark.

Ökningen hänför sig till de allmänna lönejusteringar, för vilka redogöres i allmänna motiveringen varjämte ifråga om timarvoden beaktas möjligheter till utökning av de tillfälliga kurserna i den utsträckning behov föreligger.

5 Ht.VI:3.Arbetsredskap.Anslag 20.000 mark. Ökning 2.000 mark.

Anskaffningen av arbetsredskap avser komplettering av grundlager samt för tidsenlig produktiv undervisning erforderliga nyinköp. Av anslaget avses 1.000 mark för bespisningsköket.

- 5 Ht.VI:12. Bränsle, lyse, kraft och vatten(f).
Anslag 65.000 mark. Ökning 9.000 mark.
Föreslagen ökning baserar sig på innevarande budgetårs förbrukning hittills samt en beräknad ökning till följd av tillbyggnaden.
- 5 Ht.VI:13. Elevbeshisningen (f).
Anslag 51.800 mark. Ökning 2.800 mark.
Utgifterna har beräknats enligt antalet arbetsdagar (200), kostnaden per beräknad måltid (1,40) och antalet matgäster (185).
- 5 Ht.VI:14. Elevernas hälsovård och förstahjälpustrustning (f).
Anslag 2.750 mark. Ökning 250 mark.
Anslagsbehovet har beräknats till 275 mark per avdelning.
- 5 Ht.VI:15. Socialskyddsavgifter (f).
Anslag 40.000 mark. Ökning 1.750 mark.
Motiveras av ökade lönekostnader.
- 5 Ht.VI:16. Brand- och olycksfallsförsäkringspremier (f).
Anslag 12.000 mark. Ökning 3.400 mark.
Föreslaget anslag baserar sig på vad som hittills åtgått under år 1969 med beaktande av erforderlig ökning på grund av tillbyggnaden.
- 5 Ht.VI:18. Elevinternat (f).
Anslag 93.000 mark. Ökning 5.000 mark.
Kostnaderna för elevinternatet innefattar mat och logi för beräknat antal om 40 elever.
- 5 Ht.VI:20. Till landskapsstyrelsens disposition för yrkesskolan.
Anslag 12.000 mark. Ökning 5.000 mark.
Av anslaget avses 8.000 mark användas för erläggande av elevplatskostnader vid svenskspråkiga yrkesskolor i enlighet med de utbytesavtal som träffats. Ur anslaget erlägges likaså bidrag för elevernas studieresor och åt lärarna för av landskapsstyrelsen beviljade tjänsteresor.

För eventuella kostnader för firande av skolans 20-årsjubileum kan landskapsstyrelsen efter överenskommelse med yrkesskolan påföra momentet smärre kostnader.

Anslaget föreslås även få utnyttjas för utredning om det framtida utrymmesbehovet avseende bl.a. textilundervisning samt behov och kostnader för särskilt elevhem.

VII. Bidrag till landskapets enskilda läroanstalter.5 Ht.VII:1.Ålands folkhögskola (f).Anslaget oförändrat 187.000 mark.

Den 1 januari 1970 träder i riket i kraft en ny lag angående understöden för folkhögskolor. Bidragsgrunderna ändras därvid så att bidrag för avlöningar kommer att utgå med 90 procent av de godkända beloppen och för övriga utgifter med 70 procent, vilken sistnämnda bidragsprocent dock av särskilda orsaker kan höjas med 15 procent. Understödet har tidigare utgått enligt samma procentsats oberoende av utgifternas art.

Nu förevarande anslagsbelopp avser slutreglering för 1969 och har på basen av folkhögskolans budget för innevarande år ansetts kunna bibehållas oförändrat.

5 Ht.VII:2.Ålands handelsskola (f).Anslag 96.000 mark. Ökning 27.500 mark.

Anslaget som avser slutreglering av bidraget åt Ålands handelsskola för år 1969 bör på grundval av handelsskolans budget för innevarande år höjas med 27.500 mark.

5 Ht.VII:3.Ålands sommaruniversitet. (Tidigare 5.XIII:16).Anslag 35.000 mark. Minskning 21.600 mark.

Ålands sommaruniversitet inledde sin verksamhet och höll sin första termin på försommaren 1969. Resultatet av detta första provår har varit gott och erfarenheterna visar att det finns goda förutsättningar för att sträva mot ett permanent sommaruniversitet. Kostnadsmässigt kunde universitetet även genomföras inom ramen för budgeterade anslag. Antalet lärare uppgick till 21 och sammanlagda antalet inskrivna deltagare var 217. Därtill åhördes de offentliga föreläsningarna av sammanlagt 250 personer. Den för sommaruniversitetet tillsatta direktionen tillstyrker en uppläggning av kurserna under år 1970 i huvudsak enligt samma linjer som det första året. Huvudgrupperna skulle utgöras av universitetskurser, fortbildningskurser samt specialkurser och seminarier. Kostnaderna för de preliminärt tänkta kurserna under 1970 års sommaruniversitet beräknas stiga till c. 60.000 mark.

Landskapsstyrelsen har dock på grund av erfarenheterna när det gäller den kostnadsmässiga redovisningen ansett att bruttokostnaderna för universitetet skulle påföras land-

skapets enskilda medel och där på inkomstsidan upptagas bidrag ur ordinarie medel och från staden och eventuellt andra intressenter. Förevarande moment har därför ändrats att omfatta endast de på ordinarie medel fallande bidragskostnaderna, förhandsvis uppskattade till c. 35.000 mark. Samtidigt har anslaget flyttats till förevarande kapitel avseende bidrag för landskapets enskilda läroanstalter.

VIII. Ålands lantmannaskola.

5 Ht.VIII:1. Avlöningar.

Anslag 42.408 mark. Ökning 2.396 mark.

Planerna på en fiskeskepparkurs, för vilken landskapsstyrelsen redogjorde i motiveringen i 1969 års budget under 5 Ht.VIII:11, har nu avancerat så långt att kursplanerna är färdiga och kursen kan vidtaga i januari 1970. Kostnaderna för kursen har landskapsstyrelsen ansett att åtminstone tills vidare skall kunna infogas i de berörda skolornas ordinarie anslag. Ökningen av avlöningsmomentet hänför sig sålunda till de löner för tillfälliga lärare som anlitas vid fiskeskepparkursen. För en kurs i trädgårdsskötsel, planerad att anordnas hösten 1970 har upptagits anslag för en tillfällig lärare.

Ökningarna i övrigt hänför sig till de allmänna lönejusteringarna.

5 Ht.VIII:2. Värme och lyse (f).

Anslag 7.000 mark. Ökning 1.000 mark.

Under tidigare år budgeterat anslag synes på grund av kostnadsstegringar för lågt beräknat.

5 Ht.VIII:3. Städning.

Anslag 2.500 mark. Ökning 500 mark.

På grund av utökat kursprogram erfordras ökat antal städ-timmar.

5 Ht.VIII:4. Undervisningsmateriel.

Anslag 5.000 mark. Ökning 3.000 mark.

För undervisningsmateriel till fiskeskepparkursen och utökning av skolans kurslitteratur föreslås höjt anslag.

5 Ht.VIII:9. Underhåll av fastigheten.

Anslag 4.500 mark. Ökning 2.000 mark.

Avser utöver det löpande underhållet av fastigheterna engångsutgift om c. 2.000 mark för målning av skolbyggnaden,

5 Ht.VIII:11. Anslag för kurser.Anslag 5.000 mark. Minskning 6.500 mark.

Genom att anslaget upptagits under vederbörande moment för avlöningar, undervisningsmateriel m.m. kan anslaget, som avsåg fiskeskepparkursen minskas.

Skollägenheten på Jomala gård.5 Ht.VIII:14. Skollägenhetens utgifter (f).Driftsutgifter sammanlagt 71.250 mark. Ökning 4.680 mark.

Inkomsterna vid skollägenheten på Jomala gård beräknas under år 1970 överstiga utgifterna med 4.860 mark. I enlighet med förslag till redovisning av skollägenhetens inkomster och utgifter, som landskapsstyrelsen lade fram i första tilläggsbudgeten för år 1969 redovisas utgifterna endast utom kolumn. På inkomstsidan upptages i detta fall under 3 Avd.I:21 det beräknade överskottet såsom inkomst.

IX. Ålands kvinnliga hemslöjdsskola.5 Ht.IX:1. Avlöningar.Anslag 46.547 mark. Ökning 3.314 mark.

Förutom ökningar på grund av de allmänna lönejusteringarna har upptagits ett högre anslag för kosthållerska.

5 Ht.IX:3. Undervisningsmateriel.Anslag 350 mark. Ökning 50 mark.

Föreslås höjt till följd av att priset på handböcker och mönster har stigit.

5 Ht.IX:5. Direktionsarvoden och resekostnader (f).Anslag 1.000 mark. Ökning 200 mark.

Motiveras av ökat antal sammanträden.

5 Ht.IX:7. Underhåll av byggnader.Anslag 4.000 mark. Ökning 3.000 mark.

Avses för nödvändiga reparationer för att tills vidare hålla byggnaden i skick. Frågan om skolans bibehållande i nuvarande utformning är under diskussion.

X. Ålands husmodersskola.5 Ht.X:1. Avlöningar.Anslag 45.597 mark. Ökning 1.964 mark.

Ökningen motiveras av de allmänna lönejusteringarna.

5 Ht.X:2. Värme och lyse (f).Anslag 12.000 mark. Ökning 6.000 mark.

Genom skolans tillbyggnad beräknas de utgifter som påföres förevarande moment stiga med 6.000 mark.

5 Ht.X:4. Underhåll av byggnader och inventarier.

Anslag 2.000 mark. Ökning 1.500 mark.

Motiveras av smärre reparationer på skolans vävsalsbyggnad.

5 Ht.X:6.

Direktionsarvoden och resekostnader (f).

Anslag 1.500 mark. Ökning 500 mark.

Motiveras av ökat antal sammanträden.

5 Ht.X:7.

Elevbespisningen (f).

Anslag 4.700 mark. Ökning 1.900 mark.

Under tidigare år upptaget anslag synes på grund av större antal elever och ökning av antalet arbetsdagar icke vara tillfyllest.

XI. Formminnesvården.

Ålands museum.

5 Ht.XI:1.

Avlöningar.

Anslag 46.468 mark. Ökning 2.592 mark.

Ökningen föranleds av de allmänna lönejusteringarna varom närmare redogörelse ingår i den allmänna motiveringen.

5 Ht.XI:2.

Hyror, lyse och städning (f).

Anslag 15.500 mark. Ökning 3.400 mark.

Anslaget ändrat till förslagsanslag. Motiveras av tidigare icke beaktade regleringar av hyrorna för de av muséet upphyrda lokaliteterna.

Kulturhistoriska muséet i Kastelholm.

Landskapsstyrelsen har till Undervisningsministeriet framlagt önskemål om att restaureringsarbetet vid Kastelholm skulle utföras i snabbare takt då arbetena där nu hindrar och omöjliggör visning för besökare.

5 Ht.XI:6.

Avlöningar.

Anslag 9.000 mark. Ökning 1.000 mark.

Motiveras av lönejusteringar och ökad öppethållningstid.

5 Ht.XI:7.

Värme, lyse och städning.

Anslag 2.500 mark. Ökning 500 mark.

Motivering som ovan.

Bygdemuséet i Jan Karlsgården.

5 Ht.XI:9.

Underhåll och inköp av byggnader. (Rubriken delvis ändrad).

Anslag 13.000 mark. Ökning 6.000 mark.

Rubriken har ändrats att gälla även inköp av gamla byggnader då dessa anskaffningar inte i egentlig mening är kapitalkostnader. För underhållet beräknas 7.000 mark och därjämte för inköp av bestu 6.000 mark. Själva gårdsanläggningen vid Jan Karls-gården skulle därmed vara komplett.

5 Ht.XI:10. Diverse utgifter.
Anslag 1.200 mark. Ökning 200 mark.
Motivering som ovan under 5 Ht.XI:6.

Övriga anslag.

5 Ht.XI:12. Bomarsunds fornminnesområde.
Anslaget oförändrat 33.200 mark.
Restaurationsarbetena vid Bomarsunds fästning bör enligt planerna fortsätta med Notvikstornet och vägen dit.

(5 Ht.XI:13). Publiceringsverksamheten.
Minskning 4.500 mark.
Anslaget överflyttas till 5 Ht.XIII:3.

5 Ht.XI:16. För bevarande av 4/mbk Pommern.
Anslag - mark. Minskning 3.000 mark.
Då extraordinarie anslag beviljats för Pommerns istandsättande utgår tills vidare det årliga anslaget för fartygets underhåll. Momentet föreslås dock bibehållet då i framställningen om extraordinarie bidrag förutsatts att landskapet ur ordinarie medel även efter istandsättandet bidrager med ett belopp för årligt underhåll.

XII. Biblioteksverksamheten.

5 Ht.XII:3. Bidrag till biblioteken (f).
Anslag 150.000 mark. Ökning 10.000 mark.
Motiveras av i någon mån utvidgad verksamhet. Landskapsstyrelsen avser att i samband med enskilda medels budget för 1970 framlägga förslag om försök med bokbussverksamhet från hösten 1970. På basen av erfarenheterna från en försöksverksamhet skulle landskapsstyrelsen därefter ha möjlighet att i samråd med kommunerna beträffande organisation och kostnadsfördelningar besluta om en eventuell fortsatt permanent verksamhet.

5 Ht.XII:4. För inköp och inbindning av facktidsskrifter.
Anslag 350 mark. Ökning 50 mark.
Motiveras av vissa prisförhöjningar.

5 Ht.XII:6. Diverse utgifter.
Anslag 550 mark. Ökning 150 mark.
Anslaget avser utgifter för telefon, kanslitillbehör, tryckning m.m. och har visat sig otillräckligt.

XIII. Särskilda anslag.

5 Ht.XIII:1. Understödjande av studiecirkelverksamheten.
Anslag 7.000 mark. Ökning 1.000 mark.
Motiveras av att antalet studiecirkelar ökat.

5 Ht.XIII:2. Understöd åt medborgar- och arbetarinstitut (f).

Anslag 90.000 mark. Ökning 10.000 mark.

Motiveras av större antal kurser och de allmänna lönejusteringarna.

5 Ht.XIII:3. Till vetenskapen, litteraturen och konsten samt understöd åt kulturella organisationer. (Tidigare även 5 Ht.XIII:6 och delvis 7 samt 5 Ht.XI:13). (Rubriken delvis ändrad).

Anslag 80.200 mark.

Landskapsstyrelsen har vid behandlingen av ärenden rörande verksamhet av vetenskaplig, konstnärlig eller annan kulturell art saknat en instans, som skulle kunna tillhandahålla erforderliga sakkunnigutlåtanden. Detta har inneburit att landskapsstyrelsen ofta fått pröva sig fram och haft svårigheter att välja mellan de verksamhetsgrenar och -former, aktiviteter eller forskning som vid viss tidpunkt bort understöd på bekostnad av andra. En ändring i dessa avseenden har av landskapsstyrelsen ansetts önskvärd, varjämte samtidigt en samordning eller åtminstone ett visst samarbete mellan olika kulturformer borde eftersträvas.

I sammanhanget kan också framhållas att anslagna medel i särskilda fall icke utnyttjats, i hög grad beroende på bristande samordning och kännedom om tillbudsstående anslag. Ett effektivt utnyttjande av anslagen borde också innebära att hänvisade medel tillfälligt kan höjas för visst ändamål eller viss aktivitet med, om så erfordras, minskning av andra anslag. Alla till detta område hörande ärenden borde sålunda samordnas och förberedelsevis behandlas innan landskapsstyrelsens avgörande träffas.

Utvecklandet och främjandet av vetenskap och konst har i riket organiserats genom, i det förra fallet riksomfattande organ och i det senare fallet även på länsplanet för alla former av bild- och tonkonst. Man har i riket uttryckt önskemål om ytterligare aktivering av kulturarbetet på länsnivå genom inrättande av kulturstyrelser i länen. För att icke splittra resurserna på såväl det personella som penningmässiga planet har landskapsstyrelsen ansett det riktigt att eftersträva en samordning av redan nu i landskapet befintliga organisationer för att kunna täcka verksamhetsområdena för konst, vetenskap och andra kulturyttringar. För att icke byråkratisera denna verksamhet bor-

de den eftersökta remissinstansen och organisationen för samordning för landskapets del vara en i övriga avseenden från landskapsförvaltningen fristående organisation.

Landskapsstyrelsen anser för sin del att Ålands kulturstiftelse, som redan nu verkar för dessa syften, närmast kunde omhändertaga och förverkliga det uppskisserade programmet. Stiftelsen har också ändrat sina stadgar för att kunna arbeta på nämnt sätt. Lämpligt vore därvid även att fastare till kulturstiftelsen knyta vissa av landskapets nuvarande nämnder och kulturella fackorgan, där dessa skulle kunna verka som specialutskott medan stiftelsens collegium drar upp riktlinjerna och fastställer målsättningen. Bland landskapets nuvarande nämnder och kommissioner som i detta avseende kommer ifråga, kan nämnas rådgivande kommissionen för biblioteksärenden, naturvårdsnämnden och landskapets konstnämnd. Slutlig form kan den föreslagna organisationen få först efter att viss erfarenhet vunnits och eventuellt erforderliga ändringar vidtagits i tidigare stadgar och eventuellt i lagstiftningen.

För att möjliggöra denna verksamhet föreslås samtidigt ett anslag åt kulturstiftelsen för avlönande av en kultursekreterare, i första hand på deltid, som även skulle verka såsom sekreterare i specialutskotten.

I anledning av ovanstående har budgetuppställningen för de anslag som nu berörs ändrats. Under anslaget för vetenskapen, litteraturen och konsten främjande ändamål har hänförts tidigare moment 5 och delvis 7 i samma kapitel samt moment 13 i XI kapitlet. Under 7 mom. kvarstår anslagen för ungdomsfostrande verksamhet såsom ett skilt moment under ändrad rubrik. Samtliga under förevarande moment redan i motiveringen antecknade anslag, som nu antecknats till samma belopp som för 1969, skall sålunda fördelas efter förslag från kulturstiftelsen och i fortsättningen skall ansökningarna dit inlämnas och där förberedelsevis behandlas. Det sammanlagda beloppet av ovannämnda anslag har i 1969 års budget uppgått till 102.000 mark. Då anslaget för ungdomsfostrande verksamhet, 21.800 mark, avdrages, återstår 80.200 mark, som sålunda utan att höjas från 1969 års nivå, är tillfyllest för 1970 års behov. De nedan angivna beloppen avseende årliga bidrag skulle under 1970 betraktas såsom riktbelopp, enligt vilka förskott, om ej annorlunda säges, skulle få erläggas.

Följande fördelning föreslås:

A. Ålands kulturstiftelse

etnologiska undersökningar (engångsanslag)(tid.5.XIII:3) ..	2.500	
urkundsamling (tid.5.XIII:3) ..	<u>6.000</u>	8.500
(engångsanslag)		

B. Ålands konstmuseum

I. hyra och diverse utgifter (tid. 5.XIII:3)	5.000	
II. inköp av konst (tid.5.XIII:3)	<u>7.000</u>	12.000

C. Ålands sjöfartsmuseum " " " 2.100

D. Föreningen Brage " " " 200

E. Ålands spelmansgille,

tryckningskostnader " " " (engångsanslag)	3.500	
instruktör (tid.5.XIII:7)	<u>1.900</u>	5.400

F. Ålands sång- och musikförbund

understöd (tid. 5.XIII:6)...	2.500	
verksamhetsledare(tid.5.XIII:7)	<u>7.100</u>	9.600

G. Teaterföreningen i Mariehamn
(tid.5.XIII:6) 1.500

H. Ålands folkminnesförbund
(tid.5.XIII:3) 1.000

I. Ålands fågelskyddsförening (tid.5.XIII:3) 5.500

J. Vetenskapliga avhandlingar o. tidskrifter
(tid. 5.XIII:3) (delvis av engångsnatur) 15.000

Följande avhandlingar och verk är aktuella:

Genuina ålänningars blodgrupp;
Förhållandena på Åland under stora ofreden;
Ålands historia och Ålands kyrkor;
Ålands sjöfartshistoria;
Lärobok i samhällskunskap;
Utredning om landskapets andel i statens
inkomster och utgifter;

Ett flertal av dessa avhandlingar och verk
har angivits såsom aktuella redan i tidigare
budgetmotiveringar. Landskapsstyrelsen förut-
sätter att redan under budgetåret konstateras
hur långt arbetena i dessa fall framskridit.

Arsboken S:t Olof
Åländsk Odling (tid. 5.XI:13) 4.500

K. Till Ålands kulturstiftelses disposition
för kultursekreterare..... 7.500

L. Oförutsedda utgifter 7.400
86.200

5 Ht.XIII:5. För främjande av idrott och fysisk fostran (r).

Anslag 85.000 mark. Ökning 1.000 mark.

Totalanslaget av de medel som i rikets budget ställes till förfogande för stödjande av idrott och fysisk fostran uppgår för år 1970 till 17 milj. mark. Landskapsidrottsnämnden har förhandsvis inbegärt uppgifter angående behovet av medel för idrottsverksamheten i landskapet under 1970 och anger därvid beloppet till 114.000 mark. Landskapsstyrelsen har på basen av de i rikets budget upptagna medlen föreslagit en höjning till 85.000 mark.

(5 Ht.XIII:6). Understöd åt teatrar, sångkörer och orkestrar.

Med hänvisning till motiveringen under moment 3 i detta kapitel föreslås anslaget utgå och det tidigare upptagna beloppet om 6.500 mark överfört till nämnda moment.

Ordningsnumren för de följande momenten har ändrats.

5 Ht.XIII:6. Stödjande av ungdomsfostrande verksamhet. (Rubriken ändrad).
Anslag 23.000 mark.

Med ändring av rubriken föreslås anslagen för ungdomsfostrande verksamhet kvarstå under detta moment. Anslaget föreslås utgivas åt Ålands ungdomsförbund. Ökningen utgör 5,3 procent på det år 1969 för ungdomsförbundet upptagna anslagsbeloppet.

5 Ht.XIII:9. Understöd för yrkesutbildning (f). (Rubriken ändrad)
Anslag 30.000 mark. Minskning 10.000 mark.

Genom att inkomstgränserna för erhållande av det tidigare understödet satts ganska lågt och i stort sett bibehållits oförändrade under en längre tid har antalet ansökningar som kunnat beviljas, minskat. Betydelsen av dessa understöd kommer även att minska genom nya former av studiestöd, som avses ersätta de tidigare yrkesutbildningsunderstöden och -lånen. Landskapsstyrelsen kommer att innevarande session till landstinget överlämna en framställning som reglerar studiestöden för landskapet på motsvarande sätt som skett i riket.

Enligt nämnda lagförslag skulle landskapsstyrelsen bevilja landskapsborgen och räntestöd åt åländska studerande vid läroanstalter på institutsnivå samt vid yrkesläroanstalter inom sjöfarten. På synnerliga skäl skulle sådant stöd även beviljas studerande för motsvarande studier i utlandet. Räntestödet innebär att studerande för studielån, som upptagits hos kreditanstalt, erlägger en ränta om tre

5-6 Ht.

procent medan landskapet till kreditanstalten betalar skillnaden mellan denna räntesats och gängse utlåningsränta.

Dessa förmåner beviljas första årets studerande utan särskild prövning medan stöd för fortsatta studier blir beroende av studieframgången. Såvida studerandens utkomst är tryggad utan dessa förmåner, beviljas icke landskapsborgen eller räntestöd. Föräldrarnas ekonomiska ställning påverkar dock icke bedömningen av sökandens utkomstmöjligheter.

Beträffande motsvarande förmåner för högskolestuderande kommer landskapsstyrelsen att föreslå, att gällande förfarande skulle fortbestå, nämligen att de äländska högskolestuderandena genom förmedling av vederbörande högskola beviljas motsvarande förmåner.

För högskolestudier i utlandet skulle däremot landskapsstyrelsen av landstinget erhålla bemyndigande att bevilja landskapsborgen och räntestöd i sådana fall då enligt i riket gällande stadganden dylikt stöd utgår eller då det på grund av särförhållandena eller av andra omständigheter kan vara motiverat att dylika stöd utgår.

Då nämnda landskapslag beräknas träda i kraft först den 1 juli 1970 kommer under detta år erforderliga medel för räntestöd att stiga till så små belopp att under detta moment nu upptaget anslag förslår.

Rubriken har med beaktande härav ändrats.

(5 Ht.XIII:16). Älands sommaruniversitet. (se 5 Ht.VII:3).

6 Huvudtiteln. Näringarnas främjande.

=====

I. Jordbruket och dess binäringar samt kolonisationsverksamheten.

6 Ht.I:1.

Avlöningar.

Anslag 173.393 mark. Ökning 13.763 mark.

Sedan den tidigare byggnadskonsulenten överflyttats till landskapets byggnads- och planeringsbyrå har jordbrukarna inte i samma utsträckning som tidigare haft möjlighet att få rådgivning vid planering av byggnader (husdjursbyggnader, torkar, lagerbyggnader för specialodlingar m.m.), vilket vore synnerligen viktigt i dagens läge då utvecklingen går mot större lägenheter och jordbrukarna följaktligen är tvungna att göra stora investeringar i byggnader. På

grund härav föreslås en ny tjänst såsom byggnästare vid lantbruksavdelningen som med hänsyn till nuvarande arrangemang vid byggnadsbyrån kan interimistiskt besättas från den 1 september 1970. Lantbrukssällskapen i riket tillhandahåller dylik rådgivning liksom även kolonisationsbyråerna. Denna verksamhet i riket är dock avgiftsbelagd. Med anledning härav föreslås att av kunderna enligt en särskild för ändamålet uppgjord taxa skulle uppbäras avgift, som i huvudsak skulle göra denna verksamhet självbärande.

För ökningen av löneanslaget i övrigt hänvisas till redogörelsen i allmänna motiveringen.

6 Ht.I:2.

Resor och dagtraktamenten (f).

Anslag 28.000 mark. Ökning 4.000 mark.

Tidigare anslag har visat sig otillräckligt till följd av en aktivare verksamhet på fältet.

6 Ht.I:5.

Kostnader för täckdikningskredit.

Anslag 6.000 mark. Ökning 2.000 mark.

Förhöjningen motiveras av ökat antal beviljade lån.

6 Ht.I:6.

För främjande av jordbruket samt häst- och boskapsskötsel.

Anslag 24.000 mark. Ökning 3.000 mark.

Motiveras av ökad rådgivningsverksamhet.

(6 Ht.I:13).

Byggnadsunderstöd och premier (r).

Minskning 5.000 mark.

Föreslås utgå emedan byggnadsunderstöd och premier i riket icke mera beviljas.

Ordningsnumren för de följande momenten har ändrats.

(6 Ht.I:15).

Torrlägnings-, väg- och skogsförbättringsarbeten i enlighet med jorddispositionslagen (r).

Minskning 10.000 mark.

Av ifrågavarande lån kan numera endast beviljas grundförbättringslån för täckdikning. I riket beviljas sådana lån ur gårdsbrukets utvecklingsfond, varför vid behov grundförbättringslån kan utbetalas från anslaget för jorddispositions-lån. (11 Ht.I:3).

6 Ht.I:14.

Mjolktransportbidrag i skärgården (f).

Anslag 270.000 mark. Ökning 20.000 mark.

Motiveras av högre transportkostnader.

6 Ht.I:16.

Förvaltningsarvoden och övriga gottgörelser för jorddispositions-lån (f). Anslag 42.000 mark. Ökning 5.000 mark.

Motiveras av nytillkomna lån.

6 Ht.I:17.

Inköp av lägenheter för jorddispositionsändamål (r-f).

Anslag 500.000 mark. Ökning 400.000 mark.

I samband med statens åtgärder för nedbringande av lantbruksproduktionen har aviserats en ändrad inställning beträffande användningen av medlen i gårdsbrukets utvecklingsfond, d.v.s. jorddispositionsmedlen. Denna skulle innebära att ifrågavarande medel finge användas även för inköp av markområden, som icke anses livsdugliga och som icke lämpar sig att såsom tillskottsområden överföras till i bruk varande lägenheter. Jord som förvärvats för i jorddispositions-lagen avsedda ändamål genom frivilligt köp skulle enligt detta kunna lämnas oanvänd tills vidare, om det icke anses uppenbart oändamålsenligt. Närmare föreskrifter om grunderna för utnyttjande av inköpta markområden avses givas inom en nära framtid men man framhåller, att de förvärva-de markområdena närmast borde användas för beskogning och andra framtida ändamål.

I de diskussioner, som förts beträffande målsättningen för landskapets jordbruk har man kommit fram till att de många och små jordlotterna inte ger möjligheter till en så långt gående strukturrationalisering som inom de närmaste åren kommer att krävas för att säkerställa den enskilda odlarens ekonomi. Åtgärder borde därför vidtas för att förstora lägenheterna. Viktigt är därför att åkerreserveringslagen om möjligt verkställs så att den inte försvårar strukturrationaliseringen. En aktivering av kolonisationsverksamheten genom att inköpa lägenheter som är eller blir till salu och vars marker med fördel kunde säljas vidare åt dem som är i behov av tillskottsjord torde bli-va aktuellt mer än tidigare. Möjligheterna till strukturrationalisering är som ovan sagts även begränsade och då medelåkerarealen på Åland uppgår endast till 5-6 ha per gård inger de tekniska och ekonomiska utvecklingstendenserna inom jordbruket stora farhågor. För Åland är jordbruksproblemen ytterst brännande även med tanke på hela landskapet och dess framtid.

Allmänt kan sägas, att förutsättningarna för jordbruket på Åland är i vissa avseenden förmånligare än i riket i allmänhet och att Åland rent generellt icke borde tvångsmässigt nedskära sin lantbruksproduktion. Den av regeringen förda lantbrukspolitiken avser väl heller knappast att inskränka produktionen på de områden där den kan bedrivas effektivt och anpassad till marknadsmöjligheterna. Med beaktande av detta och då fortsättningsvis en stor del av landskapets befolkning får sin huvudsakliga utkomst av jord-

-82-

6 Ht.

bruket, borde åkerreserveringen på Åland icke i allt för hög grad omfatta sådan åkermark som kan användas i produktionen.

Frågorna rörande det åländska jordbrukets framtid borde därför lösas genom en aktiv jordbrukspolitik som skulle stöda bildande av större enheter men samtidigt ge möjlighet att bibehålla små lägenheter för intensivt jordbruk. Enligt landskapsstyrelsens uppfattning finnes det sålunda ingen anledning att reservationslöst gå in för åkerreservering. Viktigare vore att kunna överföra tillskottsjord till livsdugliga enheter i den takt utvecklingen tillåter. Problemen i detta avseende borde ses på längre sikt och lösas under sådana former att strukturrationalisering och en ändrad produktionsinriktning kan ske möjligast smidigt.

Den tidigare jordbrukspolitik och utvecklingen inom detta område för Ålands del har icke givit anledning till att såsom i riket utnyttja medel för inköp av lägenheter enligt jorddispositionslagen. Under de nu snabbt ändrade förhållandena borde landskapet ges möjlighet att använda vad som i detta avseende icke tidigare utnyttjats. Med beaktande härav och i övrigt vad som ovan framhållits beträffande inköp av tillskottsjord, som icke omedelbart avyttras anser landskapsstyrelsen att landskapet vore berättigat att tillfälligt såsom reservationsanslag upptaga 500.000 mark inkluderande det hittillsvarande normala årsanslaget 100.000 mark.

6 Ht.I:19.

Kostnader för lantbrukets grundkredit (f).

Anslag 80.000 mark. Ökning 20.000 mark.

Förhöjningen motiveras av ökat antal beviljade lån.

6 Ht.I:20.

Kostnader för åkerreservering (f). (Momentet nytt).

Anslag 250.000 mark.

Lagen om begränsning av nyttjande av åker (FFS 216/69) utfärdades den 11 april 1969 men regeringspropositionen till förnyad lagstiftning på området **framlägges** denna höst. Framställning med förslag till motsvarande landskapslag avses överlämnas till landstinget innevarande höstsession. Nu föreslagen anslagssumma har kalkylerats med hänsyn till principerna i rikets lagförslag till åkerreservering att användas vid behov enligt de grunder som vid antagande av åkerreserveringslag för Åland fastslås av landstinget.

II. Ålands försöksstation.6 Ht.II:1.Avlöningar.Anslag 47.589 mark. Ökning 3.186 mark.

Ökningen hänför sig till de allmänna lönejusteringarna, för vilka närmare redogöres i den allmänna motiveringen.

6 Ht.II:2.Arbetskostnader.Anslag 20.000 mark. Ökning 5.000 mark.

Motiveras av höjningarna i fråga om arbetslöner och tills vidare utvidgad verksamhet.

III. Fisket.6 Ht.III:1.Avlöningar.Anslag 62.458 mark. Ökning 24.020 mark.

Organisationen och samordningen av fiskeförvaltningens i landskapet såväl fältnässiga som vetenskapliga sida har diskuterats vid förnyandet av avtalet mellan landskapsstyrelsen och Åbo Akademi angående Husö biologisk-fiskerivetenskapliga station. Beträffande de personella resurserna utmynnar därvid framlagt förslag att i landskapets tjänst skulle anställas en fiskeriintendent. Från det av anslaget för fiskeriundersökningar åt Husö biologiska station utbetalade anslaget för en assistent skulle därvid slopas. Fiskeriintendentens uppgifter skulle i anslutning till Husö biologisk-fiskerivetenskapliga station omfatta utförande och ledande av fiskeribiologiska och -vetenskapliga undersökningar, planering och ledning av fiskodlingsverksamheten i landskapet samt att verka som kommissionens för Husö station sekreterare och såsom lärare vid fiskeskepparskolan.

Ökningarna i övrigt hänför sig till de lönejusteringar för vilka redogöres i den allmänna motiveringen.

6 Ht.III:2.Resor och dagtraktamenten (f).Anslag 9.000 mark. Ökning 3.000 mark.

Motiveras av nytillkommen tjänsteman.

6 Ht.III:4.Fiskodlingsverksamhet. (Rubriken ändrad).Anslag 43.350 mark. Ökning 38.350 mark.

I enlighet med den omorganisation vilken berördes i motiveringen under 6 Ht.III:1 föreslås att utgifterna för den direkta fiskodlingsverksamheten åtskiljes från utgiftsstaten för Husö biologisk-fiskerivetenskapliga station.

Vid fiskodlingsanstalten skulle den år 1969 inledda försöksverksamheten med laxodling i bräckt vatten fortsätta såsom planerat. Försöken förutsätter att en fiskmästare anställes med uppgifter att sköta anstalten och medverka vid undersökningar. De egentliga driftskostnaderna inkluderande foder, elström m.m. beräknas till 14.800 mark. Därutöver förutsättes anskaffning av erforderlig utrustning till 10.750 mark.

6 Ht.III:5.

Fiskeriundersökningar.

Anslag 40.760 mark. Minskning 26.662 mark.

Beträffande minskningen hänvisas till motiveringen under 6 Ht.III:1 och 4. Huvudpunkterna i fiskeriundersökningarna under år 1970 omfattar bl.a. märkning av fisk c.9.000 mark, undersökning av fisksjukdomar 3.000 mark, limnologiska undersökningar 3.000 mark, skärgårdens ekologiska tolerans 6.000 mark, kräftundersökningar 1.500 mark. Löner avses för sommarassistent och vaktmästare, beräknat till c.4.500 mark. Av övriga utgiftsposter märks de egentliga driftskostnaderna 7.000 mark samt inköp av facklitteratur och tryckningskostnader.

6 Ht.III:9.

Nedsättningar av räntan på lån, som beviljats yrkesfiskare för anskaffning av fiskredskap och fiskebåtar (r).

Anslag 45.000 mark. Ökning 9.000 mark.

Låneramen föreslås utökad från 180.000 mark till 240.000 mark, då av antalet låneansökningar det senaste året endast c. 1/3-del kunnat bifallas.

IV. Skogsbruket.

6 Ht.IV:1.

Avlöningar.

Anslag 161.522 mark. Ökning 8.557 mark.

Ökningarna hänför sig till de lönejusteringar, för vilka redogöres i den allmänna motiveringen.

6 Ht.IV:4.

Bränsle för plantskolan (f).

Anslag 2.600 mark. Ökning 1.200 mark.

Ökningen avser i första hand kostnad för elström, som tidigare påförts 6 Ht.VI:5.

6 Ht.IV:5.

Driftskostnader för plantskolorna (f).

Anslag 60.000 mark. Ökning 10.000 mark.

Plantätgången har stigit på grund av intensivare skogsskötsel och en fortlöpande övergång från naturlig föryngring

till skogsodling, vilket i sin tur förutsätter att plantskolan bör utvidgas för att kunna täcka förefintligt behov av planter.

6 Ht.IV:6.

Underhåll av plantskolebyggnaderna.

Anslag 2.000 mark. Ökning 400 mark.

Erfordras för målning av plantskolans bostadsbyggnad.

6 Ht.IV:9.

Förhandsfinansiering av skogsförbättringsarbeten (f).

Anslag 50.000 mark. Ökning 35.000 mark.

För att kunna ernå avsedd effekt med förhandsfinansieringen bör anslaget ytterligare höjas, då förhandsfinansieringen i praktiken innebär ett kortfristigt lån har å andra sidan föreslagits en minskning av anslaget under 11 Ht.I:7 Lån för skogsförbättringsarbeten.

V. Övriga näringar.

6 Ht.V:1.

Avlöningar.

Anslag 30.000 mark. Ökning 6.000 mark.

Den i budgeten för 1969 förutsatta tjänsten som teknisk konsulent besattes den 1.7 1969. Den sedan dess förlupna tiden är ännu för kort för att man skall kunna säga huru verksamheten i fortsättningen bör utformas. Hittills har verksamheten gått ut på inventering av företag inom landskapet, i första hand de som erhållit landskapslån. Verksamheten inom den närmaste framtiden avses syfta till ökad upplysningsverksamhet såväl för företagare som på det kommunala planet. Genom Ålands hänförande till utvecklingsområde torde verksamheten bli ytterligare intensifierad och till arbetsuppgifterna hänföras bl.a. de uppgifter som vid utvecklingsområdenas länsstyrelser handhas av särskilda planeringssekreterare. Anställningsvillkoren innebär en årslön om 30.000 mark, vilket belopp sålunda föreslås för år 1970. Efter den slutliga för tjänsten fastslagna inriktningen av verksamheten föreslås benämningen i fortsättningen till företagskonsulent.

6 Ht.V:4.

Understöd för kurs-, utbildnings- och rådgivningsverksamheten.

Anslaget oförändrat 31.500 mark.

Understöden för i rubriken angivna ändamål avses fördelas i huvudsak enligt tidigare uppdragna riktlinjer. Möjligheterna till teknisk rådgivning har förbättrats i och med anställandet av den tekniska konsulenten. Den ekonomiska rådgivningen för företagen avses fortsättningsvis lämpligast kunna handhas av Ålands företagarförening.

6 Ht.V:7.

Garantikredit för byggnadsverksamhet, industrier och vissa andra näringsgrenar (f).

Anslag 40.000 mark. Ökning 30.000 mark.

För en av landskapsstyrelsen i enlighet med landskapslagen om landskapsgaranti för industrier och vissa andra näringsgrenar utfärdad garanti för ett lån om 50.000 mark kommer landskapet att åläggas betalningsskyldighet, till ett belopp som nu kan uppskattas till 40.000 mark.

6 Ht.V:8.

Stöd för näringsverksamhet i utvecklingsområden (f). (Rubriken ändrad).

Anslag 75.000 mark. Ökning 45.000 mark.

Utvecklingsområdeslagstiftningen o.-indelningen avses att förnyas i riket. Såvitt rör den del av utvecklingsområdeslagstiftningen, vilken hänföres till landskapets kompetens, kommer landskapsstyrelsen att till landstinget avlåta lagframställningar. Den föreslagna utvecklingsområdesindelningen innebär att hela landskapet Åland planeras i u-områdeszon II.

Genom ändring av zonindelningen kommer bl.a. utvecklingsområdeskrediter att kunna beviljas inom hela landskapet med medel ur ordinarie budgeten mot tidigare endast för skärgården.

I rikets budgetförslag för 1970 föreslås räntestöd enligt den nya utvecklingsområdeslagstiftningen kunna beviljas för investeringskrediter åt företag inom utvecklingsområden för en lånestock 1970 om 100 milj. mark. Samtidigt och i samband med övergång till räntestöd för övriga industrikrediter föreslås bl.a. räntegottgörelse för investeringslån åt småindustrier samt för vissa produktionsinrättningar.

Den direkta långivningen för småindustrin ur landskapets medel har med hänvisning till allmänna motiveringen inskränkts. Motsvarande räntestöd föreslås ur förevarande moment kunna beviljas för investeringskrediter till ett belopp om 1,5 milj. mark år 1970. Fortsättningsvis erlägges ur anslaget räntestöd även för tidigare beviljade investeringskrediter.

Räntegottgörelsen beräknas vid budgeteringen i medeltal till c. 3 % av lånebeloppet.

Från momentet avses även kunna erläggas andra i utvecklingsområdeslagstiftningen avsedda stöd varför rubriken ändrats.

6 Ht.V:9.

Understöd för turismens främjande.Anslaget oförändrat 130.000 mark.

För att utveckla och effektivare främja turismen har i riket en omorganisation av turistförvaltningen ägt rum. Sålunda har på handels- och industriministeriet överförts uppgifterna att i samråd med statens turistråd handha planeringen och utvecklandet av reklam- och marknadsföring i utlandet. Främjandet av turismen i hemlandet avses såsom förut handhas av Finlands turistförbund. I rikets budget har för utlandsreklam anslagits sammanlagt 3 milj. mark medan åt Finlands turistförbund för löpande utgifter föreslås 326.000 mark samt för återbetalning av turistförbundets skulder, under 3 år, ett belopp om 320.000 mark. Målsättningen när det gäller turismen på Åland borde vara att skapa förutsättningar för den form av högtstående turism, vilken utvecklad till en basnäring, kan ge stabil åretruntsysselsättning och möjligheter till räntabla investeringar men dessutom ge möjlighet till turistverksamhet av säsongbetonad karaktär såsom i huvudsak hittills, en binäring till jordbruk och fiske. Särskilt i sistnämnda avseenden bör turismen ses som stöd för upprätthållande av servicefunktioner och främjare av ekonomisk aktivitet såväl i tätorten som i glesbygd. Samtidigt som turismen utvecklas bör man vara medveten om de krav, som kommer att ställas på samhället i vidsträckt bemärkelse och vilka bäst tillgodoses och leas i rätt riktning genom förutseende planering.

Såvitt ankommer förvaltningen av den allmänna turistverksamheten på Åland förutsätter landskapsstyrelsen att tidigare normer för understöd åt Ålands turistförening r.f. tills vidare skall följas. Av upptaget anslag föreslås högst 110.000 mark åt Ålands turistförening, medan 20.000 mark skulle få utnyttjas för eventuella utredningar som rör turismen. I fråga om åtgärder för turismens utvecklande kan framhållas att landskapets turistnäring på landskapsstyrelsens initiativ representeras i statens turistråd.

I. Arbetsledning.

7 Ht.I:1.

Avlöningar.Anslag 241.611 mark. Ökning 39.232 mark.

Den ökade arbetsmängden har gett anledning till en ny omfördelning av arbetsuppgifterna när det gällt vägavdelningens arbetsledande personal. Genom överflyttning av vägavdelningen till nya lokaler har även givits större möjligheter till denna ändring i administrationen. Till befattningen som biträdande vägingenjör har överflyttats den tidigare övervägmästaren. Övervägmästartjänsten har tills vidare lämnats obesatt, men tjänsten bestrides tillfälligt av en byggmästare enligt löneklass A 20. För underhållssidan föreslås dessutom inrättande av en tjänst såsom biträdande vägmästare, årsarvode (A 19). Då vägavdelningen vid överflyttningen till sina nya lokaler erhållit en egen telefonväxel, till vilken även landskapsstyrelsens byggnads- och planeringsbyrå är kopplad, fordras anställande av en telefonist, som tills vidare är dessa avdelningars renskrivarska.

Vägavdelningens kassör, som handhar den direkta tillsynen av kontorsgöromålen och i första hand ansvaret för redovisningar och utbetalningar i väsentligt högre grad än ställningen som arbetskassör skulle förutsätta, föreslås erhålla ett tillägg om en löneklass såsom personligt tillägg.

Ökningen i övrigt hänför sig till de lönejusteringar, för vilka redogöres i allmänna motiveringen.

II. Vaghållningen.

7 Ht.II:1.

Underhåll av landsvägar och bygdevägar.Anslag 4.200.000 mark. Ökning 760.000 mark.

Ökningen med beaktande av i andra tilläggsbudget för 1969 upptaget anslag utgör 260.000 mark.

a) Sommarunderhållet (f).Anslag 1.900.000 mark. Ökning 200.000 mark.

Trafikintensiteten har särskilt sommartid ökat kraftigt, vilket rent allmänt och även ur trafiksäkerhetssynpunkt ställer krav på ett kontinuerligt men också arbetsdrygt underhåll. Även fordonens medelvikt, som även den stigit verkar till en snabbare förslitning av vägarna. Härigenom och då utgifterna påverkats av arbetstidsförkortning och lönejusteringar erfordras en ökning av anslaget.

b) Vinterunderhållet (f).Anslag 300.000 mark. Ökning 10.000 mark.

Utgifterna är svarberäknade och baserar sig på 1968 års kostnader med beaktande av inträffade löne- och andra kostnadsstegringar.

c) Färjhållningen (f).Anslag 1.500.000 mark. Ökning 450.000 mark.

Beloppet är med beaktande av under år 1969 skedd tilläggsbudgetering oförändrat, då sedan tilläggsbudgeteringen inträffade normala kostnadsstegringar beräknas kunna inrymmas under samma anslagsbelopp.

d) Understödjande av bilfärjetrafik Vårdö-Gustavs.Anslag 500.000 mark. Ökning 100.000 mark.

I tilläggsbudget under år 1969 utökades det tidigare anslaget om 400.000 mark med 60.000 mark.

Den nu föreslagna ökningen motiveras av ökade arbetslöner och förkortad arbetsvecka och förutsätter avtal till möjligheter om trafik i samma utsträckning som under tidigare år.

Den så kallade "riksfärjan", som för närvarande är under byggnad, beräknas bli färdig hösten 1970 för att sättas i trafik mellan Gustavs och Långnäs, Åland. I samband med diskussionen om riksfärjans administration och turlista har Sjöfartsstyrelsen beträffande m/s Skärgårdsfärjan uttalat följande:

"Då Ålands landskapsstyrelse anser åtminstone en tur fram och tillbaka per dag nödvändig sommartid tycker sjöfartsstyrelsen, att det vore en bra lösning om m/s Skärgårdsfärjan även under kommande somrar trafikerade som förut med understöd av Ålands landskapsstyrelse. Då skulle också turerna bli tillräckligt många."

Landskapsstyrelsen förutsätter att den av landskapet för 1970 chartrade färjan hösten 1970 skall samsegla med riksfärjan, varvid rutten för bägge färjorna kan bli Olsnäs-Långnäs. Undersökningen av den slutliga anöringsplatsen för Brändö, Kumlinge-trafiken pågår och slutligt ställningstagande till den frågan måste tills vidare anstå.

Bidrag till kommunalvägar.Anslag 225.000 mark. Ökning 55.000 mark.a) För byggande och förbättring (r).

Anslag 120.000 mark. Ökning 50.000 mark.

Anslaget föreslås höjt till samma nivå som år 1968. Minskingen under år 1969 berodde till stor del på att vissa kommuner icke redovisat sina nybyggen så att erforderligt anslag skulle kunnat observeras.

b) För underhåll (f).

Anslag 85.000 mark. Ökning 5.000 mark.

Ökningen föranleds av kostnadsstegringar samt tillkomsten av 1,5 km ny kommunalväg.

III. Skärgårdskommunikationerna.

7 Ht.III:1. För upprätthållande av trafik i skärgården (f).

Anslag 350.000 mark. Ökning 10.000 mark.

Skärgårdstrafiken upprätthålles såsom tidigare.

Subventionerad trafik tillkommer ytterligare för Simskäla yttre skärgård efter det trafiken Vårdö-Simskäla inletts. Till Baggholma inleddes subventionerad trafik under detta år och tidigare har stöd utgått för trafik till Järsö, Lemland och Husö arkipelag i Sottunga. Ökningen i övrigt hänför sig till allmänna löne- och kostnadsstegringar.

7 Ht.III:2. För uppreprensning av båtleder (r).

Anslag 30.000 mark. Minskning 95.000 mark.

År 1969 upptaget anslag för muddringsarbeten vid Ekholmsund i Föglö-färjans farled avgår. Nu föreslaget anslag tillåter underhåll och snärre rensningar i motorbåtsleder. Aktuella är bl.a. Svinö-Mariehamn och Sandö-Föglö.

7 Ht.III:3. Till anläggning och underhåll av båtbyggor och småbåts- hamnar (r). (Rubriken delvis ändrad).

Anslag 60.000 mark. Ökning 20.000 mark.

Anslaget föreslås fortsättningsvis få användas för förbättring och byggande av snärre kajer och vågbrytare. Bland annat är angöringsmöjligheterna i Björkö, Kumlinge, bristfälliga. Anläggande av småbåts- och gästhamnar förutsättes ske på kommunalt initiativ.

IV. Vägavdelningens byggnader och inventarier.

7 Ht.IV:1. Underhåll av byggnader.

Anslag 60.000 mark. Ökning 25.000 mark.

Förutom normala underhållskostnader under år 1970 har upptagits anslag för nödvändiga reparations- och underhålls- arbeten avseende bl.a. ny takbeläggning på lagerbyggnaden i Strandnäs samt målning av byggnaderna därstädes.

7 Ht.IV:2.

Underhåll av arbetsmaskiner och inventarier.

Anslag 275.000 mark. Ökning 15.000 mark.

Motiveras av ökad maskinpark och allmänna stegringar av kostnaderna.

V. Särskilda anslag.

Motorfordonstrafiken.

7 Ht.V:1.

Avlöningar.

Anslag 69.608 mark. Ökning 22.321 mark.

På grund av anhopningen av ärenden vid bilregisterbyrån och bilbesiktningen och då arbetsmängden fortsättningsvis ökar erfordras utökning av personalen. Att såsom tidigare endast anlita tillfällig extra personal är icke mera tillfyllest. För maskinskrivningsarbete och kontorsgöromål föreslås sålunda inrättandet av en kanslibiträdestjänst, årsarvode (A 9).

Extra besiktningsman har tidigare anlitats och erhållit avlöning på basen av antalet förrättade besiktningar och prov. Antalet dylika åtgärder har nu stigit till att motsvara en heltidsanställd biträdande besiktningsman och på enahanda sätt som i riket bör dessa biträdande besiktningsmän erhålla månadslön och föreslås inrättande av en extraordinarie tjänst såsom besiktningsman i löneklass A 21.

Anslaget för extra arbetskraft och vikariatsarvoden torde därigenom kunna strykas.

För ökningen i övrigt hänvisas till redogörelsen i allmänna motiveringen.

7 Ht.V:3.

Hyra, värme, lyse och städning (f).

Anslag 17.500 mark. Ökning 1.000 mark.

Ökningen hänför sig i huvudsak till ökade värmekostnader och installerad värmestrålningsanläggning.

7 Ht.V:4.

Kontorsmateriel och diverse utgifter.

Anslag 4.500 mark. Ökning 2.000 mark.

Anslaget avser utgifter för registerutdrag, blanketter, kontrollmärken, telefonkostnader m.m. och har på grund av ökat antal ärenden stigit.

8 Huvudtiteln. Sociala uppgifter.

=====

I. Särskilda anslag för sociala ändamål.

8 Ht.I:2.

Invalidvården (f).

Anslag 200.000 mark. Minskning 20.000 mark.

Anslaget torde kunna minskas då sjukförsäkringen ersätter

8 Ht.

vissa av de kostnader vilka tidigare betraktats såsom invalidvård.

8 Ht.I:3.

Bostadsbidrag för flerbarnsfamiljer (f).

Anslag 90.000 mark. Ökning 40.000 mark.

Sökandenas antal har stigit kraftigt under de senaste åren. Ökningen kommer att fortgå då upphyrning av moderna och ändamålsenliga lokaliteter för barnfamiljer möjliggöres genom de hyreshus, som bygges eller planeras. Då hyrorna även fortsättningsvis kommer att ligga på en relativt hög nivå inverkar detta höjande på bidragens belopp.

8 Ht.I:5.

Understöd åt barnträdgårdar (f).

Anslag 100.000 mark. Ökning 20.000 mark.

Motiveras av nytilkommen barnträdgård i Godby och även i övrigt utvidgad verksamhet samt lönejusteringar.

8 Ht.I:7.

Bidrag för hemvårdsverksamheten (f).

Anslag 70.000 mark. Ökning 35.000 mark.

Ett flertal kommuner har numera ordnat eller planerat utvidgad hemvårdsverksamhet, varför anslaget bör höjas.

8 Ht.I:13.

Understöd åt anstalter för psykisktutvecklingsstörda (f).

Anslag 360.000 mark. Ökning 210.000 mark.

För närvarande arbetar den s.k. särskolan med psykiskt utvecklingsstörda elever i "De utvecklingsstördas väl på Åland r.f." förenings regi. Rädda Barnens Ålands distrikt r.f.planerar för närvarande uppförande av ett i landskapslagen om psykiskt utvecklingsstörda avsett daghem, med särundervisning. Kostnaderna för den planerade byggnaden för den nya särskolundervisningen räknas till totalt 600.000 mark. Ur landskapsmedel utgående byggnadsbidrag och bidrag för skolans drift under 1970 beräknas till sammanlagt 360.000 mark.

II.Arbetsförmedlings- och yrkesvägledningsverksamhet:

Ålands arbetsförmedlingsbyrå.

8 Ht.II:1.

Avlöningar.

Anslag 67.131 mark. Ökning 12.005 mark.

Vid arbetsförmedlingsbyrån föreslås tillsättande av en arbetsförmedlare, årsarvode (A 14). Därigenom skulle arbetsförmedlingen ges möjlighet att i högre grad arbeta ute på fältet och i de avseenden utvecklingsområdesbetänkandet förutsätter för att förbättra och främja utnyttjandet av de perifera onrådenas arbetskraft.

8-9 Ht.

För frågor hänförande sig till lönesättning och personalbehovet vid arbetsförmedlingen avser landskapsstyrelsen att hos Ålandsdelegationen inbegära förhandsbesked.

Ålands yrkesvägledningsbyrå.8 Ht.II:4.Avlöningar.Anslag 30.246 mark. Ökning 1.680 mark.

Motiveras av de allmänna lönejusteringar för vilka redogöres i den allmänna motiveringen.

8 Ht.II:5.Resor och dagtraktamenten.Anslag 2.000 mark. Ökning 500 mark.

Föreslås för att möjliggöra planerat deltagande i nordiskt yrkesvägledarseminarium i Norge.

Gemensamma utgifter.8 Ht.II:8.Avlöningar.Anslag 9.743 mark. Ökning 110 mark.

Motiveras av de allmänna lönejusteringarna.

8 Ht.II:9.Hyra, städning och lyse (f).Anslag 10.000 mark. Ökning 1.000 mark.

Motiveras av ökade utgifter för städning och lyse.

9 Huvudtiteln. Diverse anslag.

=====

I. Pensioner och av landskapet i egenskap av arbetsgivare erlagda sociala utgifter.9 Ht.I:1.Pensioner (f).Anslag 1.200.000 mark. Ökning 220.000 mark.

Genom ändring av den tidigare gällande pensionslagen, det nytillkomna lagkomplexet angående landstingsmäns och landskapsstyrelseledamöters pensioner samt över huvud taget den genom dessa lagar utvidgade kretsen av pensionsberättigade motiveras föreslagen ökning.

9 Ht.I:2.Familjepensioner och begravningshjälp (f).Anslag 100.000 mark. Ökning 30.000 mark.

Motivering som ovan.

9 Ht.I:3.Socialskyddsavgifter (f).Anslag 460.000 mark. Ökning 140.000 mark.

På grund av aviserad höjning av socialskyddsavgifterna och i övrigt de allmänna lönejusteringarna bör anslaget höjas.

9 Ht.I:5.Olycksfallsförsäkringspremier (f).Anslag 100.000 mark. Ökning 30.000 mark.

Ökningen motiveras dels av ökade löneutgifter, på vilka olycksfallsförsäkringspremierna grundar sig och dels på att landskapet tecknat försäkring för i 57 § lagen om olycksfallsförsäkring avsedd fritidsförsäkring, vilken skyldighet staten redan åtagit sig för sina anställda.

9 Ht.I:6.

Hälso-, läkar- och sjukvård.

Anslag 40.000 mark. Ökning 15.000 mark.

Motiveras av utökade förmåner i anledning av det nya hit-tills tillämpade statsrådsbeslutet angående arbetstagarnas hälsovård.

II. Särskilda anslag.

9 Ht.II:4.

Kommittéer och sakkunniga (f).

Anslag 8.000 mark. Ökning 1.000 mark.

Föreslås på grund av ökning av antalet kommittéer.

9 Ht.II:5.

Kostnader för förande av kortregister över personer, vil-
ka åtnjuta åländsk hembygdsrätt.

Anslag 3.000 mark. Ökning 250 mark.

Föreslås för att kompensera ökade kostnader för kontors-
materiel.

(9 Ht.II:10). Stödjande av elektrifieringen på landsbygden (f).

Anslaget utgår. Minskning 50.000 mark.

Då samtliga ännu icke elektrifierade områden i landskapet, vars elektrifiering kan ske inom ramen för vad som anses ekonomiskt skäligt, för närvarande sker eller planeras ske utan ytterligare bidrag, föreslås anslaget utgå.

9 Ht.II:10.

Räntestöd för elkraftförsörjningslån. (Momentet nytt).

Anslag 75.000 mark.

Den åländska elkraftförbrukningen har under de senaste åren stigit kraftigt. För att täcka behovet och säkra den framtida elförsörjningen fordras en sådan ökning av elkraftproduktionen, som inte kan tillgodoses av kraftverket med dess nuvarande dimensionering. För att trygga elkraftförsörjningen har kraftverket undersökt olika alternativa lösningar. De alternativ som förelegat är å ena sidan en utbyggnad av det nuvarande kraftverket och å andra sidan kraftöverföring från antingen Sverige eller Finland. Såsom den mest ändamålsenliga och ekonomiskt fördelaktiga lösningen har därvid konstaterats vara överföring av elkraft medelst kabel från Sverige. Kostnaderna för denna ka-
bel beräknas i detta nu till c. 7 milj. mark, vartill kom-

-95-

9 Ht.

mer övrig erforderlig utbyggnad av det åländska elkraftnätet i en första etapp till c. 3,5 milj. mark. Ytterligare utbyggnad, d.v.s. etapperna 2 och 3, aktualiseras år 1977 respektive 1985 till en i detta nu beräknad kostnad om c. 12 milj. mark.

För att åtminstone i första hand underlätta finansieringen och möjliggöra denna för landskapet synnerligen betydelsefulla investering samt hålla tarifferna på en skälig nivå föreslås att ur landskapets medel beviljas räntestöd för de erforderliga investeringarna i huvudsak enligt de normer som gäller räntestöd i utvecklingsområden före investeringar i industrin och kraftförsörjningsföretag.

Särskild framställning med förslag om ställande av landskapsgarantier för de erforderliga lånen kommer att avgivas under innevarande session.

9 Ht.II:11.

Av landskapslagen om bostadsproduktion föranledda kostnader.

Anslag 9.000 mark. Ökning 5.000 mark.

Bristen på dugliga ritningar för egnahemshus borde avhjälpas genom att efterhand inköpa eller låta uppgöra typritningar avpassade för åländska förhållanden och vilka ritningar skulle stå till allmänhetens förfogande. Anslaget påföres även kostnader för landskapets bostadslånekommission och för granskningar utöver de egentliga sammanträdena föreslås åt granskningsmannen ett arvode om 50 mark per månad.

9 Ht.II:13.

Av landskapslagen om reglering av byggnadsverksamheten föranledda kostnader (f).

Anslag 60.000 mark. Ökning 20.000 mark.

Uppgörandet av byggnadsplaner för vissa tätbebyggda områden har aktualiserats genom att vissa bestämmelser i landskapslagen om byggnadsverksamheten förnyats. Ett flertal tätorter har flygfotograferats i samband med fotografering av väglinjer, varför enligt uppgift snabb planering blivit möjlig. Kommunerna kommer på flera håll att låta uppgöra planer, varför anslaget för härför avsedda bidrag bör ökas.

9 Ht.II:16.

Till landskapsstyrelsens disposition för brandväsendet.

Anslag 8.000 mark. Ökning 3.000 mark.

Ökningen hänför sig till ökade kostnader för skogsbrandsbevakning.

9 Ht.II:23.

Understöd åt kommuner som råkat i ekonomiska svårigheter(f).
Anslag 60.000 mark. Ökning 10.000 mark.

För att utdelas såsom allmänt finansieringsstöd åt kommuner i ekonomiskt svag ställning har i rikets budget upptagits 7 milj. mark. Då huvuddelen av de åländska kommunerna är att betrakta som mycket svaga i ekonomiskt avseende föreslås anslaget höjt till 60.000 mark.

9 Ht.II:26.

Ersättning för bortfall av sjömansskatt. (Momentet nytt).
Anslag 500.000 mark.

Utredningskommittén för nordisk sjömansskattefördelning har redan hösten 1968 i sitt betänkande påvisat att i synnerhet vissa åländska kommuner vidkännes ett beaktansvärt skattebortfall till följd av att åländska sjömän, som tjänstgöra på nordiska och av dessa särskilt svenska fartyg i enlighet med gällande stadganden om sjömansskatter lägger hela sin skatt, alltså också hemkommunens andel av densamma till vederbörande lands statskassa. För Ålands vidkommande kan det totala årliga skattebortfallet på detta sätt beräknas till c. 500.000 mark, varav merparten faller på Mariehamns stad.

Utredningskommittén har för sin del föreslagit att de kommuner i landet, för vilka bortfallet av skatteintäkter på grund av sjömansbeskattningens utformning verkligen har någon reell ekonomisk betydelse, skulle erhålla kompensation ur statsmedel. Förfarandet härvidlag skulle vara det, att statsrådet, efter att ha fattat principiell ståndpunkt till frågan om kommunernas ovanberörda rätt till kompensation ur statsmedel, därefter skulle överföra den närmare verkställigheten av beslutet för kommunernas i riket vidkommande till finansministeriet, men för de åländska kommunernas vidkommande tillerkänna Ålands landsting och Ålands landskapsstyrelse obeskuren beslutanderätt i denna sak. Enhetliga huvudprinciper, anser kommittén, skulle givetvis tillämpas för samtliga ifrågakommande kommuner men eljest skulle åtskillnad göras mellan rikets kommuner och de åländska kommunerna. För erläggande av kompensation till rikets kommuner erforderligt anslag skulle upptagas i statsbudgeten för varje år medan motsvarande kompensationsbelopp för de åländska kommunernas vidkommande skulle upptagas i landskapets ordinarie inkomst- och utgiftsstat.

Ehuru den kompensation, som skulle tillkomma kommunerna i riket, beräknats uppgå till endast ett mindre belopp, har en sådan utgift dock icke inrymts i rikets budgetförslag för nästa år. Landskapsstyrelsen anser ändock icke att de åländska kommunerna, för vilka inkomstbortfallet är mycket mera kännbart än för de flesta kommuner i riket, skall vara nödsakade att gå förlustiga här berörda skatteinkomst under ytterligare ett år. Landskapsstyrelsen har därför i föreliggande budgetförslag upptagit ett anslag, som beräknats tillfylla för att täcka skattebortfallet år 1968 för de åländska kommunerna på grund av att i respektive kommun fast bosatt sjöman erhållit sin utkomst på nordiskt fartyg och därigenom också erlagt sin sjömansskatt till sådant land.

Skulle riksmyndigheternas principiella ståndpunktställe i positiv riktning bli entydigt klarlagd under budgetåret kommer landskapsstyrelsen att disponera anslaget. Om landskapsstyrelsen däremot bedömer situationen så, att särskilda villkor för anslagets utbetalande erfordras kommer landskapsstyrelsen att till landstinget återkomma med förslag om närmare precisering beträffande grunderna för anslagets utnyttjande.

10 Huvudtiteln. Investeringsutgifter.

=====

I. Landskapsstyrelsen.

10 Ht.I:1.

Anskaffning av inventarier.

Anslag 30.000 mark. Minskning 20.000 mark.

För särskilda nyanskaffningar av maskiner och inventarier föreslås oförändrat anslag om 15.000 mark. För inredning och anskaffning av möbler och maskiner till vägavdelningens nya lokaler beräknas därutöver åtgå c.10.000 mark, för byggnads- och planeringsbyrån c. 4.000 mark varjämte erfordras utbyte av landstingets dupliceringsmaskin.

(10 Ht.I:2).

Utbyte av tjänstebil.

Anslaget utgår. Minskning 25.000 mark.

II. Hälso- och sjukvården.

10 Ht.II:1.

Ålands centralsjukhus för ny- och återanskaffningar.

Anslag 389.000 mark. Ökning 194.000 mark.

Nyanskaffningar:

Medicinska avdelningen, sammanlagt 40.000 mark, varav de största posterna utgöres av hjärtövervakningsutrustning, 17.000 mark, och en defibrilator 14.000 mark. Den appara-

tur för hjärtövervakning som 1968 anskaffades till sjukhuset har i avgörande grad förbättrat förutsättningarna för vård av akuta hjärtpatienter. Icke sällan inträffar emellertid att på medicinska avdelningen samtidigt vårdas ett flertal akuta hjärtpatienter. Fördelningen av övervakningsapparaten blir då mycket svår medan en övervakningsenhet till skulle underlätta situationen i betydande grad.

Sjukhusets defibrilator är ofta i användning på någon avdelning då den samtidigt skulle erfordras för återupplivning på polikliniken, varför en apparat stationerad på polikliniken skulle erfordras.

Därutöver föreslås anslag för snärre apparater och inventarier, innefattande bl.a. 1 st. provtagningskapsel, 1.500 mark, 1 st. modurasystem, 1.500 mark, 1 st. Stedmansug, 2.200 mark, 1 st. intracardiel pacemaker, 1.000 mark samt 2 st. länstolar och 1 st. bokhylla.

Obstetrisk-gynekologiska avdelningen, sammanlagt 4.300 mark
föreslås 1 st. amnioscop 900 mark, 1 st. Stedmansug 2.200 mark samt 1 st. patienttelefon 1.200 mark.

Kirurgiska avdelningen, sammanlagt 2.700 mark.

Anslaget avser anskaffning av 1 st. rullstol, 500 mark, 1 st. patienttelefon, 1.200 mark samt 1 st. hetluftssterilisator, 1.000 mark.

Barnavdelningen, sammanlagt 3.300 mark.

Avseende 1 st. kronikerstol, 300 mark, ultraviolett belysning, 1.500 mark, 1 st. patienttelefon 1.200 mark samt en dragställning 300 mark.

Röntgenavdelningen, sammanlagt 42.000 mark.

För anskaffning av diagnostiska hjälpmedel föreslås 6.000 mark samt för 1 st. tryckspruta 13.000 mark och 1 st. spotkamera 23.000 mark.

Anskaffningen av tryckspruta upptogs även i 1969 års budget. Sedan dess har en ny förbättrad typ kommit ut i marknaden med flera fördelar jämfört med tidigare modeller. Kostnaderna totalt utgör 26.500 mark, varav föreslås få utnyttjas 13.500 mark i 1969 års budget.

Spotkameran avses att användas för bildtagning i anslutning till sjukhusets bildförstärkar-TV-kedja. Användningen av denna kamera medför stora fördelar framför allt när det gäller att registrera snabba händelseförlopp i matsmält-

ningskanalen, vilket sålunda ger möjlighet till mera exakt diagnostik. Anskaffningen av denna kamera beräknas kunna nedbringa filmkostnaderna med uppskattningsvis 5-6.000 mark per år.

Laboratorieavdelningen, sammanlagt 71.200 mark.

De största posterna avser mikroskop med faskontrast optik, 11.000 mark, blodkroppsräknare 35.000 mark samt 1 st. diskmaskin för laboratoriedisk, 12.000 mark. Mikroskopet avses för blodundersökningar och undersökningar av punktionspreparat från tumörer. Provens art gör att de inte kan sändas bort för undersökning på annat håll. Apparaturen medger räkning av trombocyter och är nödvändig för benmärgsundersökningar.

Diskmaskinen föreslås för att på sikt kunna spara in personal och den medger även en effektivare disk än handdiskning.

Därutöver avses anslaget för anskaffning av 1 st. clariometer, 4.000 mark, 1 st. strålningsövervakarmätare, 1.200 mark, 1 st. ergometercykel 800 mark, automatpipetter 2.000 mark samt för anskaffning av handbokslitteratur, 2.000 mark.
Operationsavdelningen, sammanlagt 3.600 mark.

Avser 1 st. snabbautoklav, 3.000 mark samt 2 st. persienner, 600 mark.

Anestesiavdelningen, sammanlagt 110.600 mark.

Av föreslaget belopp avses för 6 st. modurasystem 18.000 mark, för registreringsapparat och anestesi-respirator, 28.000 mark, elektronisk utrustning, 8.000 mark, 2 st. analgesiapparater till förlossningssalarna, 6.000 mark samt för smärre anskaffningar 3.600 mark.

Till den nya operationsavdelningen, som torde kunna tagas i bruk under hösten 1970 erfordras ur anestesisynpunkt följande anskaffningar:

Anestesiapparat 18.000 mark,
registreringsapparat 20.000 mark samt
upplivningsapparat 9.000 mark.

Personalbostaden, 1.500 mark.

Avses för anskaffning av tvättmaskin.

Läkarsekreterarcentralen, sammanlagt 4.500 mark.

Under förutsättning att den under 4 Ht.II:1 föreslagna nya befattningen såsom byråbiträde inrättas erfordras ut-

rustning i fråga om skrivbord, stol, skrivmaskin samt dikteringsapparat.

Övriga anskaffningar, sammanlagt 17.000 mark.

Nattvardskärl 2.500 mark, förbättring och upprustning av sjukhusets TV-antennsystem, 4.500 mark samt för övriga icke specificerade anskaffningar 10.000 mark.

Återanskaffningar:

Medicinska avdelningen, sammanlagt 4.800 mark.

Avser 5 st. patientsängar och 1 st. dammsugare.

Obstetrisk-gynekologiska avdelningen, sammanlagt 2.100 mark, avseende skrivbord och stol samt 1 st. kylskåp.

Kirurgiska avdelningen, sammanlagt 9.100 mark, avseende 2 st. kylskåp och 5 st. patientsängar.

Barnavdelningen, sammanlagt 3.600 mark, avseende 3 st. patientsängar, skrivbord och stol samt 1 st. barnvåg.

Gynekologiska operationsavdelningen, 800 mark, för inköp av kylskåp.

Kirurgiska och medicinska polikliniken, 800 mark för anskaffning av skrivmaskin och personvåg.

Laboratorieavdelningen, sammanlagt 36.500 mark.

1 st. elektroforc-apparat med skrivare, 25.000 mark.

I budgeten för 1969 har upptagits ett anslag för en elektroforc-skrivare, med 4.000 mark. Detta anslag har inte kunnat utnyttjas, emedan det under 1969 visade sig att hela apparaturen erfordrade förnyelse. Den nuvarande apparaten anskaffades för 12 år sedan och är av mycket primitiv modell. Den kan enligt uppgift inte mera användas eller repareras. Den nya apparaten förutsätts minska undersökningstiden mycket kraftigt och är därigenom personalbesparande.

1 st. destillations- och demineraliseringsapparat, 10.000 mark. Laboratoriet har hittills använt destillerat vatten från operationssalarna samt demineraliserat vatten, som erhålls i små mängder genom hartsbehandling av vattenledningsvattnet. Operationssalens destillerade vatten är olämpligt för laboratoriebruk, på grund av vattnets surhetsgrad. Detta har medfört att man är tvungen att på tidsödande sätt genom pH-mätning och tillsats av kemikalier behandla varje vattenportion.

Anslaget avser ytterligare anskaffning av 1 st. magnetomrörare, 1 st. provrörsvagga samt 3 st. laboratriekokplattor. Kontoret, föreslås 2.200 mark för anskaffning av en skriv-

maskin till kontoret, som för närvarande endast har en dylik.

Personalbostaden, sammanlagt 16.300 mark. Anslaget avser anskaffning av 5 st. kylskåp samt spisar med fläktar, för beräknad kostnad om 10.000 mark samt smärre annan förnyelse. Läkarbostäderna föreslås 7.000 mark för utbyte av elspisar samt kyl- och frysskåp. Den tidigare utrustningen är utsliten och erfordrar snar förnyelse att utföras efter sjukhusnämndens hörande.

För diverse icke specificerade anskaffningar för behov som kan uppkomma under året föreslås 5.000 mark.

För de föreslagna anskaffningarna förutsättes att offerter inbegäres i tillräcklig omfattning och bör vid inköpen sjukhusnämndens godkännande inhämtas.

10 Ht.II:2. Ålands centralsanatorium för anskaffning av inventarier och instrument.

Anslag 23.350 mark. Ökning 2.200 mark.

Nyanskaffningar, sammanlagt 13.150 mark.

För erforderliga anskaffningar till lungavdelningen föreslås 800 mark samt för allmänna avdelningen 10.050 mark, varjämte erfordras för vardera avdelningarna gemensamt ett anslag för icke specificerade nyanskaffningar.

Återanskaffningar, 10.200 mark, avser i huvudsak anskaffning och förnyelse av patientsängar.

(10 Ht.II:3). Ålands centralsanatorium för ombyggnad av ligghallar.

Anslaget utgår. Minskning 40.000 mark.

(10 Ht.II:4). Ålands centralsanatorium för grundreparation av läkarbostad.

Anslaget utgår. Minskning 12.500 mark.

Ordningsnumret för det följande momentet har ändrats.

III. Undervisnings- och bildningsväsendet.

10 Ht.III:1. Ålands lyceum för anskaffning av inventarier.

Anslag 18.000 mark. Ökning 3.000 mark.

Genom ökningen av antalet elever föreslås för förnyelse av pulpeter ett belopp om 3.000 mark samt på grund av utslitning av klasstavlör för förnyelse av dylika 1.800 mark. Skolans räknemaskin är av ålderdomlig modell och oändamålsenlig för sitt ändamål. Föreslås för utbyte 2.700 mark. För nyanskaffning för huslig ekonomi och sömnad föreslås inköp av en tvättmaskin och en symaskin. För smärre andra anskaffningar samt dammsugare erfordras resterande anslag.

10 Ht.III:2. Ålands lyceum för inredning av läkarmottagning.

Anslag 4.500 mark.

Genom ökat elevantal har studierummet, som tidigare varit mottagningsrum för skolsköterskan åter fått tagas i bruk såsom linjerum. För att förbättra skolläkarens och sköterskans arbetsförhållanden föreslås att av handarbetssalens utrymme tas en del till mottagningsrum och väntrum. Placeringen anses ändamålsenlig bl.a. därigenom att vatten- och avloppsledningar redan finnes dragna dit.

10 Ht.III:3. Ålands sjöfartsläroverk för anskaffning av inventarier och utrustning.

Anslag 11.500 mark. Minskning 7.900 mark.

I de nya läroplaner för sjöfartsläroanstalterna, som utarbetats av yrkesutbildningsstyrelsen och vilka tagits i bruk från den 1 september 1969 ingår en veckotimme maskinskrivning i styrmansklassen. För anskaffning av erforderligt antal skrivmaskiner föreslås 11.500 mark. Anslaget föreslås tills vidare såsom villkorligt, för att användas enligt landskapsstyrelsens prövning i fall undervisningen icke på annat sätt kan ordnas ändamålsenligt.

10 Ht.III:4. Ålands tekniska skola för anskaffning av laboratorieutrustning.

Anslaget oförändrat 15.000 mark.

Erfordras för fortsatt komplettering av utrustningen.

10 Ht.III:5. Ålands tekniska skola för anskaffning av inventarier.

Anslag 5.700 mark. Minskning 2.800 mark.

Anslaget avses för i huvudsak anskaffning av elevbord och elevstolar samt signalur och dessutom snärre kompletteringar.

10 Ht.III:6. Ålands sjömansskola för anskaffning av inventarier och maskiner.

Anslaget oförändrat 48.000 mark.

Maskiner och inventarier för vilka inköp anslag upptagits i innevarande års budget har tills vidare inte kunna anskaffas. Anslaget föreslås därför upptaget till oförändrat belopp även för 1970.

10 Ht.III:7. Ålands yrkesskola för tillbyggnad (r).

Anslag 1.340.000 mark. Ökning 740.000 mark.

Totalkostnaderna för tillbyggnaden beräknas enligt byggnadskommissionen enligt sammanställning nedan till

-103-

10 Ht.

2.118.545 mark	varav tidigare budgeterat	660.000 mark.
1. Arkitektarvode		70.000,-
2. Konsultarvoden:		
a) VVS-, el- och vent.tekn.arbeten		45.000,-
b) konstruktionstekn.arbeten		20.000,-
3. Administrativa kostnader (byggnadskommittén, byggn.kontrollant, ritningar, byggnadslov, telefon, kontorsmaterial, studieresor, diverse kostnader)		35.000,-
4. Huvudentreprenören		1.112.800,-
5. Sidoentreprenörer: a) VVS arbeten		195.945,-
b) el-arbeten		211.950,-
c) ventilation		71.350,-
6. Anslutning av a) transformatorstationen		5.000,-
b) ny telefonväxel		7.500,-
7. Oförutsedda utgifter		40.000,-
8. Anskaffning av maskiner och arbetsredskap:		
a) metallavdelningen		142.000,-
b) elavdelningen		122.000,-
9. Inventarier och undervisn.tek.hjälpm.		40.000,-
		<u>2.118.545,-</u>

10 Ht.III:8. Ålands yrkesskola för anskaffning av inventarier och maskiner.

Anslag 57.200 mark. Ökning 24.300 mark. (Engångsanslag 30.000).

Bil- och motoravdelningen:

Såsom kompletterande utrustning föreslås anskaffning av en lindnings- och likriktarprovare för växelströmshänsatta generatorer, gasklockor och -svetsbrännare, en donkraft och en slitspindel för vevstakar, till sammanlagt c. 4.000 mark.

Frisöravdelningen:

Som kompletterande utrustning föreslås inköp av en varmljusstrålar samt 2 st. torkhuvor, för sammanlagt 2.000 mark.

Metallavdelningens verkstadsmekanikerlinje:

För den ändamålsenliga undervisningen erfordras en support-svarv samt en 2-hastighetsmotor jämte polomkopplare för istandsättande av en äldre svarv till en kostnad beräknad till c. 30.000 mark.

Träbearbetningsavdelningen:

Föreslås anskaffning av en handfräs samt en tappmaskin för c. 6.000 mark.

Övriga anskaffningar:

Undervisningsmateriel för AV-hjälpmedel finns nu i stor utsträckning att tillgå för yrkesskolans undervisning. Som ett led i skolans strävan att effektivisera undervisningen föreslås därför inköp av 2 st. overhead-projektorer, 2 st. diaprojektorer, 1 st. etiskop, 1 st. vidio-bandspelare, vilka även övriga skolor skulle få tillfälle att utnyttja. Kostnaderna beräknas till c. 9.400 mark.

För sekreterarutbildningen föreslås inköp av 3 st. diktteringsmaskiner till en kostnad om 3.300 mark.

Resterande anslag avses för smärre kompletterande inköp av utrustning.

10 Ht.III:9. Ålands lantmannaskola för anskaffning av inventarier.
Anslag 3.100 mark. Ökning 1.900 mark.

Erfordras för inköp av brännugn för sopor, då för närvarande saknas möjlighet att förstöra brännbart avfall. För undervisningen föreslås inköp av kopieringsapparat avseende att därmed möjliggöra utarbetande av färdigt bildmaterial för skolans overhead-projektor.

För inköp av frysbox till fältnästarbostaden föreslås 1.000 mark.

10 Ht.III:12. Ålands husmodersskola för planering av skolgården och gårdsbelysning.

Anslag 4.000 mark. Minskning 100 mark.

Avser fortsatt planerligt iordningsställande av skolans gårdsplan sedan byggnadsarbetena slutförts ävensom installation av gårdsbelysning.

10 Ht.III:13. Skollägenheten på Jomala gård för anskaffning av maskiner.
Anslag 7.700 mark. Minskning 4.300 mark.

Avser inköp av en kombinerad radgödsel- och såningsmaskin. På skollägenheten har vid sådden senaste vår använts en kombinerad radgödsel- och såningsmaskin. Uppskattningsvis har denna metod givit en skördeökning om c. 10-20 %. Maskinen har även visat sig i hög grad arbetsbesparande. För att få en god kvalitet på spannmålet och då utsädeshandeln för skollägenhetens del tenderat att öka föreslås inköp av en betningsapparat.

- 10 Ht.III:14. Jan Karlsgården för anläggning av parkeringsplats n.m.
Anslag 10.000 mark. Minskning 2.000 mark.
Avser utgifter för fyllningsarbeten på förstorad parkeringsplats, i enlighet med den nya miljöskyddsplan för gården och slottet som föreligger.
- 10 Ht.III:15. För upprustning av "Grenadjären".
Anslag 14.200 mark.
För att kunna sköta serveringen utan såväl för personal som kunder irriterande köbildning bör serveringsmöjligheterna förbättras. Detta avses kunna ske genom anskaffande av en ny disk och viss ombyggnad. Med tanke på ombyggnad har arrendet höjts. Då specificerade ritningar ännu icke föreligger kommer landskapsstyrelsen att senare avgöra omfattningen av tillbyggnaden inom ramen för kostnadsförslaget och eventuellt pröva billigare alternativ.
- 10 Ht.III:16. Folkskolinspektörens kansli och LPH-centralen för anskaffning av inventarier.
Anslag 7.000 mark.
Avser anskaffning av erforderliga möbler samt utbyte av räknemaskin med otillräcklig kapacitet ävensom bandspelare och arbetsprojektor, vilka skulle kunna utnyttjas även av andra avdelningar.
- IV. Näringarnas främjande.
- 10 Ht.IV:2. Forstavdelningen för anskaffning av maskiner och redskap.
Anslaget oförändrat 20.000 mark.
Föreslås för eventuellt erforderliga kompletteringar av forstavdelningens maskinpark för skogsförbättringsarbeten.
- 10 Ht.IV:3. Ålands försöksstation för planeringsarbeten samt inköp av växtmaterial.
Anslag 2.500 mark. Minskning 500 mark.
Anslaget kan minskas något då det huvudsakliga arbetet slutförts under 1969.
- 10 Ht.IV:4. Ålands försöksstation för nyanskaffning av maskiner.
Anslag 10.500 mark. Ökning 2.500 mark.
Av föreslaget anslag avses 8.000 mark för slutbetalningen av den bevattningsanläggning som anskaffades år 1969. Anläggningen har dimensionerats så stor att den täcker icke enbart försöksstationens behov utan även lantmannaskolans närliggande markarealer. Resterande del av anslaget föreslås utnyttjas för anskaffning av plastväxthus.

10 Ht.IV:5.

Aktieteckning i bolag (r).Anslaget oförändrat 200.000 mark.

Detta anslag förutsättes kunna bli utnyttjat för följande ändamål:

- grundande av turistserviceanläggningar:

Som exempel kan nämnas landskapets engagemang i det aktuella projektet Nordcenter, där landskapets andel skulle kunna bli högst 1/3-del, för vilket upptogs anslag 1969.

- basinvesteringar för industriändamål:

Som exempel kan tjäna landskapets (med enskilda medel), stadens och Ålands företagarförenings gemensamma satsning på industrifastigheterna i Norrböle.

- allmännyttigt bostadsbyggande:

Trots stor byggaktivitet existerar det brist på bostäder för många, som redan har, eller skulle önska sig en arbetsplats i landskapets industri- och servicecentrum. Särskilt svår är situationen för mindre familjer med låg inkomst men utan möjlighet till bostadsbidrag. Varken egnahems- eller bostadbolagsbyggandet, byggandet för uthyrning eller arbetsgivarnas bostadsbyggande ser ut att kunna "bygga bort" den brist på bostäder, som ser ut att vara konstant. I dagens läge synes det viktigast att försöka få fram bostäder för dem, som skall befolka redan existerande arbetsplatser i främst produktionen, och viktigare än att just nu direkt bidra till framskaffande av nya arbetsplatser. Det föreslås nu att medel skulle få användas för att gemensamt med kommuner och eventuellt tredje part undersöka möjligheten att t.o.m. 1972 färdigställa ett 50-tal bostäder. För att en sådan punktinsats inte skall konkurrera med byggare, hänvisade till landskapets reguljära bostadskrediter, borde finansieringen så långt som möjligt ske med sysselsättningsmedel. En utredning kring dessa frågor pågår, där företagskonsulenten och arbetskraftsdistriktets chef är engagerade. Visar utredningen positivt resultat kan det bli aktuellt att redan 1970 återkomma med höjningsförslag av sysselsättningslånen. I samtliga aktieförvärvsfallen kunde man tänka sig ett framtida avyttrande av aktier till lämpliga andra intressenter. Därvid kunde man vid avyttring givetvis tänka sig att Landstingets tillstånd inhämtas såsom vid försäljning av fast egendom.

Med hänsyn till landskapets placering i utvecklingszon förbehåller sig landskapsstyrelsen rätt att senare förslå höjning av anslaget under en 5-årsperiod för samtliga angivna ändamål.

V. Kommunikationsväsendet.

10 Ht.V:1.

Vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten (r).

Anslaget oförändrat 2.330.000 mark.

Enligt nedanstående detaljerat förslag till uppdelning av anslaget på olika arbeten skulle utgifterna komma att uppgå till 2.330.000 mark, eller samma belopp som upptogs i landskapsstyrelsens budgetförslag för år 1969. Av olika orsaker har vissa år 1969 upptagna anslag icke kunnat utnyttjas. Bland dessa kan nämnas anslagen för arbetena på vägen Mariehamn-Järsö och landsvägen Sälis-Skarpnåtö. Vidare upptogs i tilläggsbudget för år 1969 150.000 mark för vissa kompletteringsarbeten på och färdigställande av vägen Fiskö-Djurholm i Brändö kommun. Av sistnämnda anslaget kommer c. 100.000 mark på arbeten som utföres under år 1970. Under året kommer även att uppgöras vägplan för vägen Björnholma-Åva.

Av fleråriga arbeten slutföres arbetet på landsvägen Mariehamn-Bomarsund, medan av nya arbeten landsvägen Höckböle - Geta kyrka påbörjats.

Tiden för landskapets avtalsenliga rätt att inlösa Långnäs hamn utgår 1969 och inlösen skulle förutsätta anslag i 1970 års budget. Upptagande av anslag för ändamålet skulle av landskapsstyrelsen/^{anses} innebära fullmakt att inleda förhandlingar om inlösen. Landskapsstyrelsen har dock icke funnit skäl att föreslå inlösen av hamnen.

På sträckan Strömma-Kvarnbo avses vägen uträtas sedan erforderliga karteringsarbeten utförts.

För ordnandet av förbindelserna till Isaksö m.fl. öar i nordvästra skärgården synes samma lösning som för Ängö, Vårdö möjlig att genomföra såsom en interimistisk lösning.

Ytbeläggningsarbetena kommer att fortsätta emot Höckböle och delar av norra Saltvik och Finström, vilket anses ändamålsenligt för att undvika alltför långa transporter. Därefter kan ytbeläggningsarbetena utföras i Sund. I övrigt kan nämnas att de för modern vägplanering oundgängliga karteringsarbetena påbörjats under år 1969 och kommer att slutföras under år 1970.

Som komplement till motiveringen för väganslagen har intagits en sammanställning av för 1970 aktuella arbeten. Sammanställningen avser att ge en översiktsbild av arbetenas omfattning och kostnader. För 1970 är denna sammanställning tills vidare icke helt utarbetad då avsikten är att den i fortsättningen skall upptaga även uppgifter om total för visst arbete kalkylerad kostnad, vad som åtgått av tidigare anslagna medel och vilka belopp som reserverats och kvarstår från tidigare år. Därigenom uppnås också en förbättring ifråga om redovisningen av väganslagen, vilka även borde bibehållas under samma benämning eventuellt med angivande av deletapper tills arbetet slutförts.

Vägsträcka eller arbete	Tid.budgeterat	Föreslås 1970
Godby-Bomarsund (Su)	1.250.000	100.000
Eckerö	510.000	140.000
Simskäla-Sandö-Vårdö	470.000	350.000
Gölby-Näfsby	200.000	180.000
Finby-Delvik	190.000	120.000
Mariehamn-Järsö	600.000	20.000
Sålis-Skarpnåtö	70.000	100.000
Höckböle-Geta (Vest)	570.000	100.000
Björnholma bank + bro		
Nötören Djurholm	1.140.000	--
Brusta-Strömma (Krok)	540.000	--
Bygdevägar		100.000
Reservarbeten		100.000
Ytbeläggning		380.000
Förbättr. Sonboda väg Nåtö		150.000
Bro Degersand (unders.planering)		30.000
För utbyggn. o. fördjupning av farled till Degerby		100.000
Kunlinge Dössäng		60.000
Till Landskapsstyrelsens disposition		300.000
		2.330.000

a) För slutförande av förbättringsarbetena på landsvägen Godby-Bomarsund föreslås 100.000 mark.

b) För förbättring av landsvägen genom Eckerö c. 1.900 meter föreslås 140.000 mark.

c) För byggande av bygdeväg Simskäla-Sandö-Vårdö kommun föreslås 350.000 mark. I detta belopp ingår byggande av två färjfasten samt c. 1.600 m väg på Simskäla.

- d) För bygdevägar föreslås för kompletteringsarbeten på vägen till Bergö i Finström samt för förlängning av bygdeväg i Västansunda, Jomala ävensom mindre ombyggnader och uträtning av vissa andra bygdevägar 100.000 mark.
- e) För fortsättning av förbättringsarbetena på landsvägen Gölby-Näfsby föreslås 180.000 mark.
- f) För fortsättning av förbättringsarbetena på landsvägen Finby-Delvik föreslås 120.000 mark.
- g) För reservarbeten föreslås 100.000 mark avseende bl.a. fortsatta arbeten på Finnöströms bro i Kökar.
- h) För fortsatt planering av vägen Mariehamn-Järsö föreslås 20.000 mark. Beloppet avses för planering och konstruktion av förbindelserna över Nätö ström. Vägbyggnadsarbetena torde på grund av besvär över vägplanen icke kunna inledas under året.
- k) För ytbehandling av vissa sträckor på de ombyggda landsvägarna i Finström, Saltvik och Sund, sammanlagt c. 8 km samt för påbörjande av beläggning med enklare ytbehandling av t.ex. oljegrustyp på vissa ombyggda vägar där trafikintensiteten icke fordrar fullständig ytbehandling föreslås 380.000 mark.
- l) För påbörjande av byggnadsarbeten på vägen Sälis-Skarpnätö föreslås 100.000 mark. Med de från år 1969 reserverade medlen skulle byggnadsarbetena kunna utföras till ett belopp om 170.000 mark. Genom de anmärkningar, som inkommit mot nuvarande förslag kommer vägavdelningen att sedan erforderligt kartmaterial erhållits, undersöka möjligheterna till en ny vägsträckning.
- m) För påbörjande av förbättringsarbetena på landsvägen Höckböle-Geta kyrka föreslås 100.000 mark.
- n) För förbättring av vägen genom Sonboda och påbörjande av vägen till Nötö föreslås 150.000 mark.
- o) För undersökningsarbeten och planering av ny bro över Degersund i Föglö föreslås 30.000 mark. Den nuvarande träbron är över 20 år gammal och inte konstruerad med tanke på nuvarande biltrafik, varför en ombyggnad inom den närmaste framtiden är oundviklig.
- p) För utbyggnad och fördjupning av farleden till Degerby och Svinö färjefäste med tanke på en större färja föreslås 100.000 mark.

q) För förbättring av vägen från färjfastet till Dössäng i Kumlinge föreslås 60.000 mark.

r) Till landskapsstyrelsens disposition föreslås 300.000 mark. Dessa medel skulle få användas för de karteringsarbeten, som inte direkt kan hänföras till i detta skede aktuella vägförbättringsarbeten och för marklösens ersättningar avseende sådana vägbyggnader, som slutförts för så länge sedan att arbetsmomenten avförts ur budgeten.

I den mån besparingar uppstår vid något av ovannämnda anslag föreslås att besparingen vid behov får användas som komplettering till andra anslag, där överskridning av angivna belopp annars skulle erfordra tilläggsanslag.

10 Ht.V:2.

Anskaffning av vägnaskiner (r).

Anslag 130.000 mark. Ökning 50.000 mark.

Erfordras för anskaffning av en lastbil i stället för en som blivit utdömd innevarande år, samt för komplettering av maskinparken med bl.a. en vält, en traktor samt två plogar m.m.

10 Ht.V:3.

Byggande av väg till och färjfasten för färjlinjen Åland-Gustavs (r).

Anslag 200.000 mark. Minskning 210.000 mark.

Då riksfärjan hösten 1970 inleder sin trafik borde färjfastena på linjen Åland-Gustavs vara färdigt utbyggda.

Beträffande Hummelvik hänvisas till motiveringen under 7 Ht.II:1d).

Beträffande Jurmo och färjfäste för riksfärjan kommer undersökningarna att utgå från alternativt färjfäste på Fågelholm och fäste på Jurmolandet.

Anslaget avser nu byggande av färjklaff i Lappo, fördjupande av färjfäste i Åva, iordningställande av övriga färjfasten på linjen och i Jurmo förstärkning av färjfastet för nuvarande trafik.

10 Ht.V:4.

Ventilationsanordning för vägavdelningens verkstad.

Anslag 20.000 mark.

Verkstaden saknar helt funktionsdugliga ventilationsanordningar, varför arbetsförhållandena är synnerligen otillfredsställande särskilt vintertid.

10 Ht.V:5.

Anskaffning av landsvägsfärja (r).

Anslag 1.000.000 mark. Ökning 700.000 mark.

I motiveringen till ordinarie budgeten för år 1969 och i andra tilläggsbudgeten för samma år har redogjorts för anskaffningen av landsvägsfärjan. För närvarande förebreds

offertförfrågningarna och anbudena beräknas kunna inkomma och slutbehandlas inom detta år. På grund av att bland annat priset på fartygsplåt stigit med c. 40 % kan färjans pris i detta nu av vägavdelningen beräknas till totalt c. 1.700.000 mark. Av erforderligt anslag upptogs 300.000 mark i 1969 års ordinarie budget.

Om offertförfrågningarna leder till tecknande av kontrakt beräknas leveransen kunna ske så att färjan sättes in i trafik i tid till vintersäsongen 1971. Då emellertid den definitiva kostnaden och byggnadstiden tills vidare icke är fastslagen har för år 1970 upptagits ett delanslag om 1.000.000 mark.

10 Ht.V:6.

Anskaffning av instrument och inventarier.

Anslag 10.000 mark. Ökning 4.000 mark.

Avses för inköp av bl.a. vågar för kontroll av axeltryck.

10 Ht.V:7.

Anskaffning av radiotelefonanläggning.

Anslag 180.000 mark.

För ett effektivt utnyttjande av den tillbudsstående bilparken och för att nödvändig kontakt med vägmästarna skall kunna upprätthållas erfordras en tillräckligt effektiv radiotelefonanläggning. Nämnas kan att de flesta distrikt i riket redan är försedda med dylik radiotelefonanläggning. Genom denna anskaffning förutsättes även den ur säkerhets-synpunkt synnerligen nödvändiga kontakten med färjorna kunna upprätthållas i erforderlig utsträckning.

VI. Polisväsendet.

Polisinrättningen i Mariehamn.

10 Ht.VI:1.

Anskaffning av utrustning.

Anslag 2.200 mark. Minskning 3.300 mark.

För komplettering av den portabla radioanläggningen, vilken i enlighet med budgetförslaget anskaffats år 1969 föreslås ett anslag om 2.000 mark för ytterligare en av samma modell. Enligt polisinrättningen möjliggör dessa portabla radioapparater enmanspatrullering och är dessutom oombärliga vid trafikrazzior och hastighetskontroller.

Polisväsendet på landet.

10 Ht.VI:2.

Inventarieanskaffningar till vaktkontor.

Anslag 4.000 mark. Ökning 2.000 mark.

Förutom snärre anskaffningar föreslås även för landspolisens

del d.v.s. i första hand för Jomala distrikt anskaffning av en bärbar radiotelefon. Denna skulle komplettera bilar-
nas radiotelefoner och främst användas vid spaningar och
undersökningar i skärgården och på avlägsna platser i
terrängen.

(10 Ht.VI:3). Utbyte av tjänstebil.

Anslaget utgår. Minskning 13.000 mark.

VII. Särskilda anslag.

10 Ht.VII:1. Nåtö och Husö biologiska forskningsstationer samt Björkör
naturskyddsområde.

Anslag 14.000 mark. Minskning 8.968 mark.

Sedan den huvudsakliga delen av de planerade upprustnings-
arbetena skett vid Björkör synes föreslaget anslag till-
fyllest för fortsatta kompletteringsarbeten.

10 Ht.VII:2. För inköp av oljeskyddsutrustning.

Anslag 40.000 mark. (Momentet nytt).

Den av landskapsstyrelsen tillsatta kommittén för förebyg-
gande av oljeskador har under utarbetande ett program för
oljeskadeskyddet i landskapet. Den utrustning som enligt
kommittén erfordras för att i ett första skede kunna in-
gripa effektivt beräknas till 60-70.000 mark. För att så
snart som möjligt kunna anskaffa s.k. oljelänsor och även
om möjligt annan utrustning enligt kommitténs förslag upp-
tages 40.000 mark.

11 Huvudtiteln. Understödslån.

=====

I. Näringarnas främjande.

Jordbruket och dess binärningar samt kolonisationsverksam-
heten.

11 Ht.I:2. Lån för byggande av anläggningar för vattenförsörjning (r).

Anslag 500.000 mark. Ökning 200.000 mark.

De i rikets budget upptagna beloppen för räntestöd förut-
sätter att för vattenförsörjningsanläggningar beviljas
sammanslagt 18 milj. mark. Räntestödslånen avses även att nu
kunna beviljas för tätorter och städer.

Med beaktande härav och att frågan om vattenförsörjning
för hela landskapet är brännande erfordras en ökning, som
i första hand motiveras av utbyggnad av vatten- och av-
loppsanläggningar i Mariehamns stad.

11 Ht.I:3.

Jorddispositionsloan (r).Anslag 1.000.000 mark. Ökning 100.000 mark.

För lån till inköp av tillskottsområden och för att förhindra styckning av lägenheter kräves ytterligare lånekapital vartill kommer lån för enskilda lägenheter och mindre sammanslutningar för vattenförsörjningsanläggningar som numera utgår ur detta anslag.

11 Ht.I:4.

Amorteringsloan för byggande av lagerutrymmen för lantbruksprodukter. (Rubriken ändrad).Anslag 400.000 mark. Ökning 50.000 mark.

I enlighet med av regeringen till Riksdagen avlåten ändring av lagen om räntestödslån har i riksbudgeten upptagits anslag för räntestöd avseende lån för byggande av lagerutrymmen för lantbruksprodukter. Räntegottgörelsen avses erläggas för långfristiga lån till högst 3 milj. mark med låg ränta. Lånen skall beviljas för byggande av spannmåls- och potatismagasin, magasin för trädgårdsprodukter, spannmålstorkar och andra byggnader för lagring av lantbruksprodukter. För den positiva utveckling som i denna näring är att vänta i landskapet erfordras en ökning av anslaget. I övrigt hänvisas till allmänna motiveringen.

11 Ht.I:5.

Löseskilling för legoområden (f).Anslag 10.000 mark. Minskning 70.000 mark.

Inlösningen av legoområden enligt inlösningslagen torde nu i huvudsak vara slutförd.

Fisket.

11 Ht.I:6.

Lån för främjande av fiskhushållningen (r).Anslag - mark.

Kvarstående från år 1969 för ändamålet reserverade medel uppgår till 370.000 mark, vilket är tillfyllest för att täcka behovet under år 1970.

11 Ht.I:7.

Lån för skogsförbättringsarbeten.Anslag 185.000 mark. Minskning 35.000 mark.

Föreslås minskat med hänvisning till motiveringen under 6 Ht.IV:9.

Övriga näringar.

11 Ht.I:8.

Lån för främjande av hem- och småindustrin (r).Anslag 100.000 mark. Minskning 500.000 mark.

I regeringens budgetförslag för 1970 föreslås den direkta långivningen till näringslivet och industrin slopad och

stödet i stället utgå i form av räntegottgörelser för investeringslån från postbanken och privata penninginrättningar. Räntestödet avser dels investeringslån åt företag inom utvecklingsområdena, dels investeringskrediter åt småindustrin och dels investeringslån åt industriella produktionsinrättningar, varvid sammanlagt för dessa ändamål skulle få beviljas räntestöd för en lånestock om 130 milj. mark. Med hänvisning till vad som i allmänna motiveringen säges om övergång till räntestödssystemet för landskapets del föreslås anslaget minskat. Räntestöd för investeringskrediter åt industrier har upptagits under 6 Ht.V:8.

11 Ht.I:9.

Amorteringslån för turismens främjande.

Anslaget oförändrat 300.000 mark.

Utbyggnaden av den expanderande turistnäringen fordrar att tryggnade av anläggningar och småstugor av relativt hög standard erfordras.

II. Undervisnings- och bildningsväsendet.

11 Ht.II:1.

Studielån åt mindre bemedlade för yrkesstudier (f).

Anslag 40.000 mark. Minskning 10.000 mark.

Motivering som under 5 Ht.XIII:10. Lånen kommer även att minska i betydelse genom utbyggnaden av studiestödssystemet i annan utformning, som delvis avser att ersätta tidigare bidrags- och lånegivning.

III. Särskilda anslag.

11 Ht.III:1.

Bostadslån (r).

Anslag 2.000.000 mark. Ökning 300.000 mark.

Enligt motiveringen i regeringens budgetproposition föreslås att bostadslån i riket under år 1970 skulle få beviljas högst till ett belopp om 410 milj. mark, av vilket 10 milj. mark avses för uppförande och utvidgande av bostäder för studerande. Då man i riket övergått till en s.k. kassaprinzip har i riksbudgeten upptagits ytterligare 20 milj. mark för redan tidigare beviljade lån, eller sålunda sammanlagt 430 miljoner i 1970 års budget. Motsvarande summa i 1969 års budget var 360 milj. mark.

Med beaktande härav och då bostadsbristen särskilt i Mariehamn är påtaglig föreslås en höjning av anslaget i landskapets budget med 300.000 mark.

Kännedomen om andra stödformer än de normala sekundärlånen synes dålig. Andra stödåtgärder skall enligt landskapslagen om bostadsproduktion kunna utgå bl.a. i form av primärkrediter, garantier, tilläggs lån, räntestöd. Landskapsstyrelsen avser att förbättra informationen i dessa avseenden närmast för de kommunala myndigheterna genom utgivande av folder över olika låne- och stödformer.

11 Ht.III:3. Av invalidvårdslagstiftningen förutsatta lån (f).

Anslag 10.000 mark. Ökning 5.000 mark.

Erfordras genom ökat antal låneansökningar.

11 Ht.III:4. I landskapslagen om psykiskt utvecklingsstörda förutsatta lån.

Anslag 150.000 mark. Ökning 100.000 mark.

Föreslås med hänvisning till motiveringen under 8 Ht.I:13.

12 Huvudtiteln. Finansieringsutgifter.

=====

I.Avräknings- och ränteutgifter.

12 Ht.I:1. Vid avräkning återgående utjämningsförskott (f).

Anslag 600.000 mark. Ökning 599.000 mark.

Följande avräkning som avser år 1968, förväntas bli klar under år 1970. Enligt en preliminär uträkning, där eventuellt utom kolumn ställda utgifter naturligt nog icke kunnat uppskattas, skulle utvisa att landskapet i utjämning får återbetala till staten c. 600.000 mark.

Ålands centralsjukhus.

	<u>Ord.budget 1969</u>	<u>Budgetför- slag 1970</u>
<u>Utgifter:</u>		
11. Allmänna förvaltningskostnader	25.000	25.000
12. Löner	(2.634.560)	(3.086.745)
121 Läkare	655.139	703.378
122 Vårdpersonal	1.108.999	1.348.535
123 Kontorspersonal	79.748	112.246
124 Kökspersonal	175.074	199.872
125 Maskinpersonal	86.214	96.592
126 Tvättpersonal	82.906	103.178
127 Städpersonal	198.520	217.220
128 Övrig personal	98.960	108.176
129 Praktikanter	24.000	26.400
Lönejusteringar	125.000	171.148
(Fördelning:		
Grundlöner	1.574.760	1.760.597
sjukhustillägg	120.000	130.000
ålderstillägg	150.000	185.000
dyrortstillägg	50.000	55.000
semestervikariearvoden	86.600	90.000
löner åt tjänstförrättande	58.000	60.000
jourarvoden	144.000	150.000
arvoden för läkarintyg och -utlåtanden	85.000	110.000
ersättning för extra och övertidsarbete samt		
söndags-, natt- och beredskapsersättning	213.200	330.000
dräktbidrag	20.000	25.000
facktillägg	5.000	7.000
tillfälliga tjänsteinnehavare	3.000	13.000
lönejusteringar)	125.000	171.148
13. Socialavgifter o. pensioner	(220.000)	(280.000)
2. Olycksfallsförsäkringsavgifter	--	25.000
3. Arbetsgivarens socialskyddsavgifter	170.000	200.000
4. Pensioner	50.000	55.000
14. Kosthållet	(123.000)	(127.000)
1. Livsmedel	121.400	125.000
2. Övriga utgifter	1.600	2.000

-2-

	Ord.budget 1969	Budgetför- slag 1970
15. Terapiutgifter	(500.000)	(565.000)
151 Mediciner	(260.000)	(259.000)
1. Mediciner	223.500	211.000
2. Gaser	11.500	22.000
3. Blod	25.000	26.000
152 Vårdförnödenheter	(91.500)	(102.000)
1. Instrument	18.500	10.000
2. Förbandsmaterial	15.300	20.000
3. Övriga vårdförnödenheter	57.700	72.000
153 Röntgen	(59.500)	(88.000)
1. Filmer och framkallning	51.800	60.000
2. Kassetter, förkläden m.m.	1.800	3.000
3. Övriga utgifter	5.900	25.000
154 Laboratoriet	(30.000)	(37.000)
1. Glasvaror	4.000	6.000
2. Kemikalier	18.000	24.000
3. Övriga tillbehör	8.000	7.000
155 Utomstående tjänster	(54.000)	(68.000)
1. Utlåtanden (lab)	51.000	63.000
2. Vård i andra inrättningar	-	1.000
3. Självvård	1.000	3.000
4. Övriga utomstående tjänster	2.000	1.000
156 Övriga utgifter	2.000	7.000
157 Patienternas transportkostnader	3.000	4.000
16. Värme, lyse och vatten	(121.000)	(160.000)
161 Bränsle	48.500	64.000
162 Elström	52.000	61.000
163 Vatten	15.700	25.000
164 Övriga utgifter	4.800	10.000
17. Underhåll och nyanskaffningar	(58.600)	(92.000)
171 Undersöknings- och vårdapparatur	(9.900)	(10.000)
1. Nyanskaffningar	6.700	6.000
2. Reparationer	3.200	4.000
172 Klädförrådet	(3.000)	(23.000)
1. Nyanskaffningar	2.400	22.000
2. Reparationer	600	1.000

- 3 -

	Ord.budget 1969	Budgetför- slag 1970
173 Inventarier	(9.400)	(14.000)
1. Nyanskaffningar	5.600	6.000
2. Reparationer	3.800	8.000
174 Fastigheter	(29.800)	(38.500)
1. Underhåll av byggnader	23.600	23.500
2. Underhåll av fast apparatur	6.200	15.000
175 Sjukhusområdet	(3.000)	(2.500)
1. Underhåll	1.000	500
2. Renhållning	2.000	2.000
176 Försäkringsavgift för egendom	3.500	4.000
18. Tvätt o. städning	(20.000)	(20.000)
181 Rengöringsmedel och redskap	(18.000)	(17.000)
1. Rengöringsmedel	11.900	11.000
2. Övriga utgifter	6.100	6.000
182 Klädttvätt	2.000	3.000
19. Diverse utgifter	(85.000)	(98.500)
191 Kontorsutgifter	(29.400)	(30.000)
1. Kontorstillbehör	8.100	20.000
2. Papper och blanketter	14.700	2.000
3. Tryckningskostnader	6.600	8.000
192 Post, telefon och annonser	(26.600)	(36.500)
1. Postporton	200	500
2. Telefonavgifter	21.700	30.000
3. Annonser	4.700	6.000
193 Transportkostnader	(3.100)	(5.500)
1. Egna fordon	2.900	5.000
2. Övriga transportkostnader	200	500
194 Personalens utbildning	(5.100)	(7.000)
1. Yrkeslitteratur och tidskrifter	2.500	3.000
2. Kurs- och andra utgifter	2.600	4.000
195 Personalens hälsovård	1.000	500
196 Hyror	13.000	13.000
197 Övriga utgifter	6.800	6.000
	<u>3.787.160</u>	<u>4.454.245</u>
	=====	=====

	Ord.budget 1969	Budgetför- slag 1970
<u>Inkomster:</u>		
41. Vårdavgifter	250.000	(270.000)
411 Vårdavgifter		130.000
412 Avgifter för läkarintyg, utlåtanden, poliklinikarvoden och avgifter för privatpatienter		110.000
413 Ersättning för vård av utsocknes patienter		30.000
43. Ersättning för naturaförmåner	100.000	(115.000)
431. För bostäder		57.000
432. För kost		54.000
433. Övriga förmåner		4.000
44. Diverse inkomster	20.000	(27.000)
441. Matförsäljning åt utomstående		2.000
442. Försäljning-av restmat		1.000
443. Olycksfalls- och sjukförsäkringsersättningar		15.000
444. Övriga inkomster		9.000
47. Kommunernas andel i föregående års anläggnings- och driftskostnader	600.000	750.000
51. Poliklinikinkomster	45.000	(61.000)
511 Poliklinikavgifter		36.000
512 Röntgenavgifter		9.000
513 Laboratorieavgifter		15.000
514 Andra avgifter		1.000
	1.015.000	1.223.000
	=====	=====

Nov. -69.

PRINCIPBESLUT FÖR LANDSKAPET ÅLAND.

OMFATTANDE EXTRAORDINARIE ANSLAG OCH STÖRRE INVESTERINGAR
UNDER PERIODEN 1970-1975.

1. ÄNDAMÅL	2. BERÄKNADE KOSTNADER TOT. DÄR EJ ÅRLIGA BEHOVET ANG. MILJ. MK	3. TIDSPERIODEN UNDER VILKEN ANSLAG ERFORDRAS BETECKNAT	1970	1971	1972	1973	1974	1975
<u>EXTRAORDINARIEANSLAG</u>								
SJÄLVSTYRELSEGÅRDEN	8,8							
ÅLANDS MUSEUM, LANTRÅDETS ÄMBETS- BOST.	3,5							
VÄRMECENTRAL								
GEMENSAMMA PARKERINGSANLÄG, TER- RASSER O. BEFOLKNINGSSKYDD	2,92							
ÅLANDS TURISTHOTELL	8,97	24,19						
ÅLANDS CENTRALSJUKH. TILBYGGN	5,0							
SKOLBYGGNAD FÖR SJÖFARTSUNDER- VISN. (NUV. SJÖFARTSLÄROVERKET, TEKN. SKOLAN O. SJÖMANSSKOLAN)	6,1							
N ÅLANDS YRKESSKOLA, INTERNAT	1,0							
N FISKODLINGSANSTALT	1,85							
N TULLHUSET I ECKERÖ, OMBYGGN								

ORDINARIE OCH ENSKILDA MEDEL

N KOMMUNALLÄKARSTATION, LÅN, BIDR	0,5
ÅLANDS YRKESSKOLA	
TILLBYGGNAD I NUV.	2,2
N TILLBYGGNAD II	2,0
ÅLANDS HANDELSSKOLA, NYBYGGN EM	1,5
ÅLANDS LANTMANNASKOLA, JOMALA GÅRD, MASKINHALL, LADUGÅRD	0,2
N ÅLANDS FÖRSÖKSSTATION, UTBYGGN	0,25
GRUNDSKOLAN, BYGGN.BIDRAG	2,0
BIBLIOTEKSBUSS EM	0,1
REGIONPLANERING EM O ORD.	0,1/ÅR
N ELKRAFTUTBYGGNAD, RÄNTESTÖD	0,15/ÅR
INVESTERINGAR I NÄRINGSLIVET	0,2-0,3/ÅR
N FÖRVÄRV AV OMRÅDEN FÖR NATUR- VÅRD OCH TURISM (FRÅGAN UTREDES)	0,5
TOMT FÖR SJÄLVSTYRELSEGÅRD	0,4 (RES)
INLÖSEN AV HAMNEN I LÅNGNÄS, UTGÅR	3,5
ANDEL I SKÄRGÅRDSFLYGS EV.EM. SE INVEST. I NÄRINGSLIVET	
FÖRSTÄRKNING AV LANDSVÄGSBROAR	
FÄRJSUNDSBRON	1,3
N DEGERSUNDSBRON	1,5
N BYGGNAD FÖR KOMMUNIKATIONSVÄS. (VERKSTAD, LAGER, GARAGE, BILBES.)	2,0
VÄGBYGGNADSARBETEN	(TOT. 2,5/ÅR)
STENBROBACKE-BOMARSUND 3 KM	0,45

The chart displays a timeline from 1970 to 1975. The vertical axis is marked with years, and horizontal lines represent events or data points. The lines are of varying lengths and positions, indicating a complex timeline or schedule. The chart is oriented vertically, with the years 1970 through 1975 listed along the top edge.

		1970	1971	1972	1973	1974	1975
FINBY-DELVIK 3,6 KM	0,5						
NORRA SUNDSVÄGEN							
ECKERÖ 3,5 KM	0,5						
GÖLBY-NÄFSBY 11 KM	1,6						
BRÄNDÖ, PÅGÅENDE FÖRBINDELSE TILL ÅVA MM.	0,3						
JÄRSÖ-ESPHOLM	1,8						
MARIEHAMN-GODBY							
ISAKSÖ KOMMUNAL FÄRJA, BIDRAG							
SÅLIS-SKARPNÅTÖ 15 KM							
STRÖMMA-KVARNBO							
VÅRDÖ TRAFIKPROJEKT							
SANDÖ							
BRO + VÄG TILL NÖTÖ, FÖGLÖ							
LANDSVÄGSFÄRJA	1,7						
FÄRJEÄSTEN							
KUMLINGE							
HUMMELVIK							
JURMO							
LAPPO							
SIMSKÄLA							
FÄRJOR + ANSLUTNING							
SIMSKÄLA							
BRÄNDÖ-BJÖRNHOLMA-ÅVA, FÄRJA O. VÄG							

Till Finansutskottet.

Sedan Finansutskottet i skrivelse av den 24 november 1969 inbegärt kulturutskottets yttrande över anslagen för kulturella ändamål i landskapsstyrelsens förslag till ordinarie inkomst- och utgiftsstat för landskapet under år 1970, får kulturutskottet härmed anföra följande.

Den budgettekniska omställningen, varigenom under 5 Ht XIII:3 inordnas understödsanslag till vetenskapen, litteraturen och konsten samt understöd åt kulturella organisationer, ävensom konsekvenserna därav, har ingående dryftats i kulturutskottet, som enats därom, att den administrativa lösningen av frågan borde ske enligt liknande principer som i riket. Sålunda borde ett särskilt förvaltningsorgan skapas för det avsedda syftet, i stället för att uppgifterna överföras på någon ideell organisation; hur väl skickad för sin egentliga uppgift denna än vore, skulle ändock det faktum kvarstå, att dylika organisationers syfte är att förvalta och vidareutveckla endast ett visst område av kultursektorn i enlighet med sina stadgar. Härigenom skulle demokratiska principer knappast kunna tillfredsställas, och en tillräckligt mångsidig prövning av behoven inom kultursektorns olika delområden svårligen fås till stånd.

Kulturutskottet anser, att ett särskilt administrativt organ liknande dem, som regleras i rikslagstiftningen om organiseringen av konstens främjande av år 1967, äger bättre förutsättningar att uppnå avsedda syften. Detta organ, som kulturutskottet i sina diskussioner försett med arbetsnamnet Ålands kulturkommission, skulle tillsättas av landskapsstyrelsen på förslag av de inom kulturlivet verksamma organisationerna, till vilkas förfogande understöd avses att ställas. I kommissionen borde enligt utskottets förslag i första hand åtminstone Ålands Kulturstiftelse, Ålands Konstförening, Ålands Spelmansgille, Ålands Sång- och Musikförbund, Teaterföreningen i Mariehamn och Ålands Fågelskyddsförening vara företrädna, den sistnämnda på grund av sitt engagemang i vetenskaplig forskning. Därutöver tillsätter landskapsstyrelsen ordförande i kommissionen varjämte den kultursekretariatjänst, för vilken anslag om 7.500 mk upptagits, underställes densamma. Kommissionen, som bör kunna hålla sig a jour med utvecklingen i riket inom motsvarande arbetsfält, med tydföljande anpassning av kulturanslagen i landskapets ordinarie budget, bör framdeles, sedan erfarenhet vunnits, kunna utökas genom anslutning av flere inom kulturlivet verksamma organisationer i landskapet.

Vad sedan angår de särskilda utgiftsposterna i förslaget till utgiftsstat önskar kulturutskottet framhålla följande.
5 Ht XIII:3. Till vetenskapen, litteraturen och konsten samt understöd åt kulturella organisationer.

Utöver vad ovan allmänt framhållits härom finner kulturutskottet angeläget att ånyo fästa uppmärksamheten på, att den lärobok i samhällskunskap, som är planerad och för vilket ändamål en kommitté tillsattes år 1957, enligt uppgift ännu icke påbörjats. Sedan kommitténs ordförande, rektor Jan-Erik Eriksson, avlidit, borde en ersättare för honom inväljas i kommittén, som i sammanhanget även borde kompletteras, eftersom inom pedagogiken ett rationellt nytänkande vunnit insteg efter kommitténs tillblivelse. Avsikten bör vara att få fram

en modern lärobok såsom resultat av arbetet. Kulturutskottet förutsätter i varje händelse, att kommittén ofördröjligen bringas i verksamhet.

Den ingående behovsprövningen för beviljandet av anslag för de enskilda kulturella organisationer, som hänförts till momentet, bör kunna bli en uppgift för den föreslagna kulturkommissionen.

5 Ht XIII:11. Understöd åt Samfundet Finland-Sovjetunionen.

Detta anslag, oförändrat sedan 1967, föreslår kulturutskottet höjt till 1.000 mk, för att det kulturutbyte, oftast av mycket hög klass, som hittills ägt rum med Sovjetunionen, åtminstone icke skall behöva inskränkas i brist på medel. Höjningen skulle sålunda endast motsvara de ökade kostnaderna för ifrågavarande verksamhet.

Mariehamn den 1 december 1969.

På kulturutskottets vägnar:

Ordförande

Olof Jansson

Sekreterare

Max Carlberg.